

TOTALREGNSKAP FOR REINDRIFTSNÆRINGEN

Regnskap 2024 og budsjett
2025

Rapport nr. 25/3-41
08.12.2025

Rapport: Totalregnskap for reindriftsnæringen – Regnskap 2024 og
budsjet 2025

Dato: 08.12.2025

Ansvarlig: Økonomisk utvalg

Rapport-nr.: 25/3-41

Forsidebilde: Sofie Simonsen

Forord

Mandatet til Økonomisk utvalg for reindriften er gitt ved instruks fastsatt av Landbruksdepartementet 16. juli 1993. Utvalgets oppgave er å fremstille et økonomisk grunnlagsmateriale som danner utgangspunkt for forhandlingene om en næringsavtale mellom staten og Norske reindriftsamers landsforbund (NRL).

Totalregnskapet for reindriftsnæringen, som legges frem i denne rapporten, viser en oversikt over de samlede verdiene som er skapt i næringen ved utnyttelse av produksjonsfaktorene arbeid og kapital. Regnskapet viser altså samlede inntekter, kostnader og resultat for hele reindriftsnæringen i Norge. I tillegg til regnskap for 2024 legger utvalget også frem et budsjett for 2025.

Utvalget har medregnet denne rapporten lagt frem 46 totalregnskap for reindriften siden 1980. Til sammen gir disse regnskapene oversikt over reindriftens økonomi i perioden 1975-2024.

Ved siden av å legge frem materiale som viser det økonomiske resultatet for reindriftsnæringen totalt, er det også utvalgets oppgave å gi oversikt over utviklingen for de enkelte reinbeiteområdene. For Finnmarks vedkommende er reinbeiteområdene delt opp i soner.

I tillegg er det egne kapitler i rapporten som presenterer henholdsvis reindriftsavtalen, de langsiktige utviklingstrekkene for reindriften (fra 2014 til 2024), husholdsinntekter for familier som driver reindrift, samt vurderinger av situasjonen i de ulike reinbeiteområdene.

Avtalepartene ga i Reindriftsavtalen 2024/2025 Økonomisk utvalg i oppdrag å vurdere endringer i Totalregnskapet, med følgende mandat:

«Avtalepartene er enige om å vurdere endringer i Totalregnskapet for reindriften, og vil be Økonomisk utvalg om å legge frem et forslag til endringer. Totalregnskapet for reindriften bygger på noen av de samme prinsippene som Totalkalkylen for jordbruket. I NOU 2022:14 Inntektsmåling i jordbruket er det foreslått endringer i Totalkalkylen for jordbruket. Budsjettnemnda for jordbruket har fått i oppdrag å endre grunnlagsmaterialet for jordbruksoppgjøret og vil ferdigstille dette arbeidet til jordbruksforhandlingene i 2024.

Totalregnskapet ble fra 2023 levert med endringer som følge av dette oppdraget.

Landbruksdirektoratet, avdeling reindrift, er sekretariat for utvalget.

Desember 2025
Lars Johan Rustad

Nøkkeltall fra Totalregnskapet

	2023	2024	Budsjett 2025
Antall slakt (privat og slakteri)	76 089	62 550	65 119
Gjennomsnittsvekt slakteri (kg)	22,5	22,7	22,1
Volum reinkjøtt (tonn)	1 773	1 474	1 438
Pris (kr pr kg)	104,28	98,42	102
Verdi reinkjøtt (mill. kroner)	188,7	145,1	146,7
Andel kalv av totalt antall slakt (prosent)	79	79	80
Antall siidaandeler	539	539	538
Utbetalt produksjonspremie (mill.kroner)	46,2	50,4	49,8
Utbetalt kalveslaktetilskudd (mill. kroner)	22,1	31,9	30,9
Utbetalt distriktstilskudd (mill. kroner)	23,8	31,2	35,4
Utbetalt Reindriftens utviklingsfond (mill.kroner)	59,8	50,2	63

Čoahkkáigeassu

Boazodoalu oppalašrehketdoalu čoahkkáigeassu 2021-24 áigodagas, rievdamat 2023 rájes 2024 rádjái, ja 2025 bušeahtta (1 000 kr).¹

Rehketdoallo- poasttat	Rehketdoallologut				Rievdan	Bušeahtta 2025
	2021	2022	2023	2024		
Buvttadandietnasat:	205 729	228 815	234 381	225 187	-9 194	217 529
Biergu ja lassibuktat ja bonus	155 128	171 014	188 736	148 176	-40 560	146 710
Ealihanbohccuid árvvu rievdan	92	-1 453	-3 298	6 912	10 210	720
Lassiealáhusdietnasat	8 428	13 223	0	-	-	0
Eará buvttadandietnasat ²	42 081	46 031	48 943	70 099	21 156	70 099
Doarjagat:	108 120	167 299	143 824	191 157	47 332	217 092
Njuolggodoarjagat	88 636	91 407	102 717	118 746	16 028	132 520
Boazodoalu ovddidanfoanda	11 587	14 758	24 606	50 827	26 221	62 976
Čálgoortnegat			2 966	3 676	711	3 280
Bieggafápmodoarjja				5 879	5 879	6 000
Erenoamášdoarjagat	1 691	50 027				
Lassiealáhusdoarjagat ³	122	1 342	121	621	500	640
Ovddidanprográmma	230	-	375	240	-135	353
Doaibmab. rádioakt. vuostá	-	-	0	-	-	0
Doaibmab. riidoeast. borasp.	5 854	9 765	13 040	11 167	-1 873	11 324
Buhtadusat:	114 273	108 172	106 136	165 777	59 641	111 336
Boazomassimat	107 228	97 775	91 939	109 303	17 364	99 646
Areálabahkkemat	7 045	10 397	14 198	10 474	-3 724	11 689
Doarjja Suodjalusas ⁴				31 000		
Buhtadus Suodjalusas				15 000		
Submi dietnasat:	428 122	504 287	484 343	582 121	97 779	545 958
Golut:						
Siidaoasi golut	176 255	217 167	231 530	279 521	47 991	287 933
Oktasašgolut	37 075	85 546	64 379	82 653	18 274	85 140
Boazoservviid golut	13 850	15 856	16 287	15 343	-944	15 804
Submi golut:	227 180	318 568	312 196	377 517	65 321	388 877
Doaibmabođus	200 943	185 719	172 146	204 604	32 458	157 080
Luoikkahuvvon kapitála reanttut	8 848	10 558	8 655	10 873	2 218	10 841
Jahkebođus						
Oktiibuot (1 000 kr)	192 095	175 161	163 492	193 731	30 240	146 239
Gudege jahked. nammii (kr)	202 344	182 282	171 622	202 303	30 681	153 291
Gudege siidaoasi nammii(kr)	341 807	311 674	291 429	345 332	53 903	261 142
Jahkedoaimmaid submi	949	961	953	958	5	954
Galle ovttaskas siidaoasi ⁵	562	562	561	561	-	560
Jahkeboadus earret buhtadusat areálasisabahkkemiid ovddas						
Oktiibuot (1 000 kr)	185 050	164 764	149 294	183 257	33 963	134 550
Gudege jahked. nammii (kr)	195 922	171 462	156 718	191 366	34 648	141 038
Gudege siidaoasi nammii (kr)	334 762	293 174	266 121	326 662	60 541	240 268

¹ Lassiealáhusdoarjagat eai leat 2023 rájes mielde Obbalašrehketdoalus, geahča čuokkis 1.3.5

² Poastta fátmasta láigogoluid ja eará doibmii guoskevaš dietnasiid.

³ Sámedikki doarjja lassiealáhusaide

⁴ Buhtadus Suodjalusas addojuvvui doarjjan, muhto lea 2024 Obbalašrehketdoalus biddjon buhtadusa vuollái. Dat rievdaduvvo boahhte jagás Obbalašrehketdoalus Geahča dárkileappo čilgehusa čuoggás 3.3.3

⁵ Boazoservviid jahkedoaimmaid lohku (22 jagis 2024) lea biddjon siidaosiid vuollái (539)

Sammendrag

Sammendrag av reindriftens totalregnskap i perioden 2021-24, endring fra 2023 til 2024, og budsjett 2025 (1 000 kroner).⁶

Regnskaps- poster	Regnskapstall				Endring	Budsjett 2025
	2021	2022	2023	2024		
Produksjonsbaserte inntekter:	205 729	228 815	234 381	225 187	-9 194	217 529
Kjøtt, biprod. og bonus	155 128	171 014	188 736	148 176	-40 560	146 710
Endring i livdyrverdien	92	-1 453	-3 298	6 912	10 210	720
Binæringsinntekter	8 428	13 223	0	-	-	0
Andre prod.bas. innt. ⁷	42 081	46 031	48 943	70 099	21 156	70 099
Tilskudd:	108 120	167 299	143 824	191 157	47 332	217 092
Direkte tilskudd	88 636	91 407	102 717	118 746	16 028	132 520
Reindriftens utviklingsfond	11 587	14 758	24 606	50 827	26 221	62 976
Velferdsordninger			2 966	3 676	711	3 280
Tilskudd vindkraft				5 879	5 879	6 000
Ekstraordinære tilskudd	1 691	50 027				
Tilskudd tilleggsnæringer ⁸	122	1 342	121	621	500	640
Utviklingsprogrammet	230	-	375	240	-135	353
Tiltak mot radioaktivitet	-	-	0	-	-	0
Konfl.demp. tiltak rovvilt	5 854	9 765	13 040	11 167	-1 873	11 324
Erstatninger:	114 273	108 172	106 136	165 777	59 641	111 336
Tap av rein	107 228	97 775	91 939	109 303	17 364	99 646
Arealinngrep	7 045	10 397	14 198	10 474	-3 724	11 689
Tilskudd fra Forsvaret ⁹				31 000		
Erstatning fra forsvarer				15 000		
Sum inntekter:	428 122	504 287	484 343	582 121	97 779	545 958
Kostnader:						
Siidaandelens kostnader	176 255	217 167	231 530	279 521	47 991	287 933
Felleskostnader	37 075	85 546	64 379	82 653	18 274	85 140
Kostnader i reinlag	13 850	15 856	16 287	15 343	-944	15 804
Sum kostnader:	227 180	318 568	312 196	377 517	65 321	388 877
Driftsresultat	200 943	185 719	172 146	204 604	32 458	157 080
Renter på lånt kapital	8 848	10 558	8 655	10 873	2 218	10 841
Årsresultat						
Totalt (1 000 kr)	192 095	175 161	163 492	193 731	30 240	146 239
Per årsverk (kr)	202 344	182 282	171 622	202 303	30 681	153 291
Per siidaandel (kr)	341 807	311 674	291 429	345 332	53 903	261 142
Sum årsverk	949	961	953	958	5	954
Antall siidaandeler ¹⁰	562	562	561	561	-	560
Årsresultat eks. erstatninger for arealinngrep						
Totalt (1 000 kr)	185 050	164 764	149 294	183 257	33 963	134 550
Per årsverk (kr)	195 922	171 462	156 718	191 366	34 648	141 038
Per siidaandel (kr)	334 762	293 174	266 121	326 662	60 541	240 268

⁶ Binæringsinntekter er fra 2023 ikke med i Totalregnskapet, se punkt 1.3.5.

⁷ Posten omfatter leieinntekter og andre driftsrelaterte inntekter.

⁸ Tilskudd til tilleggsnæringer fra Sametinget

⁹ Kompensasjon fra forsvarer ble gitt som tilskudd, men er i Totalregnskapet for 2024 lagt under erstatning, Dette korrigeres i neste års Totalregnskap. Se nærmere omtale i punkt 3.3.3

¹⁰ Antall årsverk for reindrift i reinlagene (22 i 2024) er lagt til antall siidaandeler (539)

Innhold

Forord

Nøkkeltall fra Totalregnskapet

Čoahkkáigeassu

Sammendrag

1 Innledning	5
1.1 Økonomisk utvalg	5
1.1.1 Mandat	5
1.1.2 Medlemmer og sekretariat	5
1.2 Mål og virkemidler i reindriftspolitikken	6
2 Metode og grunnlagsmateriale	7
2.1 Prinsipper	7
2.2 Kilder	7
2.3 Gruppering av tallmaterialet	7
2.4 Tidsangivelse	8
2.5 Produksjonsbaserte inntekter	8
2.6 Tilskudd	10
2.7 Erstatninger	11
2.8 Kostnader	11
2.9 Kapitalforhold	12
2.10 Resultatmål	12
2.11 Sysselsetting	12
2.12 Skatt og avgift	13
2.13 Avviksanalyse budsjett og regnskap	13
3 Totalregnskap 2024 med budsjett 2025	14
3.1 Produksjonsbaserte inntekter	14
3.1.1 Kjøttinntekter	14
3.1.2 Antall slakt ved slakteri	18
3.1.3 Slakteveker	18
3.1.4 Priser	20
3.1.5 Verdi av kjøttproduksjonen	22
3.1.6 Endring i samlet livdyrverdi	24
3.1.7 Binæringsinntekter	27
3.1.8 Andre produksjonsbaserte inntekter	28
3.2 Tilskudd	28
3.2.1 Direkte og kostnadssenkende tilskudd og tilskudd over Reindriftens utviklingsfond, velferdsordninger og andre tilskudd	28
3.2.2 Tilskudd til tilleggsnæringer fra Sametinget	35
3.2.3 Tiltak mot radioaktivitet	35
3.2.4 Forebyggende og konfliktdempende tiltak mot rovviltskader	35
3.3 Erstatninger	38
3.3.1 Erstatning for tap av rein	38
3.3.2 Erstatning for arealinngrep	40
3.3.3 Kompensasjon fra Forsvaret	40
3.4 Kostnader	41
3.4.1 Siidaandelenes kostnader	41

3.4.2 Felleskostnader i samisk reindrift/distriktenes kostnader	44
3.4.3 Kostnader i reinlag	48
3.4.4 Totale kostnader.....	49
3.4.5 Nærmere om kostnadsutviklingen.....	52
3.5 Kapitalforhold	53
3.6 Sysselsetting	56
3.7 Resultat.....	57
3.8 Budsjett 2025.....	76
3.8.1 Produksjonsbaserte inntekter.....	76
3.8.2 Tilskudd.....	76
3.8.3 Erstatninger	77
3.8.4 Kostnader.....	77
3.8.5 Kapitalforhold.....	77
3.8.6 Resultat	78
3.8.7 Sysselsetting.....	78
4 Utviklingstrekk.....	79
4.1 Reindrifftsavtalen	79
4.1.1 Reindrifftsens utviklingsfond	79
4.1.2 Kostnadssenkende og direkte tilskudd	82
4.1.3 Velferdsordninger	90
4.2 Markedsforhold	91
4.2.1 Produsentpriser.....	91
4.2.2 Slakterienes priser for slakting	93
4.2.3 Markedssituasjonen i Sverige og Finland.....	93
4.3 Klassifiseringssystemet for reinsdyrkjøtt	96
4.4. Strukturutvikling og sysselsetting.....	98
4.4.1 Inntekter utenfor reindrifftsnaeringen.....	98
4.4.2 Strukturutvikling	99
4.4.3 Utvikling siste ti år.....	102
4.4.4 Sysselsetting.....	104
4.4.5 Likestilling i reindrifften	105
4.4.6 Aldersstruktur og fordeling av reintall	110
4.5 Skatt og avgift	112
4.6 Tap av rein.....	113
Vedlegg.....	118
1. Tabeller.....	118
2. Kart over reinbeiteområdene	119
3. Ordforklaringer.....	122

1 Innledning

1.1 Økonomisk utvalg

1.1.1 Mandat

Ifølge hovedavtalen for reindriftsnæringen mellom Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL) og staten ved Landbruksdepartementet av 26. februar 1993, skal det føres forhandlinger om en løpende reindrifftsavtale. Landbruksdepartementet fastsatte 16. juli 1993, i medhold av hovedavtalen, nærmere instruks for Økonomisk utvalg for reindriften. Utvalgets mandat fremgår av instruksens § 1, der det heter:

“Utvalget skal legge frem et økonomisk grunnlagsmateriale for reindriften som utgangspunkt for forhandlingene mellom staten ved Landbruksdepartementet og reindriftsnæringen ved Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL) om en næringsavtale for reindriften.

Utvalget har ansvaret for å fremskaffe nødvendige opplysninger, og tilrettelegge materialet for avtalepartene. Materialet skal gi en oversikt over den økonomiske situasjonen i næringen, herunder hovedtrekk i utviklingen, både for den enkelte driftsenhet, distrikter, tamreinlag, områder og for næringen som helhet.”

1.1.2 Medlemmer og sekretariat

Partene oppnevner to medlemmer hver til utvalget. Landbruks- og matdepartementet oppnevner i tillegg en leder etter samråd med NRL. Funksjonstiden er 4 år. Økonomisk utvalg ble første gang oppnevnt i januar 1977.

Økonomisk utvalg har følgende sammensetning for perioden 2022-2025:

- Lars Johan Rustad, seniorrådgiver, Norsk institutt for bioøkonomi
- Anne Merete Sara Gaup, assisterende direktør, Statsforvalteren i Troms og Finnmark
- Katarina Påve Gaup, reineier, Norske Reindriftsamers Landsforbund 2022-2024
- Silje Trollstøl, fagdirektør, Landbruks- og matdepartementet
- Tom Lifjell, reineier, Norske Reindriftsamers Landsforbund
- Per John Anti, reineier, Norske Reindriftsamers Landsforbund, 2025
 - Varamedlem i perioden 2022-2024

Varamedlemmer:

- Kjersti Sorteberglien, seniorrådgiver, Landbruks- og matdepartementet

Landbruksdirektoratet er sekretariat for utvalget.

1.2 Mål og virkemidler i reindriftspolitikken

De reindriftspolitiske målene bygger på Meld. St. nr. 32 (2016-2017) *Reindrift - Lang tradisjon – unike muligheter*, og de årlige proposisjonene for reindrifftsavtalen. De økonomiske virkemidlene fremgår av de årlige reindrifftsavtalene, mens de juridiske virkemidlene hovedsakelig er gitt i lov 15. juni 2007 nr. 40 om reindrift (reindrifftsloven).

2 Metode og grunnlagsmateriale

2.1 Prinsipper

Totalregnskapet for reindriften viser en oversikt over verdiene som skapes i næringen ved utnyttelse av produksjonsfaktorene arbeid og kapital. Kalenderåret er utgangspunkt for beregningene. På grunn av ulik periodisering er opplysninger om slakteuttak i totalregnskapet ikke direkte sammenlignbare med tilsvarende opplysninger i ressursregnskapet for reindriftsnæringen, som tar utgangspunkt i driftsår.

Som hovedregel er alle beregninger som ligger til grunn for fremstillingen gjort uten avrundinger og med flere desimaler enn det som kommer frem i tabellene. Dette innebærer at det i enkelte tabeller ikke er nøyaktig samsvar mellom del- og totalsummer. Totaltallene er basert på originaldata og er dermed korrekte.

Langsiktige utviklingstrekk

Sammenligning av tallmateriale over et lengre tidsrom medfører at det er et behov for omregning til faste priser. Da det ikke er utarbeidet egne indekser spesielt tilpasset reindriften, er konsumprisindeksen nyttet ved alle beregningene. De lengste sammenligningsperiodene i Totalregnskapet er på 10 år. For Totalregnskapet 2024 er sammenligningsperioden 2014 til 2024.

2.2 Kilder

Totalregnskapet henter informasjon fra flere ulike kilder. Mye dokumentasjon hentes fra Landbruksdirektoratets interne regnskap, blant annet utbetaling av tilskudd. Melding om reindrift brukes som kilde, her hentes blant annet antall siidaandeler og reintall. Vi får dokumentasjon fra statsforvalteren, distriktsregnskapene og statistikk fra tilskuddsbehandlingen. Til dette Totalregnskapet har vi fått distriktsregnskap fra 79 prosent av alle distriktene. Skattetall blir hentet fra skatteetaten. I tillegg får vi tall fra Sametinget, Bane NOR, rovbase, slakteriene, Animalia og Innovasjon Norge. Tall fra reindriften i Finland og Sverige blir hentet fra det svenske Sametinget og de finske reinbeitedistriktenes forening.

2.3 Gruppering av tallmaterialet

Datamaterialet er i hovedsak gruppert etter de seks reinbeiteområdene. Øst- og Vest-Finnmark reinbeiteområde er de største både i antall utøvere og antall rein, slik at det er hensiktsmessig med en ytterligere oppdeling i soner. Øst-Finnmark er derfor delt i sonene Polmak/Varanger, Karasjok øst og Karasjok vest, mens Vest-Finnmark er delt opp i sonene Kautokeino øst, Kautokeino midt og Kautokeino vest. Denne inndelingen gjør at det er mulig å sammenlikne de 5 store flyttesystemene (sonene) i Finnmark, som er Karasjok øst, Karasjok vest, Kautokeino øst, Kautokeino midt og Kautokeino vest.

2.4 Tidsangivelse

Datamaterialet i totalregnskapet er i hovedsak knyttet til kalenderår, men tallmateriale som er hentet fra reineiernes melding om reindrift gjelder for driftsåret. Et driftsår varer fra 1. april (inngående beholdning) til 31. mars påfølgende år (utgående beholdning). I totalregnskapet brukes foregående driftsårs korrigerte utgående beholdning fra melding om reindrift (MOR) som utgangspunkt når det gjelder fastsettelse av antall aktive siidaandeler og reintall i kalenderåret. Dette betyr at antall aktive siidaandeler og korrigert reintall per 31. mars i driftsåret 2023/24 gir henholdsvis antall aktive siidaandeler og reintall i kalenderåret 2024.

2.5 Produksjonsbaserte inntekter

Produksjonsbaserte inntekter omfatter kjøttinntekter og andre produksjonsbaserte inntekter. Inntektene korrigeres for endringer i den samlede livdyrverdien. Frem til og med Totalregnskapet for 2022 var også binæringsinntekter omfattet.

Priser

Frakt- og slaktekostnader er ikke inkludert i den næringspliktige inntekten, og da heller ikke i beregning av produksjonspremien. Slakte- og fraktekostnadene fremgår ikke på avregningsbilagene til reineierne. Gjennomsnittsprisen er nettopris, det vil si skrottpreis eksklusiv merverdiavgift.

Kjøttinntekter

Kjøttinntekter omfatter førstehåndssalg, privat slakt og privat forbruk og omsetning av ikke foredlede produkter av rein slik som kjøtt, innmat, skinn, gápmasat (leggskin) og gevir. Ut fra de data Økonomisk utvalg har tilgang til, er det ikke mulig å skille ut inntekter fra biprodukter fra de totale kjøttinntektene. Med begrepet biprodukter menes andre produkter fra rein slik som horn, skinn, hjerte, lever og blod. Dette innebærer at betegnelsen kjøttinntekter omfatter inntektene av kjøtt og biprodukter til sammen. Slakterapporter fra registrerte slakteribedrifter danner grunnlag for beregning av offentlig godkjente slakt. Rapportene importeres inn i Landbruksdirektoratets databasesystem, og herfra genereres all informasjon til tabeller som baserer seg på vekt, pris, alder og kjønn i totalregnskapet.

Fra og med regnskapsåret 2015 begynte man å benytte det reelle tallet for privat uttak, da endringer i datasystemet har gjort dette mulig. Tallene for privat uttak er fra 2015 hentet fra melding om reindrift. Privat forbruk og omsetning regnes å ha samme verdi per kg som slakt (voksne dyr) ved registrerte slakterier. Det beregnes gjennomsnittspris ved å dele den totale prisen i det enkelte reinbeiteområde på områdets totale kvantum. Inntil 2015 var utgangspunktet for beregning av privat forbruk og omsetning satt til 20 dyr per siidaandel. For reinlagene var privat forbruk og omsetning satt til 50 dyr.

Bonus fra slakterier er også en del av reineiers inntekter. Det er stort sett slakterier i Finnmark som har brukt bonus. Bonusen var tidligere synliggjort som en egen linje i sammendragstabellen, i tillegg til at den ble vist i tabell 4.1.2 i tidligere kapittel 4. Fra og med 2023 vil bonus være en del av kjøttinntektene, og ikke synliggjort som en egen linje. Tallene for tidligere Totalregnskap er justert etter ny metode. Det er utbetalt bonus i alle årene totalregnskapet viser utenom 2024.

Endring i den samlede livdyrverdien

Ved å korrigere kjøttinntektene for endringer i den samlede livdyrverdien, fremkommer næringens produksjonsinntekter. Endringer i livdyrverdien er et uttrykk for verdien av bestandsendringer, det vil si endringer i reintall, flokksammensetning og dyrevokter, i løpet av en periode. Siden kalenderåret er utgangspunkt for beregningene i totalregnskapet, er det verdien av endringene i den totale livdyrverdien fra 1. januar til 31. desember som er benyttet.

Reintall per 1. januar 2024 beregnes på grunnlag av korrigert reintall per 31. mars 2024 (korrigert utgående beholdning i driftsåret 2023/2024) og slakteuttak fra 1. januar til 31. mars 2024. Reintall per 31. desember 2024 estimeres med utgangspunkt i oppgitt reintall per 31. mars 2025 og slakteuttak fra 1. januar til 31. mars 2025. Endringer i antall og vekt for voksen rein og kalv beregnes separat.

Reintallet per 1. januar varierer fra år til år, både på grunn av reelle endringer i reintallet og på grunn av forskyvning i slaktetidspunkt. Bestandsendringer fra 1. januar til 31. desember i kalenderåret verdsettes til full slakteverdi. Verdiøkning inntektsføres, mens verdinedgang føres til fradrag.

Den reelle verdien av reinbestanden vil for reineier alltid være større enn det som kommer frem i våre beregninger. Dette gjelder spesielt ved beregning av avlsverdi og fremtidig tap av kalver.

Binæringsinntekter

Binæringsinntektene omfatter inntekter fra duodji og utmarksnæringer, og er en integrert del av den samiske reindriftsøkonomien. Et helhetlig bilde av økonomien forutsetter derfor en synliggjøring av disse inntektene. Tidligere ble tallene for binæringene hentet fra næringsoppgavene til siidaandelsledere og deres ektefeller/ samboere, post 321 og 322. Fra og med 2022 ble det gjort en endring i skattemeldingen slik at inntekt fra binæring ikke lenger blir skilt ut fra totalinntekten. I Totalregnskapet for 2022 ble det gjort en forholdsmessig beregning på grunnlag av tidligere år.

Fra Totalregnskapet 2023 vil binæringsinntekter ikke lenger regnes inn i Totalregnskapet. Dette vil gi et brudd. Det vil medføre en reduksjon i produksjonsbaserte inntekter i Totalregnskapet, og vi vil i mindre grad ha en fullstendig oversikt over inntektene i næringen. For å forklare denne reduksjonen vil tabellen som viser binæringsinntekter frem til 2022 beholdes i Totalregnskapet. Dette vil illustrere hvor stor andel av produksjonsbaserte inntekter binæringsinntekter har vært tidligere år.

Andre produksjonsbaserte inntekter

Posten «Andre produksjonsbaserte inntekter» omfatter leieinntekter og andre driftsrelaterte inntekter». Tallene hentes fra skattemelding for næringsdrivende.

2.6 Tilskudd

Tilskudd til reindriftsutøvere blir i Totalregnskapet regnet som inntekt.

Tilskudd over reindrifftsavtalen

Tilskudd over reindrifftsavtalen er inndelt i direkte tilskudd, andre tilskudd og ekstraordinære tilskudd. Fra og med Totalregnskapet for 2023 legger Økonomisk utvalg til grunn en inndeling av tilskudd som tilsvarer postene i statsbudsjettet. Direkte tilskudd er direkte og kostnadssenkende tilskudd, og andre tilskudd og ekstraordinære tilskudd, er tilskudd under Reindriftens utviklingsfond.

De direkte og kostnadssenkende tilskuddene gjennom sammenligningsperioden omfatter distriktstilskudd, produksjonspremie, særskilt driftstilskudd til ungdom, særskilt driftstilskudd til kvinner med egen siidaandel (fra og med 2020), etableringstilskudd, kalveslaktetilskudd, ektefelle-/samboertillegg og simleslaktetilskudd (gjaldt kun driftsåret 2022/23). Fra og med Totalregnskapet for 2023 blir også velferdsordningene regnet inn i Totalregnskapet.

Tilskudd fra Reindriftens utviklingsfond gjennom sammenligningsperioden omfatter tilskudd til investeringer (gjerder, bygninger og anlegg), pramming/transport, utdanningsstipend, fagbrevordning i reindriften, tilskudd for manglende konvensjonsbeiter, tilskudd til feltbarnehage, tilskudd til innløsning av siidaandeler og ekstraordinær satsing på infrastrukturtiltak og juridisk bistand.

Fra Totalregnskapet for 2024 kommer også tilskudd andel verdiskaping vindkraft med i oversikten.

Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindrifftsbasert vekst og verdiskapning, er rettet mot reiselivsbasert næringsutvikling i reindriften, samt samarbeidstiltak mellom reindriften og foredlingsbedrifter. Virkemidler for bedriftene står sentralt i Utviklingsprogrammet og det er også der de største utbetalingene kommer. Det er ønskelig at en gjennom ordningen skal fremme salg av reinkjøtt samt etablere nye bedrifter innenfor det reindrifftsbaserte reiselivet. Tilskuddsmottakere av denne ordningen er reindrifftsutøvere og bedrifter.

Tilskudd til tilleggsnæringer fra Sametinget

Sametinget gir tilskudd til næringsutvikling og tilleggsnæringer til reindrift. Et av de prioriterte områdene er å øke omsetningen av lokalmat og videreforedling av lokalmat. Sametinget har også en særskilt satsning på samisk reiseliv og samiske kulturnæringer. Tilskuddsmottagere for ordningen er siidaandelshavere eller reineiere med hovedinntekt fra reindriften.

Tiltak mot radioaktivitet

Etter Tsjernobyl-ulykken ble det satt i verk tiltak for å holde reindrifftsutøverne økonomisk skadesløse. Refusjoner i forbindelse med kassasjon av slakt inngår i verdien av kjøtt og biprodukter. Fra og med avtaleåret 2015/2016 ble det innført en grenseverdi på 3000Bq/kg reinkjøtt i målt radioaktivitetsnivå fra et representativt utvalg rein for at kompensasjon skal kunne innvilges. Tilskudd til tiltak mot radioaktivitet er med som egen post under tilskudd. Fra 2023 er regelverket for tilskuddsordningen endret. Den er ikke lenger kun tilknyttet konsekvenser av Tsjernobyl-ulykken, men omfatter også eventuelle framtidige hendelser. I tillegg utvides det geografiske virkeområdet for forskriften til hele landet. Tilskuddsmottagere av denne ordningen er distrikt, siidaandeler og reinlag.

Tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak

De regionale rovviltneemndene forvalter i dag midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak mot tap av rein til rovvilt. Formålet med tilskuddordningen er å sikre iverksettelse av effektive tapsforebyggende tiltak for å begrense de skadene rovvilt kan forårsake på produksjonsdyr. Tiltak må ha en direkte taps- og skadeforebyggende effekt. Søknadene behandles av Statsforvalteren og midlene utbetales derfra. Tilskudd til tiltak ytes både forskuddsvis etter søknad og etterskuddsvis etter mottakers dokumenterte forbruk.

2.7 Erstatninger

Erstatninger regnes også som inntekter til næringen. Totalregnskapet omfatter erstatninger fra Miljødirektoratet ved rovvilttap, tap av areal hentet fra distriktsregnskap, erstatninger fra Bane NOR for rein drept av tog og erstatninger fra forsikringsselskapene for rein drept av bil.

Erstatningsbeløpene for rein drept av bil beregnes med utgangspunkt i erstatningssatsene fra Miljødirektoratet og innrapporterte trafikktap fra melding om reindrift – fratrasket det antall rein som er drept av tog og erstattet av Bane NOR. Årsaken til at erstatningssatsene fra Miljødirektoratet legges til grunn, er at forsikringsselskapene og Bane NOR oppgir at de bruker disse satsene ved beregning av erstatningsbeløp.

Erstatninger for arealinngrep skal gå inn i reindrifsfond og anvendes i hovedsak til dekning av felles kostnader, og opplysninger om erstatninger finnes i distriktsregnskapene. Disse erstatningene inntektsføres i en egen post som omfatter årlige erstatninger og engangserstatninger. Erstatningene blir beregnet forholdsmessig ut ifra de distriktsregnskapene vi får inn. Vi har kun oversikt over erstatningsutbetalinger til distriktene, i tillegg kan det være utbetalt erstatning til siidafond og enkelte siidaandeler.

2.8 Kostnader

På kostnadssiden inngår næringens bruk av varer og tjenester fra andre sektorer. Posten er inndelt i siidaandelens kostnader, distriktenes kostnader (felleskostnader) og kostnader i reinlag.

Slakte- og fraktkostnader er en kostnad slakteriene har, men som ikke blir spesifisert i oppgjøret for reieneierne. Det er derfor nettopris (uten slakte- og fraktkostnader) som blir brukt i Totalregnskapet.

Siidaandelens kostnader

Næringsoppgaver er grunnlaget for beregninger av siidaandelens kostnader. Det gjøres en gjennomsnittlig beregning av kostnadene ut fra antall innleverte næringsoppgaver i forhold til antall siidaandeler.

Felleskostnader

Felleskostnader er reinbeitedistriktens kostnader. Felleskostnader beregnes på grunnlag av distriktsregnskaper. For distrikter der regnskap mangler, beregnes totaltallene for reinbeiteområde med utgangspunkt i gjennomsnittskostnader per rein i de øvrige distriktene, og antall rein i de distriktene der regnskap mangler.

Reinlagenes kostnader

Reinlagenes kostnader beregnes med utgangspunkt i samtlige lags regnskaper. Som ellers i Totalregnskapet holdes lønnsutgiftene utenfor. Dette har sammenheng med at årsresultatet skal omfatte godtgjørelse for egen og leid arbeidskraft. Som følge av organisasjonsformen, gir dette særlig utslag for reinlagene, der lønnsutgiftene til gjetere er en betydelig kostnadspost. Reinlagenes kostnader til innleid arbeid blir derfor ikke synliggjort i Totalregnskapet.

2.9 Kapitalforhold

Reindriftsnæringens kapital domineres av en hovedverdi, reinen. Balanseverdi beregnes med utgangspunkt i reintall, flokksammensetning og livdyrverdi. Sistnevnte beregnes på grunnlag av gjennomsnittlige priser og slaktevekter.

Andre aktiva (balanseverdi på driftsbygninger, private reindriftsanlegg og maskinelle hjelpemidler) og gjeld beregnes på grunnlag av næringsoppgavene. Som gjeld regnes siidaandelslederens lån, avbetalingsgjeld og skyldig merverdi- og arbeidsgiveravgift. Til og med Totalregnskapet for 2022 var også ektefelle/samboer lån regnet med. Kapitalberegningene omfatter ikke eiendeler og gjeld i reinbeitedistrikter, eller i private og offentlige fond.

I Totalregnskapet for 2023 og 2024 har vi ikke fått tall for andre aktiva. Det samme gjelder for rentekostnadene til reinlagene. Både Landbruksdirektoratet og Skatteetaten har hatt omlegging av sine systemer, og manglene er en konsekvens de tekniske endringene som er gjort. Man vil fortsatt forsøke å innhente disse tallene i framtidige Totalregnskap.

2.10 Resultatmål

Fra og med Totalregnskapet for 2023 har Økonomisk utvalg endret begrepsbruken for resultatmålene. Vederlag til arbeid og kapital endres til driftsresultat, og vederlag til arbeid og egenkapital endres til årsresultat.

Sammendrag av Totalregnskapet viser sum inntekter, sum kostnader, renter på lånt kapital, antall siidaandeler, antall årsverk og beregning av driftsresultat. Arbeid består av næringsutøvernes egen arbeidskraft og leid arbeid. Utgifter til leid arbeid tas derfor ikke med under kostnader. Ved å gjøre fradrag for renter på lånt kapital, fremkommer årsresultatet. Renter på lånt kapital omfatter både næringsgjeld og privatgjeld for siidaandelsledere. Resultatmålene beregnes både totalt, per siidaandel og per årsverk.

2.11 Sysselsetting

I 2021 ble det gjort en arbeidstidsundersøkelse, som fra og med Totalregnskapet for 2021 er grunnlaget for beregning av årsverk. Undersøkelsen bygde på et spørreskjema som ble sendt ut til alle siidaandelsledere. I spørreskjemaet ble siidaandelslederne bedt om å anslå arbeidsinnsatsen til seg selv, familie og andre som bidro med arbeidskraft i siste driftsår. Svarprosenten var lav, men beregningen tar hensyn til siidaandelsleders kjønn og alder, om andelen ledes sammen med ektefelle/samboer, antall reineiery i siidaandelen og reinbeiteområde. Tidligere arbeidstidsundersøkelse gjort i 1989 og 2012 (utgitt i 2014) hadde også lav svarprosent.

Datagrunnlaget ga også mulighet for å beregne kvinners arbeidsinnsats i reindriften. Beregningen baserte seg på kvinnelige siidaandelsledere, felles siidaandeler og kvinnelige ektefeller/samboere. Kvinneandelen blant øvrige medlemmer ble ikke iberegnet. Dette tilsa at den reelle andelen av kvinners totale arbeidsinnsats var noe høyere enn denne beregningen. Arbeidsforbruket i siidaandelen ble utført med ca. 80 prosent av siidaandelsledere og ektefeller/ samboere de resterende ble utført av andre medlemmer i siidaandelen.

Årsverksberegningene for reinlag ble ikke oppdatert ved arbeidstidsundersøkelsene i 1989, 2014 og 2021. Fra og med totalregnskapet 2018 har vi derfor gått over til å bruke reinlagenes egne beregninger for årsverk. Dette førte til at antall årsverk for reinlagene har blitt halvert, noe som har den effekten at årsresultatet per årsverk økte.

I 2023 ble det gjort endringer i forskrift til Melding om reindrift. En av endringene var at ektefeller/ samboere til siidaandelsledere og andre medlemmer uten rein ikke lenger føres opp i meldingen. Dette medfører imidlertid ikke endringer i Totalregnskapet, fordi det bare er medlemmer med rein som er lagt til grunn også tidligere.

2.12 Skatt og avgift

Reindriftsfradraget ble innført fra og med skatteåret 2003 som et fradrag i alminnelig inntekt for skatteyttere med positiv næringsinntekt fra reindriften. Totalregnskapet er et sektorregnskap hvor resultatmålet er på nivå før skatt. Inntektsvirkningen av reindriftsfradraget er derfor ikke innarbeidet i Totalregnskapet.

2.13 Avviksanalyse budsjett og regnskap

Fra Totalregnskapet for 2023 er det tatt med en sammenligning av regnskap for inneværende år og budsjett laget i forrige Totalregnskap. Her tar en for seg avvikene mellom disse og prøver å se hva som kan ligge bak de ulike avvikene.

3 Totalregnskap 2024 og budsjett 2025

Inntektssiden i Totalregnskapet består av produksjonsbaserte inntekter, tilskudd og erstatninger. Under posten produksjonsbaserte inntekter inngår kjøttinntekter, endringer i samlet livdyrverdi, binæringsinntekter og andre produksjonsbaserte inntekter. Kostnadssiden består av siidaandelenes kostnader, felleskostnader og kostnader i reinlag. I tillegg inngår kapitalkostnader i Totalregnskapet. Sysselsetting (antall årsverk og siidaandeler) framgår også av totalregnskapet. Resultatet for 2024 oppsummeres i kapittel 3.7. Kapittel 3.8 viser budsjettet for 2025.

3.1 Produksjonsbaserte inntekter

3.1.1 Kjøttinntekter

Tabell 3.1.1 viser samlet slaktekvantum (privat og slakteri), gjennomsnittsvekt, volum, gjennomsnittspris og verdi for 2024. Privat slakt omfatter både privat omsetning og privat bruk. Bonus er ikke regnet med i denne tabellen, men er en del av kjøttinntektene i sammendragstabellen. Verdien i tabell 3.1.1, 3.1.2 og 3.1.3 avviker derfor fra verdien i sammendragstabellen. For omtale av prisutviklingen i kroner per kg henvises det til tabell 3.1.8.

Tabell 3.1.1 Kjøttinntekter (privat og slakteri) i 2024 (1 000 kroner).

Reinbeiteområde	Ant. slakt ¹	Gj.snittsvekt	Tonn	Gj.snittspris kr pr kilo ¹	Verdi (1000 kr)
Polmak/ Varanger	10 257	22,34	229	89,31	20 465
Karasjok øst	4 464	21,39	96	87,46	8 353
Karasjok vest	6 375	20,57	131	81,04	10 628
Øst-Finnmark	21 096	21,61	456	86,81	39 566
Kautokeino øst	7 568	22,62	171	88,16	15 095
Kautokeino midt	8 513	21,35	182	79,26	14 407
Kautokeino vest	3 981	23,02	92	89,61	8 210
Vest-Finnmark	20 062	22,16	445	84,97	37 778
Troms	1 845	29,23	54	103,20	5 567
Nordland	1 576	30,86	49	116,52	5 666
Nord-Trøndelag	4 048	24,40	99	113,44	11 203
Sør-Tr./Hedm.	7 844	24,95	196	118,14	23 119
Reinlag	6 079	29,10	177	125,52	22 205
Landet	62 550	23,57	1 474	98,42	145 103

¹ Inklusive beregnet privat forbruk og omsetning. Privat forbruk og omsetning regnes å ha samme verdi per kg som slakt (voksne dyr) ved registrerte slakterier.

Tabell 3.1.2 Kjøttinntekter (privat og slakteri) i perioden 2020-24 (1 000 kroner).

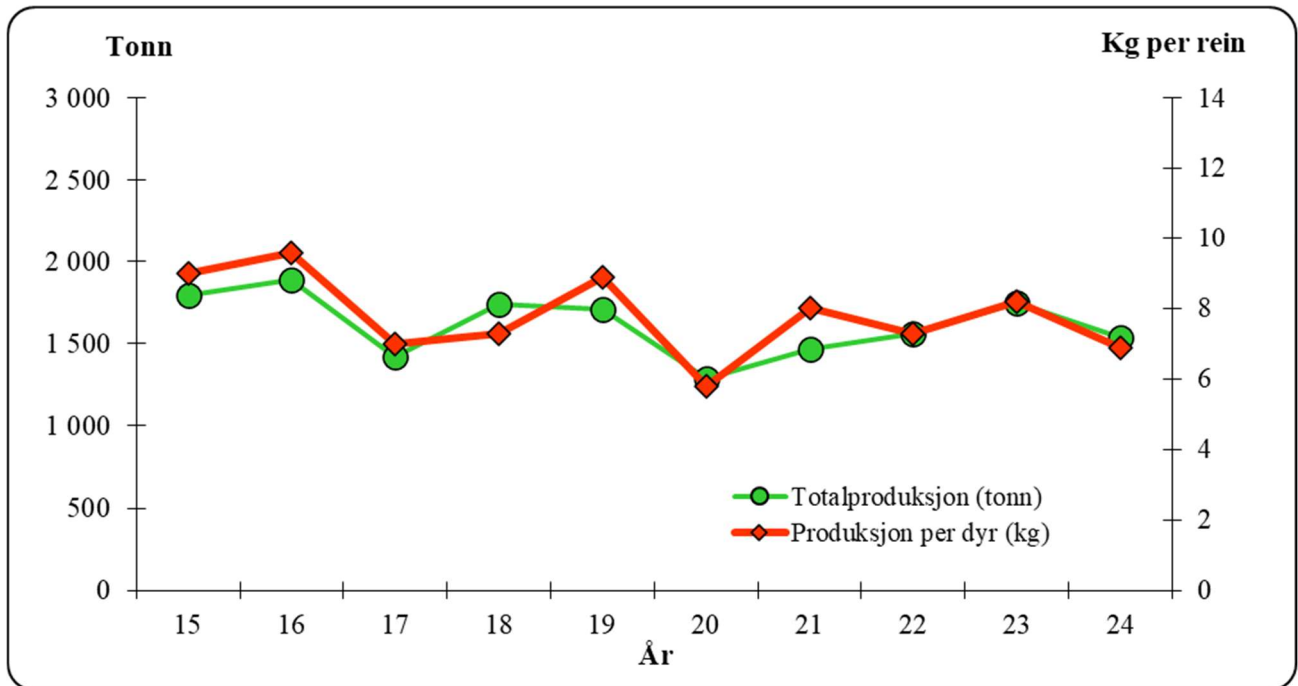
Slakteuttak	2020	2021	2022	2023	2024
Slakteri	46 095	66 827	58 839	68 637	57 123
Privat	6 547	5 721	5 347	7 452	5 427
Totalt antall dyr	52 642	72 548	64 186	76 089	62 550
Gj. sn. vekt ¹	23,81	22,82	24,60	23,30	23,57
Prod. i tonn	1 253	1 656	1 579	1 773	1 474
Pris (kr/kg)	79,97	91,72	105,80	104,28	98,42
Sum kjøttinntekt	100 231	151 866	167 089	184 835	145 103

Tabell 3.1.3 Kjøttinntekter (privat og slakteri) i 2023 og 2024 (1 000 kroner).

Reinbeite område	Tonn slakt i 2024			2024		2023		
	Slakteri	Privat	Totalt	Kroner per kg	Verdi 1 000 kr	Tonn slakt	Kroner per kg	Verdi 1 000 kr
Polmak/Varanger	220	10	229	89,31	20 465	276	101,25	27 944
Karasjok øst	79	17	96	87,46	8 353	108	98,79	10 630
Karasjok vest	106	25	131	81,04	10 628	165	90,86	15 010
Øst-Finnmark	404	52	456	86,81	39 566	549	97,97	53 766
Kautokeino øst	143	28	171	88,16	15 095	191	95,18	18 215
Kautokeino midt	142	40	182	79,26	14 407	221	92,23	20 423
Kautokeino vest	76	15	92	89,61	8 210	128	93,77	12 025
Vest-Finnmark	361	84	445	84,97	37 778	541	93,68	50 684
Troms	40	14	54	103,20	5 567	71	109,57	7 732
Nordland	36	13	49	116,52	5 666	71	118,66	8 466
Nord-Trøndelag	91	7	99	113,44	11 203	120	112,72	13 553
Sør-Tr./Hedmark	189	7	196	118,14	23 119	206	114,07	23 504
Reinlag	177	0	177	125,52	22 205	214	126,50	27 130
Landet	1 298	177	1 474	98,42	145 103	1 773	104,28	184 835

Tabell 3.1.3 viser en reduksjon i de totale kjøttinntektene fra 184,8 mill. kroner i 2023 til 145,1 mill. kroner i 2024. Reduksjonen kommer av redusert slakteuttak og lavere pris per kg kjøtt. Prisen ble redusert fra 104,28 i 2023 til 98,42 i 2024. Det var også en nedgang fra 2022 til 2023. Noe av forklaringen på prisnedgangen de to siste årene kan være svakere konkurranse mellom slakterier. Andre faktorer kan også spille inn, som slakteuttak og markedssituasjon.

Figur 3.1.1 viser totalproduksjon og produksjon per dyr i vårflokk. Med produksjon menes summen av kjøttproduksjon og endringer i den samlede livdyrverdien.

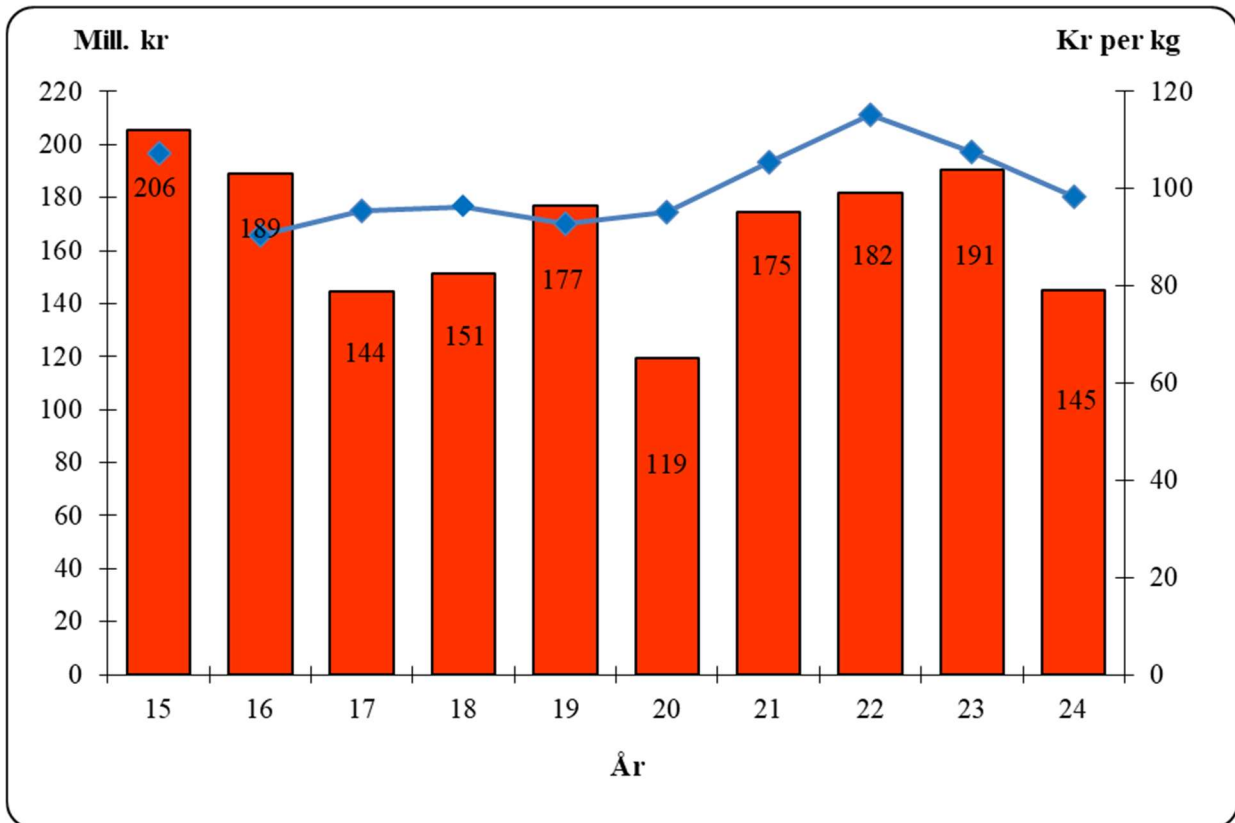

Figur 3.1.1 Totalproduksjon (tonn) og produksjon per dyr i vårflokk (kg per rein).

Langsiktig utvikling

Kjøttinntektene har variert noe over tid. Figur 3.1.2 viser kjøttinntektene for perioden 2015-2024 i 2024 kroner. Det var erklært beitekrise i 2017, 2020, 2022 og 2024. Det var også erklært beitekriser i 2021 og 2023 men i et mindre geografiske områder og over kortere perioder. Reduksjonen i kjøttinntekter i 2017 og 2020 kan ha en sammenheng med de omfattende beitekrisene disse årene.

Prisen fra og med 2016 er en nettopris, og prisbildet ble dermed redusert i forhold til årene før. Fra 2018 til 2019 ble prisen redusert noe, fra 78,13 kroner per kg til 76,94 kroner per kg. En av grunnene til denne prisreduksjonen var at et av to slakterier i Finnmark gikk konkurs sommeren 2019. Prisnivået per kg har i ettertid økt igjen, med 2022 og 2023 som de to beste årene etter 2016, før vi nå ser en nedgang i 2024.

Figur 3.1.2 Reindriftens kjøttinntekter i perioden 2015-2024 (søyler), og prisutviklingen (kurve) (2024 kroner).

3.1.2 Antall slakt ved slakteri

Tabell 3.1.4 viser antall dyr slaktet ved registrerte slakterier per kalenderår og driftsår over en treårsperiode. Tabellen viser også vinterslakt i årene 2023-2025.

Tabell 3.1.4 Antall slakt ved slakteri per reinbeiteområde og sone.

Reinbeiteområde	Kalenderår			Driftsår			Vinterslakt		
	2022	2023	2024	2022/23	2023/24	2024/25	2023	2024	2025
Polmak/Varanger	10 004	12 131	9 975	10 254	11 559	9 911	1 166	594	530
Karasjok øst	4 850	3 793	3 904	3 716	3 901	3 263	1 439	1 547	906
Karasjok vest	5 752	7 169	5 531	5 528	7 470	5 047	368	669	185
Øst-Finnmark	20 606	23 093	19 410	19 498	22 930	18 221	2 973	2 810	1 621
Kautokeino øst	5 232	7 652	6 733	6 084	6 806	6 724	855	9	0
Kautokeino midt	6 643	8 655	7 150	6 282	8 726	7 022	69	140	12
Kautokeino vest	3 012	4 949	3 489	4 064	4 993	4 227	1 053	1 097	1 835
Vest-Finnmark	14 887	21 256	17 372	16 430	20 525	17 973	1 977	1 246	1 847
Troms	1 996	2 149	1 516	2 080	1 991	1 750	158	0	234
Nordland	1 211	2 099	1 276	1 719	1 619	1 306	590	110	140
Nord-Trøndelag	3 889	4 673	3 821	4 424	3 978	4 184	1 705	1 010	1 406
Sør-Tr./Hedmark	8 389	8 087	7 655	7 547	8 024	7 306	2 619	2 556	2 207
Reinlag	7 861	7 280	6 073	7 422	7 125	7 372	538	383	1 682
Landet	58 839	68 637	57 123	59 120	66 192	58 112	10 560	8 115	9 137

Av tabell 3.1.4 fremgår det at det totale antallet dyr slaktet ved registrerte slakterier ble redusert med 17 prosent i kalenderåret 2024 sammenlignet med 2023.

Tabellen nedenfor viser hvor stor andel Finnmark har av totalt slakteuttak på landsbasis (slakt levert slakteri), per driftsår. Andel vinterslakt er vinterslakt hele landet per driftsår.

Tabell 3.1.5 Andel av totalt antall slakt, og andel vinterslakt.

Driftsår	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Slakteandel Finnmark	60 %	65 %	61 %	66 %	62 %
Andel vinterslakt	22 %	16 %	18 %	12 %	16 %

3.1.3 Slaktevekter

Tabell 3.1.6 viser utviklingen i gjennomsnittlige slaktevekter for slakt til slakteri, og andelen kalveslakt de fem siste årene. Samlet gjennomsnittsvekt i 2024 er 22,7 kg. For voksen rein er gjennomsnittsvekten 34,3 kg, og for kalv er den 19,6 kg. De totale gjennomsnittsvektene har i sammenligningsperioden vært mellom 22,1 og 23,8 kg, med 2022 som det året med høyest gjennomsnittlig slaktevekt. En relativt kald og våt sommer som er en fordel for en arktisk art som reinen, et godt soppår og lavere andel kalveslakt kan ha medvirket til økt gjennomsnittsvekt dette året.

Slaktevektene er lavest i Finnmark. I 2024 har Finnmark 64 prosent av det totale slakteuttaket i landet i antall dyr. I antall tonn, har Finnmark 61 prosent av det totale uttaket i landet, jf. tabell 3.1.5.

Tabell 3.1.6 Utvikling i gjennomsnittsvekter (slakt til slakteri) i perioden 2020-24 (kg).

Gjennomsnittsvekter	2020	2021	2022	2023	2024
Kalv	19,3	19,5	20,4	19,5	19,6
Voksne	33,9	33,5	34,9	33,8	34,3
Totalt	22,7	22,1	23,8	22,5	22,7
Andel kalv totalt	76 %	82 %	76 %	79 %	79 %
Andel kalv Finnmark	79 %	85 %	79 %	83 %	82 %

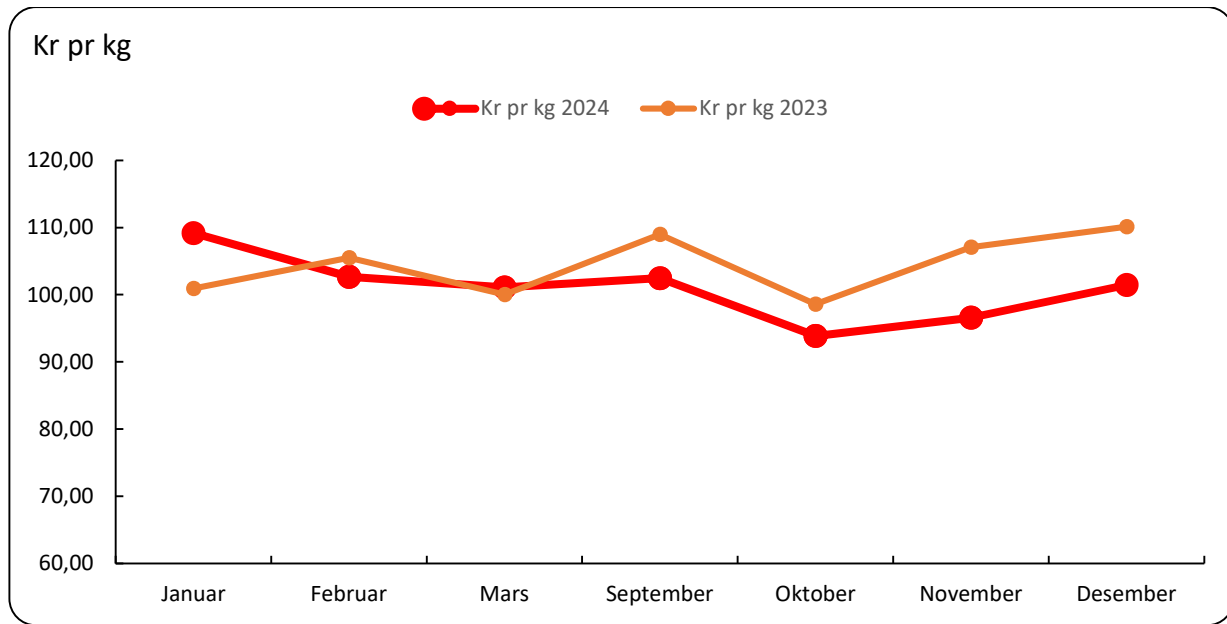
Tabell 3.1.7 gir en mer detaljert oversikt over slaktevektene for slakt levert til slakteri i 2023 og 2024. Reinlagene, Troms og Nordland er områdene med høyest slaktevekter.

Tabell 3.1.7 Gjennomsnittlige slaktevekter (levert til slakteri) for kalv, voksne dyr og totalt i 2023 og 2024 (kg).

Reinbeiteområde	Gj.sn. slaktevekter kalv			Gj.sn. slaktevekter voksne			Gj.sn. slaktevekter totalt		
	2023	2024	Endring	2023	2024	Endring	2023	2024	Endring
Polmak/Varanger	19,9	19,1	-0,8	32,6	34,1	1,5	21,9	22,0	0,1
Karasjok øst	18,9	17,9	-1,1	29,8	30,1	0,2	21,1	20,2	-1,0
Karasjok vest	17,3	17,1	-0,2	27,7	29,9	2,2	18,6	19,1	0,6
Øst-Finnmark	18,9	18,3	-0,6	30,8	32,2	1,4	20,7	20,8	0,1
Kautokeino øst	18,3	19,1	0,8	31,7	34,1	2,5	20,2	21,2	1,0
Kautokeino midt	17,3	17,7	0,4	28,1	29,4	1,4	19,2	19,8	0,6
Kautokeino vest	17,1	18,4	1,4	30,0	31,0	1,0	21,0	21,9	0,9
Vest-Finnmark	17,6	18,4	0,8	29,7	31,3	1,6	20,0	20,8	0,8
Troms	22,8	22,1	-0,7	38,7	41,4	2,6	26,8	26,6	-0,2
Nordland	21,9	21,1	-0,8	41,0	43,1	2,1	28,3	28,0	-0,3
Nord-Trøndelag	19,8	20,0	0,2	33,7	32,9	-0,8	23,9	23,9	-0,1
Sør-Tr./Hedmark	21,1	21,0	-0,1	36,3	36,2	-0,1	24,4	24,7	0,3
Reinlag	24,7	25,3	0,6	40,9	39,5	-1,4	29,4	29,1	-0,4
Landet	19,5	19,6	0,1	33,8	34,3	0,5	22,5	22,7	0,2

For mer informasjon om slaktevekter henvises det til Ressursregnskap for reindriftsnæringen.

3.1.4 Priser

Figur 3.1.3 Kroner per kg for slakt til slakterier i slaktemåneder i 2023 og 2024.

Det går frem av figur 3.1.3 at prisen for reinsdyrkjøtt til slakterier i 2024 er høyest i januar og februar. Prisene var lavest i oktober, som er måneden det ble levert mest slakt til slakteri.

Kalenderåret 2024 har en generelt dårligere prisutvikling enn vi så i 2023. Det er kun i januar og mars at prisene var høyere enn i 2023. Av høstslaktet ble 35,7 prosent gjennomført i oktober, altså en god del mer enn de øvrige høstmånedene – og her var prisen omtrent 5 kroner lavere per kg enn i 2023. I november var prisen over 10 kr per kg lavere enn i 2023, men bare om lag 8 prosent av det totale slakteuttaket i 2024 skjedde i november.

Tabell 3.1.8 viser prisutviklingen i perioden 2020 til 2024. Det går frem av tabellen at den totale gjennomsnittsprisen (netto) er 18,45 kroner høyere per kg i 2024 sammenlignet med 2020, noe som betyr en økning på 23 prosent. Dette på tross av en nedgang i de to siste årene.

Tabell 3.1.8 Nettoprisutvikling i perioden 2020-24, og endring fra 2023 til 2024 (kroner per kg kjøtt omsatt via slakteri).

Reinbeiteområde	Kr pr kg 2020	Kr pr kg 2021	Kr pr kg 2022	Kr pr kg 2023	Kr pr kg 2024	Endring 2023-24	
						Beløp	Prosent
Polmak/Varanger	75,05	99,13	113,87	101,25	89,31	-11,93	-12 %
Karasjok øst	84,10	104,19	108,09	98,79	87,46	-11,33	-11 %
Karasjok vest	79,55	90,49	102,01	90,86	81,04	-9,83	-11 %
Øst-Finnmark	77,05	97,87	109,49	97,97	86,81	-11,16	-11 %
Kautokeino øst	82,62	94,58	112,16	95,18	88,16	-7,01	-7 %
Kautokeino midt	72,91	81,94	91,70	92,23	79,26	-12,97	-14 %
Kautokeino vest	62,19	77,21	97,57	93,89	89,61	-4,16	-4 %
Vest-Finnmark	72,35	84,67	100,29	93,71	84,97	-8,71	-9 %
Troms	100,56	103,43	117,21	109,53	103,20	-6,37	-6 %
Nordland	81,13	85,59	112,06	118,66	116,52	-2,13	-2 %
Nord-Trøndelag	78,72	81,97	98,27	112,73	113,44	0,72	1 %
Sør-Tr./Hedmark	82,04	86,27	100,02	114,09	118,14	4,07	4 %
Reinlag	93,14	98,38	110,81	126,50	125,52	-0,98	-1 %
Landet	79,97	91,72	105,80	104,28	98,42	-5,86	-6 %

3.1.5 Verdi av kjøttproduksjonen

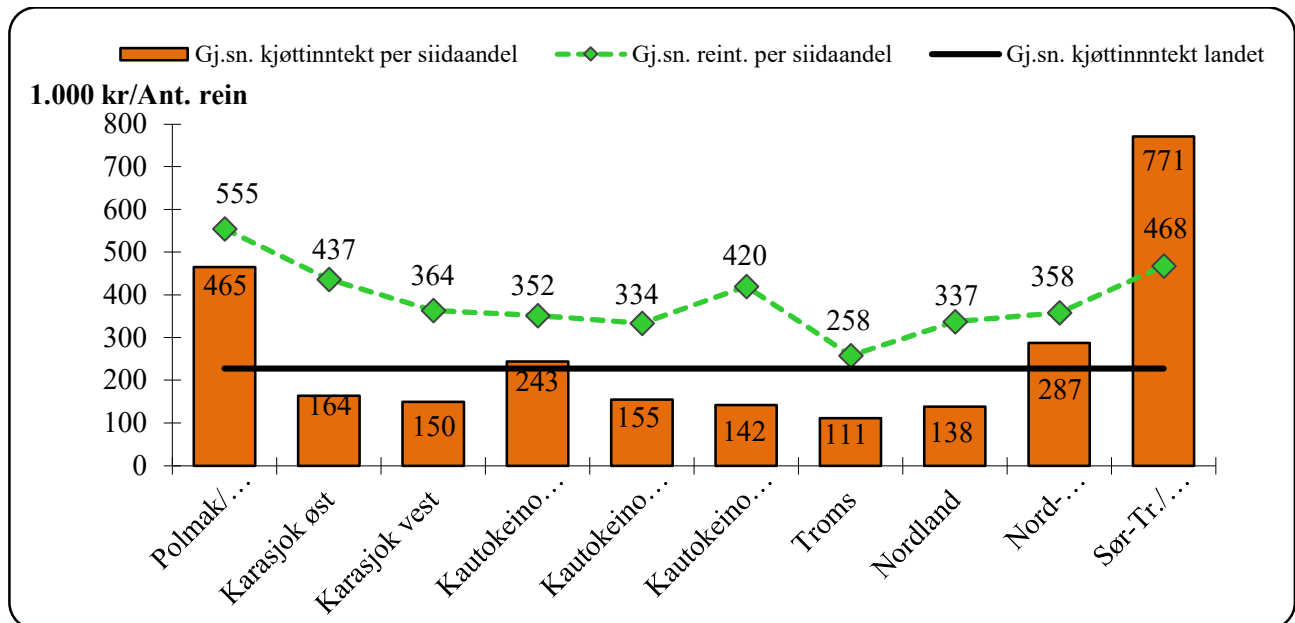
Utviklingen i verdien av den totale kjøttproduksjonen, det vil si slakt ved slakteri og slakt til privat bruk og omsetning, fra 2020 til 2024 går frem av tabell 3.1.9.

Tabell 3.1.9 Utvikling i verdien av den totale kjøttproduksjonen i perioden 2020-2024 (1 000 kroner).

Reinbeite- område	Verdi 2020	Verdi 2021	Verdi 2022	Verdi 2023	Verdi 2024	Endring 2023-24	
						Beløp	Prosent
Polmak/Varanger	14 960	31 267	27 271	27 944	20 465	-7 478	-27 %
Karasjok øst	3 081	11 602	12 328	10 630	8 353	-2 277	-21 %
Karasjok vest	10 049	14 204	14 908	15 010	10 628	-4 382	-29 %
Øst-Finnmark	27 917	57 132	54 711	53 766	39 566	-14 200	-26 %
Kautokeino øst	8 587	13 441	15 476	18 215	15 095	-3 120	-17 %
Kautokeino midt	11 559	12 841	16 509	20 423	14 407	-6 017	-29 %
Kautokeino vest	6 416	12 479	8 280	12 025	8 210	-3 814	-32 %
Vest-Finnmark	26 453	38 989	40 406	50 684	37 778	-12 906	-25 %
Troms	5 246	6 540	7 909	7 732	5 567	-2 165	-28 %
Nordland	4 361	5 464	6 752	8 466	5 666	-2 800	-33 %
Nord-Trøndelag	7 845	9 021	9 818	13 553	11 203	-2 350	-17 %
Sør-Tr./Hedmark	10 209	15 074	20 978	23 504	23 119	-385	-2 %
Reinlag	18 199	19 646	26 515	27 130	22 205	-4 925	-18 %
Landet	100 231	151 866	167 089	184 835	145 103	-39 731	-21 %

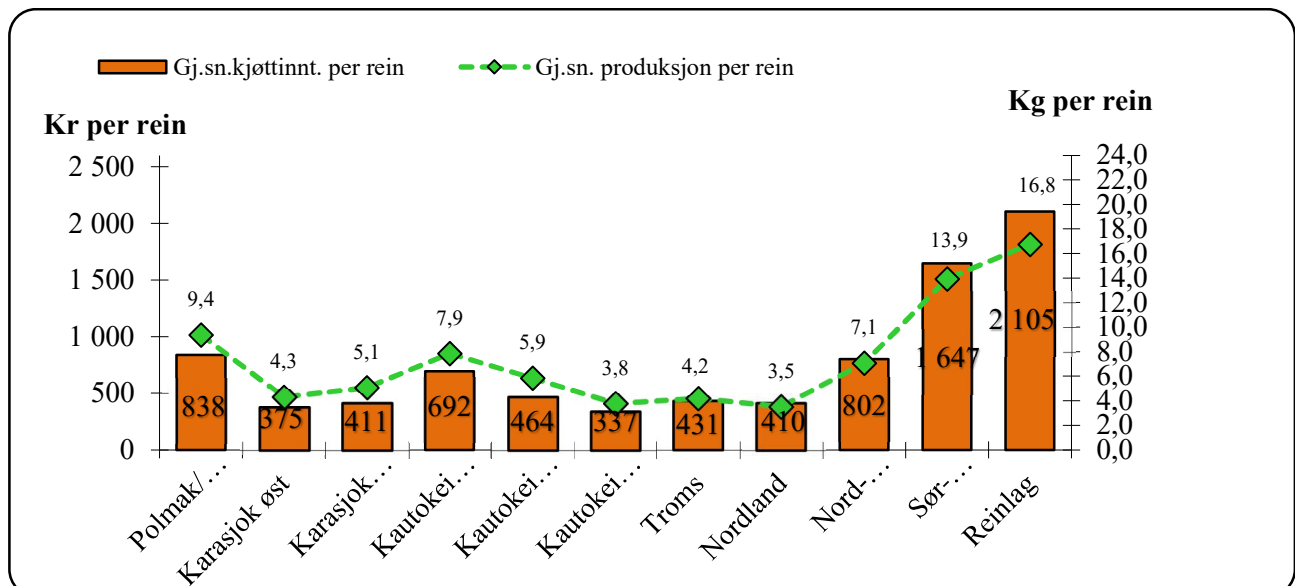
Verdien av den totale kjøttproduksjonen har vært økende i perioden 2021 til 2023. I 2024 var det en betydelig nedgang, på grunn av et lavere slakteuttak og redusert pris.

Figur 3.1.4 viser variasjonen i gjennomsnittlige kjøttinntekter per siidaandel mellom de ulike reinbeiteområdene/-sonene. Gjennomsnittlige kjøttinntekter per siidaandel for samisk reindrift i 2024 var 228 000 kroner.

Figur 3.1.4 Gjennomsnittlige kjøttinntekter per siidaandel (samisk reindrift) i 2024 (1000 kroner) Kurven viser gjennomsnittlig reintall per siidaandel. Linjen viser gjennomsnittlig kjøttinntekt for den samiske reindriften i hele landet.

I det samiske reinbeiteområdet er det for 2024 registrert 539 aktive siidaandeler med rein. Gjennomsnittlig reintall per siidaandel er på 379 dyr i 2024, mot 378 dyr i 2023. Antall siidaandeler er uendret.

Figur 3.1.5 Gjennomsnittlige kjøttinntekter per rein i vårflokk i 2024 (kroner per rein) Kurven viser produksjon per rein i vårflokk (kg per rein).

Figur 3.1.5 viser gjennomsnittlige kjøttinntekter per rein, som varierer mellom 337 kroner i Kautokeino vest og 2 105 kroner hos reinlagene. Gjennomsnittlig kjøttinntekt per rein for landet er 675 kroner.

Med produksjon i figur 3.1.5 menes her summen av slakt til slakteri samt privat forbruk og omsetning (privat slakt). Gjennomsnittlig produksjon per rein i vårflokk er 6,9 kg i 2024, noe som er en reduksjon på 1,4 kg fra 2023. Det er stor variasjon mellom både områder og soner. Lavest produksjon per rein har Nordland med 3,5 kg per rein. Høyest produksjon per rein har reinlagene, Sør-Trøndelag og Hedmark og Polmak/Varanger med henholdsvis 16,8 kg, 13,9 kg, og 9,4 kg per rein. I områdene for øvrig ligger den gjennomsnittlige produksjonen per rein i vårflokk mellom 3,8 – 7,9 kg. For nærmere omtale av produksjon vises det til Ressursregnskap for reindriftsnæringen.

3.1.6 Endring i samlet livdyrverdi

Tabell 3.1.10 viser korrigerte reintall per 31. mars i perioden fra 2020 til 2024, og beregnet korrigert reintall per 31. mars 2025. Tabellen bygger på opplysninger fra melding om reindrift, og tallene er avrundet til nærmeste hundre. Det vises for øvrig til Ressursregnskap for reindriftsnæringen når det gjelder oversikter over reintall på distriktsnivå.

Tabell 3.1.10 Korrigert reintall per 31. mars i perioden 2020-24, og beregnet reintall per 31. mars 2025 (avrundet)¹.

Reinbeite- område	2020	2021	2022	2023	2024	Øvre reintall 2024	2025 (beregnet)
Polmak/Varanger	25 200	25 300	24 500	24 300	24 400	26 200	24 000
Karasjok øst	22 800	24 100	23 900	22 000	22 300	21 300	22 400
Karasjok vest	23 400	23 000	23 900	25 000	25 900	23 150	27 700
Øst-Finnmark	71 400	72 400	72 300	71 300	72 500	70 650	74 100
Kautokeino øst	23 100	22 300	22 700	22 900	21 800	22 989	21 400
Kautokeino midt	31 900	32 200	32 200	31 200	31 000	29 650	31 200
Kautokeino vest	23 800	23 300	23 400	23 500	24 300	23 350	25 200
Vest-Finnmark	78 800	77 800	78 300	77 600	77 200	76 000	77 800
Troms	12 300	12 200	12 800	12 600	12 900	15 750	13 100
Nordland	14 100	14 000	14 000	13 900	13 800	18 200	13 800
Nord-Trøndelag	14 200	14 100	14 000	14 100	14 000	16 300	13 900
Sør-Tr./Hedmark	13 800	13 900	13 900	14 100	14 000	14 300	14 000
Reinlag	11 900	11 800	11 800	11 500	10 600	-	10 500
Landet	216 500	216 200	217 100	215 100	215 000		217 200

Tabell 3.1.10 viser at reintallet har vært relativt stabilt i hele perioden. Beregnet reintall har økt i 2025.

¹ Reintall per 29.09.2025

Tabellene 3.1.11 og 3.1.12 viser verdi- og mengdeberegninger for endringer i den totale livdyrverdien. Reintall per 31. mars ligger til grunn for beregningene. Siden totalregnskapet periodiseres etter kalenderår, er det imidlertid endringene i samlet livdyrverdi fra 1. januar til 31. desember som er interessant. Reintall per 1. januar beregnes på grunnlag av henholdsvis korrigert reintall per 31. mars og slakteuttak fra 1. januar til 31. mars gjeldende kalenderår. Reintall per 31. desember estimeres på grunnlag av henholdsvis (beregnet) korrigert reintall per 31. mars og slakteuttak fra 1. januar til 31. mars påfølgende kalenderår. Det henvises for øvrig til kapittel 2 for nærmere metodebeskrivelse.

Tabell 3.1.11 Produksjon, bestand og verdi i perioden 2020-2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Slakteuttak (Ant.)</i>					
Slakteri	46 095	66 827	58 839	68 637	57 123
Privat	6 547	5 721	5 347	7 452	5 427
Totalt	52 642	72 548	64 186	76 089	62 550
<i>Bestandsendring</i>	972	508	-967	-1 220	3 122
Totalt antall	53 614	73 056	63 219	74 869	65 672
Tonn slakt	1 253	1 656	1 579	1 773	1 474
<i>Bestandsendring</i>	38	-9	-14	-24	64
Totalt tonn	1 292	1 647	1 565	1 749	1 538
Verdi slakt					
1000 kr	100 231	151 866	167 089	184 835	145 103
<i>Bestandsendring</i>	4 048	92	-1 453	-3 298	6 912
Total verdi					
1000 kr	104 279	151 958	165 636	181 537	152 015

Bestandsendring beregnes ut ifra endring i reintall og gjennomsnittsvekt for voksen rein og kalv fra et driftsår til det neste fratrasket det som er slaktet i perioden 1. januar til 31. mars.

Tabell 3.1.12 viser en økning i samlet livdyrbestand i 2024 på 3122 dyr. Målt i slaktekvantum og verdi utgjør endringen en økning på henholdsvis 64 tonn og 6,9 mill. kroner sammenlignet med 2023. For reineiere vil flokken ha større verdi enn det som gjenspeiler seg i livdyrverdien.

**Tabell 3.1.12 Verdi av endring i samlet livdyrverdi for perioden
1. januar - 31. desember i 2023 og 2024.**

Reinbeiteområde	Antall rein	Tonn	Kroner per kg	2024	2023
				Verdi 1 000 kr	Verdi 1 000 kr
Polmak/Varanger	-515	-22	89,31	-1 989	-739
Karasjok øst	-545	-10	87,46	-873	620
Karasjok vest	1 378	29	81,04	2 356	2 317
Øst-Finnmark	318	-3	86,81	-506	2 199
Kautokeino øst	-407	-10	88,16	-865	-337
Kautokeino midt	13	-7	79,26	-551	-1 391
Kautokeino vest	1 579	37	89,61	3 303	1 530
Vest-Finnmark	1 185	20	84,97	1 887	-198
Troms	450	15	103,20	1 533	-58
Nordland	-7	0	116,52	0	-1 782
Nord Trøndelag	315	6	113,44	639	-2 714
Sør Tr./Hedmark	-371	-11	118,14	-1 308	-456
Reinlag	1 232	37	125,52	4 666	-289
Landet	3 122	64	98,42	6 912	-3 298

Polmak/Varanger er det området med størst negativ verdi i endring av samlet livdyrverdi i 2024, mens reinlagene har den største positive verdien.

3.1.7 Binæringsinntekter

Duodji, jakt, fiske og bærplukking og lignende er integrerte deler av den samiske reindriften. Aktivitene har en verdi for reindriftsnæringen, både økonomisk og kulturelt. Binæringsinntektene har til og med 2021 vært regnet inn i Totalregnskapet, på grunnlag av spesifisering av binæringsinntekter fra siidaandelslederens næringsoppgave. Fra 2022 er posten binæringsinntekter fjernet fra skattemeldingen, og vi har derfor ikke lenger oversikt over binæringsinntekter. Økonomisk utvalg har ikke andre kilder for binæringsinntekter. Fra 2022 vil derfor denne inntekten ikke lenger inngå i regnskapet, og det vil se ut som om den totale inntekten er redusert. Økonomisk utvalg har derfor valgt å vise en oversikt over binæringsinntekter fra tidligere år, for å synliggjøre andelen binæringsinntekter historisk.

Tabell 3.1.13 Binæringsinntekter i perioden 2018-21 (1 000 kroner).

Reinbeiteområder	2018	2019	2020	2021
Polmak/Varanger	301	185	32	140
Karasjok øst	1 097	257	470	352
Karasjok vest	2 232	2 842	1 604	1 844
Øst-Finnmark	3 630	3 284	2 106	2 336
Kautokeino øst	533	140	208	343
Kautokeino midt	1 608	1 167	1 173	1 889
Kautokeino vest	1 467	864	1 057	437
Vest-Finnmark	3 608	2 170	2 437	2 670
Troms	4 411	1 117	1 257	977
Nordland	566	631	401	420
Nord-Trøndelag	99	173	200	101
Sør-Tr.lag/Hedmark	1 462	1 722	1 552	1 924
Totalt:	13 516	9 097	7 954	8 428
Totalt i prosent av produksjonsbaserte inntekter:	7,1 %	5,2 %	5,2 %	4 %

3.1.8 Andre produksjonsbaserte inntekter

Under posten andre produksjonsbaserte inntekter inngår leieinntekter, provisjonsinntekter og andre driftsrelaterte inntekter. Tabell 3.1.14 gir en oversikt over andre produksjonsbaserte inntekter i 2024, fordelt etter type inntekt.

Tabell 3.1.14 Andre produksjonsbaserte inntekter i 2024 (1 000 kroner).

Reinbeite- område	Leie- inntekter	Andre dr. rel. innt.	Totalt 2024
Polmak/Varanger	0	3 085	3 085
Karasjok øst	90	1 969	2 059
Karasjok vest	14	3 183	3 197
Øst-Finnmark	104	8 237	8 341
Kautokeino øst	0	2 612	2 612
Kautokeino midt	76	11 464	11 540
Kautokeino vest	34	9 980	10 013
Vest-Finnmark	110	24 056	24 166
Troms	290	4 976	5 266
Nordland	261	8 807	9 068
Nord-Trøndelag	100	19 184	19 284
Sør-Tr./Hedmark	94	3 880	3 974
Totalt samisk reindrift	958	69 141	70 099

Tabellen viser at andre produksjonsbaserte inntekter utgjør til sammen 70,1 mill. kroner. Dette er en økning på om lag 21,2 mill. kroner i forhold til 2023. Det er posten Andre driftsrelaterte inntekter som står for hoveddelen. Tallene hentes fra siidaandelsledernes næringsoppgaver, og vi har ikke nærmere bakgrunnsinformasjon om type inntekter.

3.2 Tilskudd

3.2.1 Direkte og kostnadssenkende tilskudd, tilskudd over Reindriftens utviklingsfond og andre tilskudd

Produksjonsavhengige tilskudd er tilskudd som beregnes ut fra slakteuttak og inntekt. Tilskudd utbetalt over Reindriftens utviklingsfond er investeringer, ekstraordinære tilskudd, tiltak konvensjonsbeiter, fagbrevordning, tap ved ulykker og støtte til kurs/juridisk bistand/feltbarnehage. Andre tilskudd er velferdsordninger (avløser, sykepenger og tidligpensjon) samt tilskudd andel verdiskapning reindrift.

Tilskuddsutbetalinger i perioden 2020-2024 etter tilskuddsordning, og utbetalinger i 2024 etter tilskuddsordning og reinbeiteområde er vist i tabellene 3.2.1 og 3.2.2. Tilskuddsutbetalinger i perioden 2020-2024 er presentert i figur 3.2.4. Figurene 3.2.2 og 3.2.3 viser henholdsvis tilskuddsutbetalinger per siidaandel og tilskuddsutbetalinger per kg.

Tabell 3.2.1 viser en økning i direkte tilskudd på 16 mill. kroner, og en økning i andre tilskudd på 25,8 mill. kroner fra 2023 til 2024. De totale tilskuddsutbetalingene økte med 48,4 mill. kroner fra

2023 til 2024. Økningen er et resultat av økning av reindrifftsavtalens ramme, store utbetalinger på ekstraordinært tilskudd til innkjøp og transport av fôr, samt en forholdsvis stor økning av utbetaling av distriktstilskudd etter at satsene ble økt. Det er også flere tilskuddsordninger inkludert enn tidligere, blant annet velferdsordninger. I tillegg er det etablert en ny ordning fra 2024 – Tilskudd til reindriften for andel av verdiskapingen fra vindkraft, som skal utbetales til distrikter/siidaer der et vindkraftverk har negative konsekvenser for reindriften. I 2024 medførte dette tilskuddet en utbetaling på 5,9 mill. kr.

Den største økningen for direkte tilskudd er på kalveslaktetilskuddet, med 9,8 mill. kroner.

Velferdsordningene omfatter tidligpensjon og tilskudd til avløsning i reindriften ved svangerskap, fødsel, adopsjon og dødsfall. Disse ordningene regnes med i Totalregnskapet fra 2023. I tillegg overføres det hvert år 0,5 mill. kroner til NAV til sykepenges, disse er fra 2024 gjennomsnittlig fordelt på reinbeiteområdene med antall siidaandeler som grunnlag.

Tabell 3.2.1 Tilskuddsutbetalinger i perioden 2020-2024 (1 000 kroner).

Tilskuddsordning	2020	2021	2022	2023	2024
Distriktstilskudd	16 395	21 584	24 914	23 819	31 230
Produksjonspremie	35 110	27 044	39 001	46 151	50 415
Særskilt driftstilskudd til ungdom	2 200	2 240	2 120	2 100	1800
Særskilt driftstilskudd til kvinner	475	350	575	700	665
Etableringstilskudd	3 488	3 377	2 805	3 985	2 540
Kalveslaktetilskudd	25 336	21 230	21 752	22 066	31 915
Simleslaktetilskudd	-	-	-	3 516	-
Ektefelle/ samboertillegg	720	540	240	360	180
Ekstraordinært tilskudd etter beitekrisen 2020 ¹	-	12 270	-	-	-
Sum direkte og kostnadssenkende tilskudd:	83 724	88 636	91 407	102 717	118 746
Investeringer	1 111	977	3 082	4 429	8 689
Ekstraordinært tilskudd til beredskap	24 826	1 402	50 027	6 149	24 879
Pramming/transport	4 879	5 201	6 148	6 792	5 788
Tiltak konvensjonsbeiter	2 720	3 978	3 183	4 090	4 630
Fagbrevordning i reindriften	815	1 381	2 305	2 250	3 844
Tilskudd ved omfattende tap av rein i ulykker	-	-	-	225	1 450
Juridisk bistand	-	-	-	468	273
Feltbarnehage	31	50	41	3	14
Diverse	-	-	-	-	633
Sum Reindriften Utviklingsfond:	34 381	12 989	64 785	24 406	50 200
Tilskudd til avløsning	-	-	-	903	826
Sykepengeordning	-	-	-	-	500
Tidligpensjon	-	-	-	2 062	2 350
Sum velferdsordninger	-	-	-	2 966	3 676
Tilskudd til reindriften for andel verdiskapingvindkraft	-	-	-	-	5 879
Sum andel verdiskaping reindrift	-	-	-	-	5 879
Totalt:	118 105	101 625	156 192	130 088	178 501

¹ I 2021 fikk siidaandeler og reinlag utbetalt 30 000 kr som kompensasjon etter beitekrisen 2020.

Tabell 3.2.2 Tilskuddsutbetalinger i 2024 etter tilskuddsordning og reinbeiteområde (1 000 kroner).

Tilskudd	Øst-Finnm.	Vest-Finnm.	Troms	Nordland	Nord-Tr.lag	Sør-Tr/Hedm.	Reinlag	Totalt
Distriktstilskudd	7 990	11 601	3 518	2 832	1 890	2 431	968	31 230
Produksjonspremie	16 582	13 729	3 106	2 839	4 836	7 373	1 950	50 415
Særskilt driftstilskudd til ungdom	640	920	-	120	80	40	-	1 800
Særskilt driftstilskudd til kvinner	160	225	-	160	40	80	-	665
Etableringstilskudd	800	860	0	320	460	100	-	2 540
Kalveslaktetilskudd	12 565	8 865	918	660	1 706	3 908	3 292	31 915
Ektefelle/ samboertillegg	-	30	-	90	-	60	-	180
Sum direkte og kostnadssenkende tilskudd:	38 737	36 270	7 542	7 022	9 013	13 992	6 210	118 746
Investeringer	6 852	1 213	-	452	172	-	-	8 689
Ekstraordinært tilskudd til beredskap	8 762	12 327	2 654	1 135	-	-	-	24 879
Pramming/transport	-	5 788	-	-	-	-	-	5 788
Tiltak konvensjonsbeiter	-	-	2 989	1 641	-	-	-	4 630
Fagbrevordning	1 355	1 600	200	200	267	222	-	3 844
Tap av rein i ulykker	1 001	-	-	-	449	-	-	1 450
Juridisk bistand	91	30	152	-	59	-	-	273
Feltbarnehage	14	-	-	-	-	-	-	3
Diverse	13	49	71	-	100	400	-	633
Sum Reindriftens Utviklingsfond:	18 089	21 007	6 066	3 429	987	622	-	50 200
Tilskudd til avløsning	360	352	-	-	-	114	-	826
Sykepengeordning	154	198	46	38	36	28	-	500
Tidligpensjon	600	321	-	180	893	356	-	2 350
Sum velferdsordninger	1 114	870	46	218	929	498	-	3 676
Tilskudd til reindriften andel verdiskaping vindkraft	699	-	787	1 008	3 113	273	-	5 879
Sum tilskudd til reindriften andel verdiskaping vindkraft	699	-	787	1 008	3 113	273	-	5 879
Sum tilskudd 2024	58 639	58 107	14 441	11 677	14 042	15 385	6 210	178 501
<i>Sum tilskudd 2023</i>	<i>38 809</i>	<i>42 740</i>	<i>10 500</i>	<i>9 472</i>	<i>8 342</i>	<i>12 529</i>	<i>7 696</i>	<i>130 088</i>
<i>Sum tilskudd 2022</i>	<i>32 931</i>	<i>37 223</i>	<i>7 618</i>	<i>7 138</i>	<i>6 255</i>	<i>10 854</i>	<i>4 148</i>	<i>106 166</i>
<i>Sum tilskudd 2021</i>	<i>28 047</i>	<i>34 756</i>	<i>7 729</i>	<i>7 344</i>	<i>6 915</i>	<i>9 645</i>	<i>5 786</i>	<i>100 223</i>
<i>Sum tilskudd 2020</i>	<i>27 769</i>	<i>34 484</i>	<i>5 674</i>	<i>6 543</i>	<i>4 796</i>	<i>9 387</i>	<i>4 628</i>	<i>93 280</i>

Tabell 3.2.3 viser utbetalinger for 2024 etter tilskuddsordning i Finnmark.

Tabell 3.2.3 Utbetalinger i Finnmark i 2024 etter tilskuddsordning (1 000 kroner).

Tilskudd	Polmak/ Varanger	Karasjok øst	Karasjok vest	Øst- Finnmark	Kautok. øst	Kautok. midt	Kautok. vest	Vest- Finnmark
Distriktstilskudd	2 611	2 608	2 771	7 990	3 353	5 338	2 911	11 601
Produksjonspremie	8 154	3 861	4 566	16 582	4 276	5 995	3 458	13 729
Driftstilskudd til ungdom	40	360	240	640	240	440	240	920
Driftstilskudd til kvinner	160	-	-	160	160	65	-	225
Etableringstilskudd	300	100	400	800	660	100	100	860
Kalveslaktetilskudd	6 467	2 550	3 548	12 565	3 196	3 647	2 022	8 865
Ektefelle/ samboertillegg	-	-	-	-	-	-	30	30
Sum direkte og kostnadssenkende tilskudd:	17 733	9 480	11 525	38 737	11 885	15 584	8 761	36 230
Investeringer	6 831	-	21	6 852	388	-	826	1 213
Ekstraordinært tilskudd til beredskap	633	2 215	5 914	8 762	5 568	5 532	1 227	12 327
Pramming/transport	-	-	-	-	1 064	4 723	-	5 788
Fagbrevordning	-	144	1 211	1 355	556	767	278	1 600
Juridisk bistand	91	-	-	91	30	-	-	30
Tap av rein i ulykker	-	-	1 001	1 001	-	-	-	-
Feltbarnehage	-	14	-	14	-	-	-	-
Diverse	-	-	13	13	-	24	25	49
Sum Reindriftens Utviklingsfond:	7 555	2 373	8 160	18 089	7 606	11 045	2 356	21 007
Avløserordning	60	60	240	360	112	120	120	352
Sykepengeordning	41	47	66	154	58	86	54	198
Tidligpensjon	600	-	-	600	-	116	204	321
Sum velferdsordninger	701	107	306	1 114	169	323	378	870
Tilskudd andel verdiskaping vindkraft	699	-	-	699	-	-	-	-
Sum andel verdiskaping vindkraft	699	-	-	699	-	-	-	-
Sum tilskudd 2024	26 688	11 960	19 991	58 639	19 661	26 952	11 495	58 107
<i>Sum tilskudd 2023</i>	<i>20 022</i>	<i>9 882</i>	<i>8 904</i>	<i>38 809</i>	<i>15 394</i>	<i>17 625</i>	<i>9 721</i>	<i>42 740</i>

Tabell 3.2.4 gir en oversikt over tilskuddsutbetalingene i en 5-års periode for direkte tilskudd. Tilskuddene har økt jevnt i perioden og er høyest i 2024 med kroner 118 746. Det er særlig kalveslaktetilskuddet og distriktstilskuddet som bidrar til denne økningen.

Tabell 3.2.4 Utbetalinger av direkte tilskudd i perioden 2020-24(1 000 kroner).

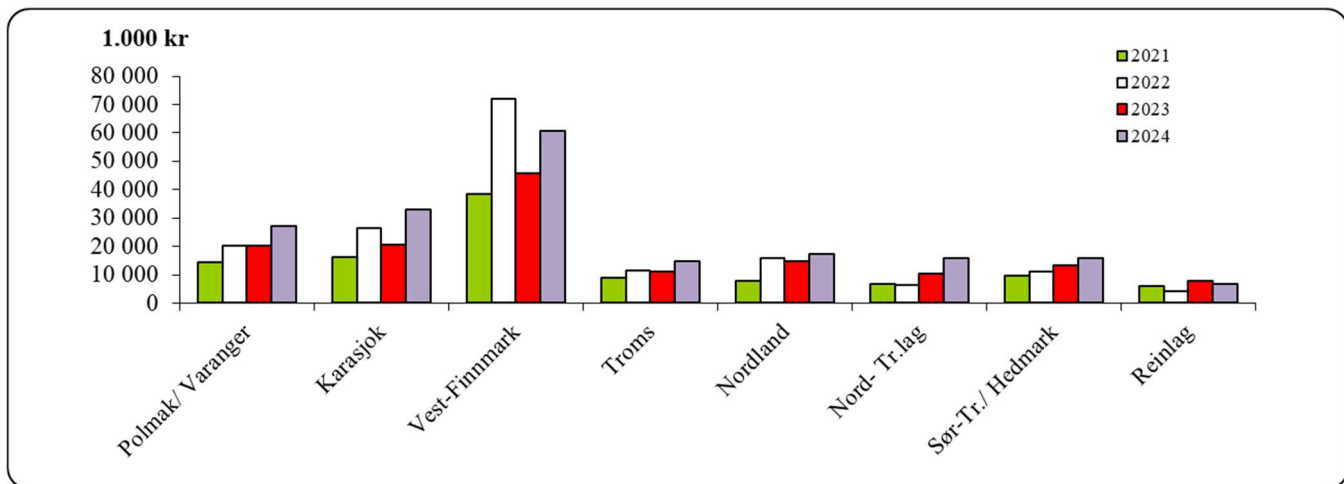
Reinbeiteområde	2020	2021	2022	2023	2024
Polmak/Varanger	13 010	13 162	16 051	14 283	17 733
Karasjok øst	5 392	4 086	3 957	8 463	9 480
Karasjok vest	8 518	9 953	9 435	7 846	11 525
Øst-Finnmark	26 919	27 202	29 442	30 593	38 737
Kautokeino øst	9 154	7 659	9 652	9 855	11 885
Kautokeino midt	10 535	12 262	12 375	14 003	15 584
Kautokeino vest	9 087	9 298	8 373	9 130	8 761
Vest-Finnmark	28 776	29 220	30 400	32 987	36 230
Troms	4 683	5 440	5 696	6 966	7 542
Nordland	4 591	4 872	5 362	5 979	7 022
Nord-Trøndelag	4 741	6 841	6 061	7 012	9 013
Sør-Tr./Hedmark	9 387	9 349	10 381	11 486	13 992
Reinlag	4 628	5 712	4 065	7 696	6 210
Landet	83 724	88 636	91 407	102 717	118 746

Tabell 3.2.5 viser tilskudd per siidaandel i de ulike områdene. Høyest tilskudd per siidaandel har Polmak/ Varanger og Kautokeino Vest har lavest tilskudd per siidaandel.

Tabell 3.2.5 Tilskuddsutbetalinger, gjennomsnitt per siidaandel i 2024.

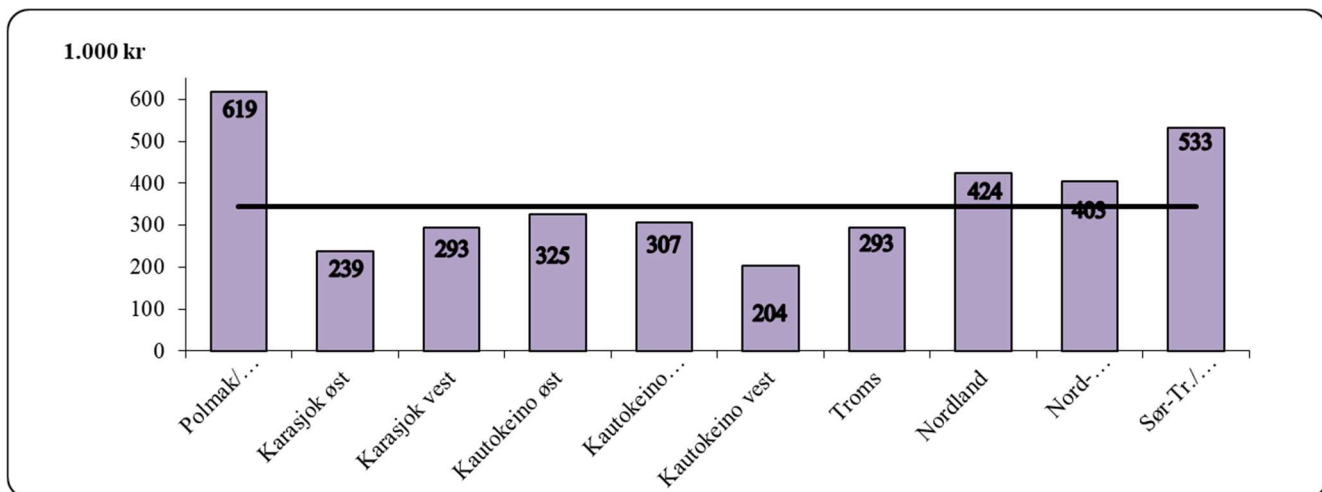
Reinbeiteområde	2024			
	Direkte tilskudd	RUF	Andre	Totalt
Polmak/Varanger	403 016	171 706	4 964	606 535
Karasjok øst	185 875	46 535	192	234 514
Karasjok vest	162 324	114 933	362	281 564
Øst-Finnmark	233 357	108 968	10 921	353 246
Kautokeino øst	191 693	122 681	2 733	317 107
Kautokeino midt	167 573	118 766	3 468	289 807
Kautokeino vest	151 048	40 614	6 520	198 182
Vest-Finnmark	170 094	98 625	4 085	272 804
Troms	150 841	121 327	16 661	288 830
Nordland	171 260	83 629	29 910	284 800
Nord-Trøndelag	231 091	25 313	103 641	360 045
Sør-Tr./Hedmark	466 409	20 740	25 699	512 848
Gj.snitt tilskudd per siidaandel	208 786	93 136	17 598	319 650

Figur 3.2.1 viser totale tilskuddsutbetalinger per reinbeiteområde, for perioden 2021 – 2024. Omfatter direkte tilskudd, Reindriftens utviklingsfond og andre tilskudd.

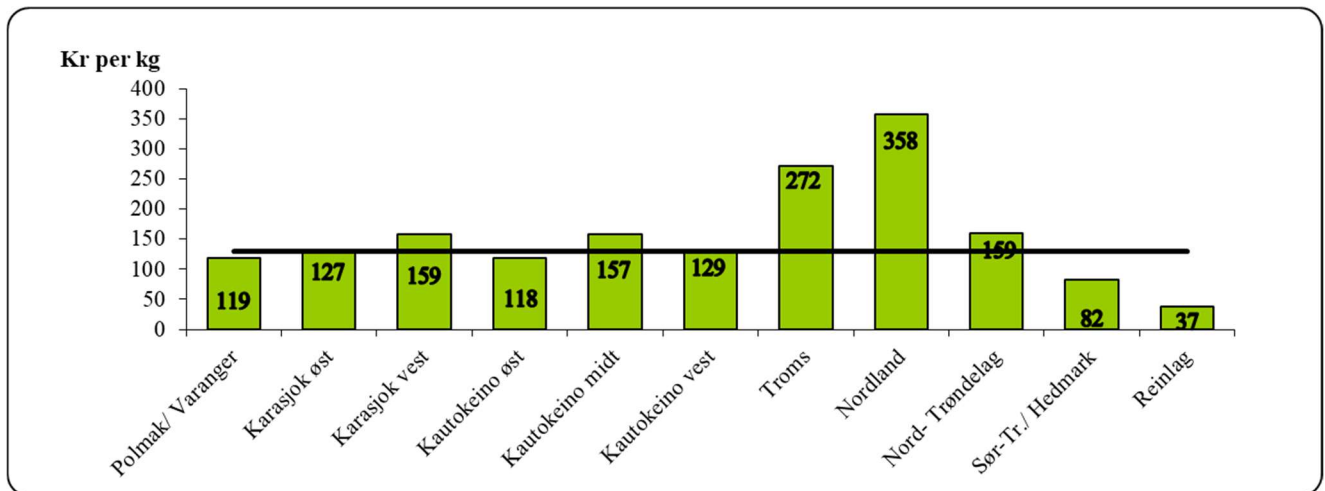
Figur 3.2.1 Tilskuddsutbetalinger i perioden 2021-2024 (1 000 kroner).

Figur 3.2.2 viser forskjellene mellom områdene når det gjelder gjennomsnittlig tilskudd per siidaandel. Gjennomsnittlig tilskudd for alle områder er 343 000 kroner per siidaandel. Figuren viser også at Polmak/ Varanger ligger høyest i landet med et gjennomsnitt på 619 000 kroner per andel. Reintall, flokkstruktur, slakteuttak og kravene avtalepartene setter, vil være styrende for hva de enkelte områder får i tilskudd per siidaandel.

Figur 3.2.2 Gjennomsnittlige tilskuddsutbetalinger per siidaandel og gjennomsnitt for alle områder i 2024 (1 000 kroner).

Figur 3.2.3 viser 129,66 kroner i tilskudd per kg kjøtt i landsgjennomsnitt. Figuren tar med tilskudd i tabell 3.2.3 samt tilskudd beskrevet i 2.2.2 til 2.2.4. Siidaandelene i Nordland har de høyeste tilskuddene per kg produsert kjøtt med 358 kroner.

Figur 3.2.3 Gjennomsnittlige tilskuddsutbetalinger per kg kjøtt i 2024.

3.2.2 Tilskudd til tilleggsnæringer fra Sametinget

Sametinget gir tilskudd til næringsutvikling og tilleggsnæringer til reindrift. Et av de prioriterte områdene er å øke omsetningen og videreforedling av lokalmat. Sametinget har også en særskilt satsning på samisk reiseliv og samiske kulturnæringer. Hvor store utbetalingene har vært har variert over år. I 2024 ble det utbetalt 620 500 kroner, utbetalingene var i Karasjok vest og Kautokeino midt.

3.2.3 Tiltak mot radioaktivitet

Fra 2019 til 2024 er det ingen utbetalinger til tiltak mot radioaktivitet.

I 2018 ble det utbetalt 909 000 kroner over ordningen, mens det i 2017 og 2016 ikke var utbetalinger til reineiere til tiltak mot radioaktiv forurensing. I 2015 var de samlede utbetalingene 167 000 kroner.

Bortsett fra i 2011 og 2018, har utbetalinger for tiltak mot radioaktivitet blitt redusert de siste årene. Forekomsten av radioaktivitet i beitevekster vil variere mellom år, derfor vil utbetalte midler knyttet til tiltak mot radioaktivitet også variere.

Vedleggstabell 1 viser de årlige utbetalingene fra 1990-2024 fordelt på tiltak.

3.2.4 Forebyggende og konfliktdempende tiltak mot rovviltskader

Tabell 3.2.6 viser utbetalinger fra statsforvalteren til forebyggende tiltak mot rovviltskader i reindriften for årene 2022 - 2024. For nærmere omtale av tiltak og tap til rovvilt vises det til del 4 og til Ressursregnskapet for reindriftsnæringen.

Tabell 3.2.6 Forebyggende og konfliktdempende tiltak mot rovviltskader i 2022-2024 (1 000 kr).

Reinbeiteområde	2022	2023	2024
Polmak/Varanger	538	390	535
Karasjok øst	16	684	208
Karasjok vest	997	914	725
Øst-Finnmark	1 550	1 987	1 468
Kautokeino øst	775	627	513
Kautokeino midt	1 145	866	842
Kautokeino vest	589	844	299
Vest-Finnmark	2 509	2 337	1 654
Troms	485	453	146
Nordland	5 020	5 312	5 714
Nord-Trøndelag	0	2 165	1 686
Sør-Tr.lag/Hedm.	200	785	500
Totalt samisk reindrift	9 764	13 039	11 167

Det fremgår av tabellen at utbetalte tilskudd til forebyggende og konfliktdempende tiltak mot rovviltskader i tabellperioden var høyest i 2023 med 13,0 mill. kroner og lavest i 2022 med 9,8 mill. kroner.

Det tildeles også midler til felles tiltak som kommer både landbruket og reindriften til gode. Disse tallene er ikke tatt med i tabellen.

Tabell 3.2.7 Utbetalinger til reindriftsutøvere over Utviklingsprogrammet (1 000 kroner).

Reinbeite område	2020	2021	2022	2023	2024
Polmak/Varanger	100	90	-	-	-
Karasjok øst	-	-	-	-	-
Karasjok vest	-	-	-	75	-
Øst-Finnmark	100	90	-	75	-
Kautokeino øst	-	-	-	-	-
Kautokeino midt	-	-	-	300	240
Kautokeino vest	74	-	-	-	-
Vest-Finnmark	74			300	240
Troms	-	-	-	-	-
Nordland	-	140	-	-	-
Nord-Tr.lag	-	-	-	-	-
Sør-Tr./Hedm.	-	-	-	-	-
Reinlag	-	-	-	-	-
Landet	174	230	-	375	240

Totalt er det utbetalt 42,7 mill. kroner til reindriftsutøvere over programmet siden oppstarten i 2001. Den største delen av programmet går til bedrifter som har som formål å øke verdiskapingen i reindriftsnæringen - se tabell 4.1.3.

3.3 Erstatninger

Erstatninger er delt i to underposter: erstatning for tap av rein og erstatning for arealinngrep.

3.3.1 Erstatning for tap av rein

Under erstatninger for tap av rein inngår erstatninger fra Miljødirektoratet for tap av rein til rovvilt, erstatninger fra Bane NOR for rein drept av tog og *beregnete* erstatninger fra forsikringsselskapene for rein drept i trafikken. De to førstnevnte er faktiske utbetalinger fra hhv Miljødirektoratet og BaneNor. Økonomisk utvalg får ikke rapporter fra forsikringsselskapene over hva de har utbetalt i erstatninger. Økonomisk utvalgs beregner derfor erstatninger fra forsikringsselskapene.

Beregningen gjøres på grunnlag av innrapporterte tall fra Melding om reindrift på dyr tapt i trafikk, sammenholdt med verdiene på hhv kalv, simle, okse og kjørerein per område, hentet fra forskrift om grunnsatser for tap av tamrein¹³.

Tabell 3.3.1 Erstatninger for tap av rein 2019-24 (1 000 kroner).

	2020	2021	2022	2023	2024
Miljødirektoratet – tap rovvilt	92 252	103 913	93 614	89 000	105 639
Jernbaneverket – tap tog	4 135	1 518	2 567	925	2 066
Forsikringsselskaper – tap bil	1 758	1 797	1 595	2 013	1 598
Totalt	98 145	107 228	97 775	91 939	109 303

Tabell 3.3.2 Erstatning for tap av rein til rovvilt, tog og trafikk i perioden 2020-2024 (1 000 kroner).

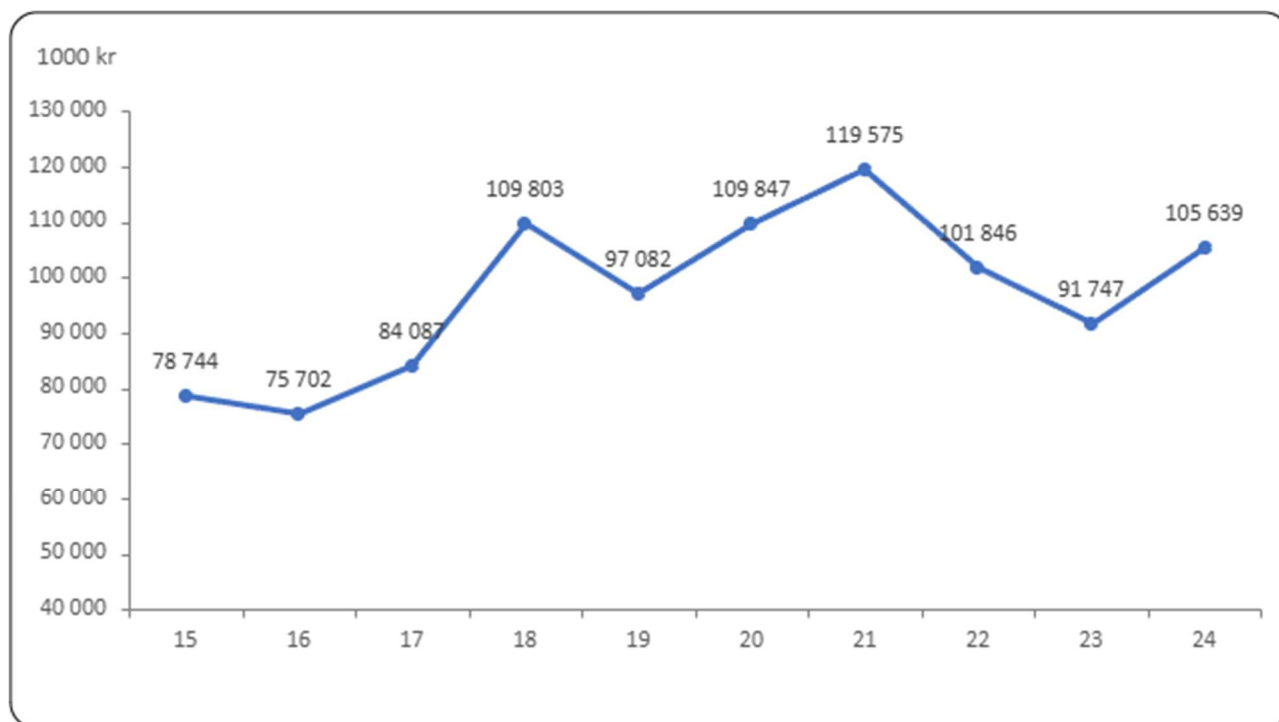
Reinbeiteområde	2020	2021	2022	2023	2024
Polmak/Varanger	4 681	9 086	9 871	8 717	9 754
Karasjok øst	7 775	6 334	8 029	7 801	7 429
Karasjok vest	4 900	5 756	6 678	5 704	7 794
Øst-Finnmark	17 356	21 176	24 578	22 222	24 976
Kautokeino øst	5 761	7 473	5 579	4 594	4 877
Kautokeino midt	13 296	14 812	12 894	10 188	10 281
Kautokeino vest	6 148	7 737	7 901	7 030	7 531
Vest-Finnmark	25 206	30 022	26 373	21 812	22 688
Troms	13 099	14 119	11 384	11 312	13 101
Nordland	22 278	21 417	19 092	17 416	21 869
Nord-Trøndelag	13 332	12 646	10 742	12 227	18 910
Sør-Tr. /Hedmark	6 303	7 087	4 480	6 000	7 728
Reinlagene	573	761	1 126	949	31
Landet	98 145	107 228	97 775	91 939	109 303

Det er erstatninger for tap av rein til rovvilt som utgjør den største andelen. I 2024 utgjorde tap til rovvilt omtrent 97 prosent av de totale erstatningsutbetalingene for tap av rein. For mer informasjon om tap av rein henvises det til kapittel 4.6.

¹³ [Forskrift om grunnsatser for tap av tamrein drept eller skadet av rovvilt reindriftsåret 2024-2025 - Lovdata](#)

Tapt produksjonspremie og kalveslaktetilskudd knyttet til erstattede rein tatt av rovvilt er inkludert i erstatningsutbetalingene dersom søker er berettiget slikt tilskudd.

Figur 3.3.1 viser utviklingen i utbetalte rovvilterstatninger fra Miljødirektoratet mellom 2015 og 2024.

Figur 3.3.1 Utbetalte rovvilterstatninger til reindriftsnæringen i perioden 2015-2024 (2024 kroner).

3.3.2 Erstatning for arealinngrep

Tabell 3.3.3 viser en oversikt over erstatningene for arealinngrep i perioden 2021-2024.

Tabell 3.3.3 Erstatning for arealinngrep i perioden 2021-24 (1 000 kroner).

Reinbeiteområde	2021	2022	2023	2024
Polmak/Varanger	528	248	120	0
Karasjok øst	673	834	689	1 088
Karasjok vest	0	0	0	0
Øst-Finnmark	1 201	1 081	809	1 088
Kautokeino øst	285	300	166	0
Kautokeino midt	852	287	0	2 690
Kautokeino vest	112	639	2086	372
Vest-Finnmark	1 249	1 226	2 252	3 062
Troms	0	0	3 858	925
Nordland	2 857	5 767	4 896	2 358
Nord-Trøndelag	398	540	0	344
Sør-Trøndelag	1 342	1 782	23383	2 697
Sum	7 045	10 397	14 198	10 474
Andel innleverte distriktsregnskap i prosent:	70 %	76 %	83 %	79 %

Distrikts- og fondsregnskapene er bakgrunnsmateriale for beregning av arealerstatningene i totalregnskapet. Dette innebærer at det bare er erstatninger som utbetales til distriktene som er med i oversikten. Erstatninger kan også utbetales direkte til reieiere eller til siidaer. Disse erstatningene har Økonomisk utvalg ikke oversikt over. Manglende spesifikasjon i distrikts- og fondsregnskapene gjør forøvrig at oversikten over distriktenes erstatninger for arealinngrep er usikker.

3.3.3 Kompensasjon fra Forsvaret

Militærøvelsen Nordic Response, hvor norske og allierte styrker deltok, ble gjennomført vinteren 2024. Forsvaret inngikk egne avtaler med berørte siidaer om tilskudd til skadebegrensende tiltak og kompensasjon for skader under og etter øvelsen. Totalt ble det utbetalt 46,0 mill. kroner, fordelt mellom 30,9 mill. kroner i skadebegrensende tiltak som innkjøp og transport av fôr og 15,1 mill. kroner i kompensasjon for skader. Utgangspunktet var at man ikke kunne få tilskudd både fra forsvaret og ekstraordinært tilskudd til beredskap. Siden de fleste som fikk tilskudd av forsvaret befant seg i områder hvor det var erklært beitekrise, er det sannsynlig at utbetalingene av ekstraordinære tilskudd hadde vært betydelig større hvis ikke forsvaret hadde utbetalt sine tilskudd.

Tilskuddene er tatt med som en del av de totale inntektene i 2024, og framkommer som en del av driftsresultat og årsresultat.

3.4 Kostnader

3.4.1 Siidaandelenes kostnader

Siidaandelenes kostnader i perioden 2021-2024 er presentert i tabell 3.4.1. Tabell 3.4.2 viser siidaandelenes kostnader i 2024 fordelt etter kostnadsart.

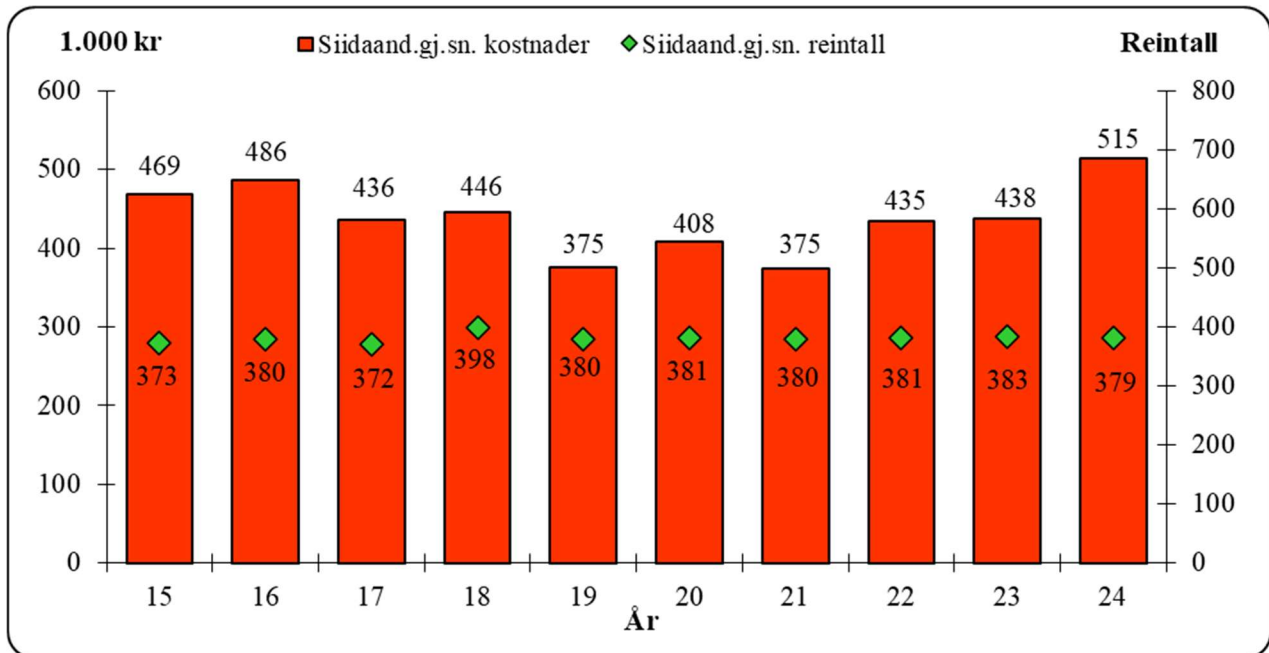
Tabell 3.4.1 Siidaandelenes kostnader i perioden 2021-2024 (1 000 kroner).

Reinbeiteområde	2021	2022	2023	2024
Polmak/ Varanger	13 048	25 263	28 590	29 191
Karasjok øst	15 319	16 260	17 746	18 247
Karasjok vest	20 995	26 060	26 864	31 757
Øst-Finnmark	49 362	67 584	73 201	79 194
Kautokeino øst	21 719	24 850	23 772	29 838
Kautokeino midt	30 985	36 327	38 089	52 827
Kautokeino vest	18 746	17 291	17 866	27 867
Vest-Finnmark	71 450	78 467	79 728	110 532
Troms	14 696	16 724	18 527	21 307
Nordland	15 467	26 514	29 571	30 789
Nord-Trøndelag	14 081	13 722	14 913	19 061
Sør-Tr. / Hedmark	11 200	14 157	15 590	18 637
Totalt samisk reindrift	176 255	217 167	231 530	279 521

Det fremgår av tabell 3.4.1 at siidaandelenes samlede kostnader øker med 48 mill. kroner sammenlignet med 2023 (21 prosent). Størst økning har Kautokeino vest og Kautokeino midt, med henholdsvis 56 og 39 prosent økning. Det er posten for varekjøp som har økt mest i perioden. En nærmere beskrivelse av de ulike postene kommer i tabell 3.4.2.

Totalt er det postene avskrivninger, utstyr og varekjøp som utgjør den største andelen av siidaandelenes kostnader.

Figur 3.4.1 viser siidaandelenes gjennomsnittlige reintall, og siidaandelenes gjennomsnittlige kostnader. Kostnadsnivået har større variasjoner enn reintallet, da gjennomsnittlig reintall per siidaandel har hatt små variasjoner i perioden. I 2024 er gjennomsnittet 379 dyr.

Figur 3.4.1 Utvikling i siidaandelenes gjennomsnittlige kostnader (søyler) (2024 kroner) og siidaandelenes gjennomsnittlige reintall.

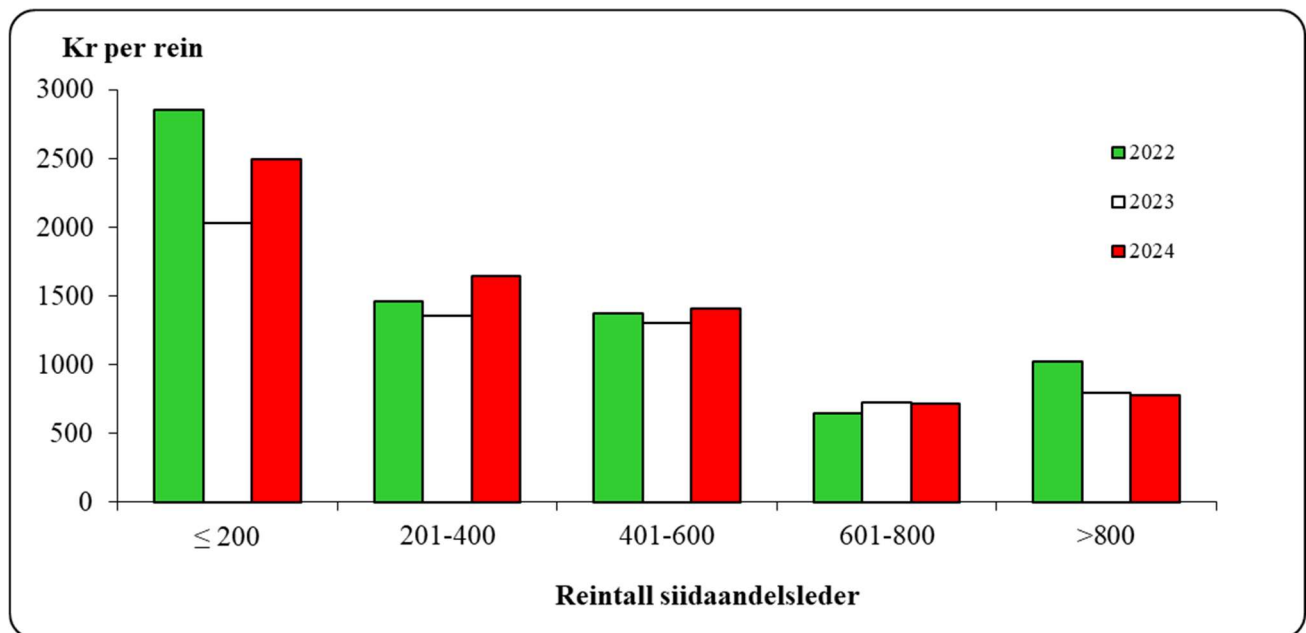
Tabell 3.4.2 Siidaandelenes kostnader i 2024 etter kostnadsart (1 000 kroner).

Kostnadsart	Øst-Finm.	Vest-Finm.	Troms	Nordl.	Nord-Tr.lag	Sør-Tr.lag	Totalt 2024
Frakt og transport	254	958	25	162	64	0	1 463
Varekjøp	7 123	14 553	3 349	6 411	2 903	1 544	35 883
Reiser/ Drivstoff	7 813	10 741	1 888	2 653	1 101	1 576	25 772
Utstyr	17 126	21 502	3 846	4 741	2 758	2 638	52 611
Kjøretøyer og maskiner	7 702	10 037	2 027	2 402	1 846	2 967	26 981
Bygninger og anlegg	2 580	2 661	439	751	507	399	7 336
Avskrivninger	15 897	20 966	4 012	5 054	4 215	4 237	54 382
Strøm, energi	5 608	7 720	1 237	1 121	621	833	17 140
Administrasjon	1 551	2 109	541	588	651	422	5 863
Leie	1 569	1 225	661	1 295	730	390	5 869
Forsikring	2 800	2 828	732	900	757	575	8 592
Salg og reklame	29	26	6	11	27	7	107
Fremmedtjenester	4 119	7 414	1 219	3 705	1 310	2 834	20 601
Provisjonskostnad	0	0	0	3	0	0	3
Diverse	5 023	7 792	1 326	993	1 572	215	16 921
Totalt	79 194	110 532	21 307	30 789	19 061	18 637	279 521

Tabell 3.4.2 forts. Siidaandelenes kostnader i Finnmark i 2024 fordelt på soner (1 000 kroner).

Kostnadsart	Polmak/ Varanger	Karasjok øst	Karasjok vest	Kautok. øst	Kautok. midt	Kautok. vest
Frakt og transport	37	19	198	249	565	144
Varekjøp	1 161	377	5 585	3 362	7 058	4 134
Reiser/Drivstoff	2 173	2 256	3 384	2 683	5 125	2 933
Utstyr	7 672	3 362	6 093	6 149	9 617	5 735
Kjøretøyer og maskiner	2 882	2 128	2 692	2 741	4 463	2 833
Bygninger og anlegg	1 204	831	545	1 032	1 186	442
Avskrivninger	6 808	3 902	5 187	5 564	9 485	5 918
Strøm, energi	1 632	1 804	2 172	1 978	4 128	1 614
Administrasjon	480	425	647	476	1 036	598
Leie	1 032	257	280	294	515	415
Forsikring	1 177	819	804	1 011	1 194	623
Salg og reklame	18	0	12	8	2	15
Fremmedtjenester	1 789	712	1 618	2 948	3 609	858
Provisjonskostnad	0	0	0	0	0	0
Diverse	1 126	1 356	2 541	1 344	4 844	1 604
Totalt	29 191	18 247	31 757	29 838	52 827	27 867

Tabellene 3.4.1 og 3.4.2 viser at kostnadene varierer mye både mellom soner og reinbeiteområder. Figur 3.4.2 viser variasjonen i siidaandelenes gjennomsnittlige kostnader per rein fordelt etter siidaandelsleders reintall. Siidaandelsledere som har 200 rein eller mindre har de klart høyeste kostnadene per rein.

Figur 3.4.2 Gjennomsnittlige kostnader (kroner per rein) i perioden 2022-24 etter siidaandelsleders reintall.

3.4.2 Felleskostnader i samisk reindrift/distriktenes kostnader

Utviklingen i felleskostnadene de fire siste årene er fremstilt i tabell 3.4.3. Felleskostnader etter kostnadsart er vist i tabell 3.4.4. Kostnadene er forholdsmessig beregnet på bakgrunn av antall rein per distrikt, med utgangspunkt i de distriktsregnskapene som er kommet inn.

Tabell 3.4.3 Felleskostnader i perioden 2021-24 (1 000 kroner).

Reinbeiteområde	2021	2022	2023	2024
Polmak/Varanger	3 062	4 206	9 085	9 086
Karasjok øst	4 890	5 083	3 132	7 142
Karasjok vest	2 324	10 103	2 935	4 964
Øst-Finnmark	10 276	19 392	15 152	21 192
Kautokeino øst	1 114	11 576	4 487	12 235
Kautokeino midt	7 559	16 943	5 346	12 388
Kautokeino vest	1 349	10 380	4 861	3 249
Vest-Finnmark	10 022	38 899	14 694	27 872
Troms	3 404	11 376	9 809	11 903
Nordland	6 200	8 994	16 106	15 578
Nord-Trøndelag	4 083	4 003	4 862	1 446
Sør-Tr. / Hedmark	3 089	2 883	3 757	4 661
Totalt samisk reindrift	37 075	85 546	64 379	82 653

Tabell 3.4.3 viser at de totale felleskostnadene i 2024 har økt med 28 prosent sammenlignet med 2023. Fra 2022 til 2023 var det en reduksjon på 25 prosent. Økningen fra 2021 til 2022 var på 131 prosent. Økningen fra 2021 til 2022 hadde sammenheng med beitekrisen i 2022 som førte til økte kostnader for distriktene. I 2024 var det også store kostnader knyttet til beitekrise. Som følge av dette har det vært store utbetalinger til beredskap disse årene. Tilskuddet utbetales til distriktene, og det er variasjoner i hvordan dette fordeles videre.

I noen distrikter ligger kostnadene hos siidaandelene, og kostnaden for krisetiltak som innkjøp av fôr vises hos siidaandelene. I andre tilfeller er det distriktene som dekker kostnadene til krisefôr og transport på vegne av siidaandelene, og kostnaden vises da i distriktsregnskapene. Kostnadene til kriseberedskap framkommer derfor enten i siidaandelenes kostnader eller i felleskostnadene. På grunn av ulik detaljeringsgrad i regnskapene, kan vi ikke se hvor mye som er ført på distriktene eller siidaandelenes regnskap.

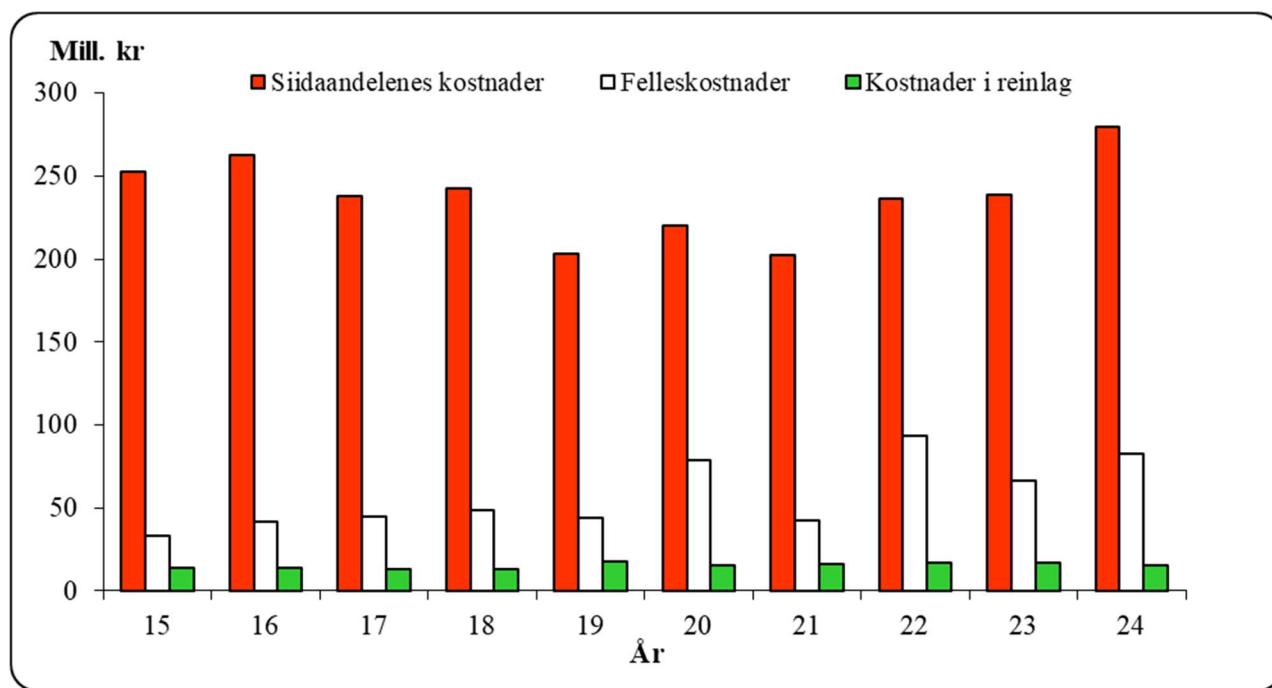
I 2023 var det også tilfeller av låste beiter, men ikke en tilsvarende beitekrise som i 2022. Distriktene hadde derfor ikke tilsvarende kostnader.

Etableringen av distriktstilskuddet var med på å legge grunnlaget for at distriktene kunne opptre som egne økonomiske enheter med blant annet felles investeringer. Ordningen må ses i sammenheng med avtalepartenes ønske om å stimulere til felles ressursbruk innen reinbeitedistriktene. Distriktenes felleskostnader finansieres nå blant annet ved ulike tilskudd, avgifter til distriktskassen betalt av de ulike eierne og diverse felles fond.

Felleskostnadene for de ulike områdene kan til dels ha store variasjoner mellom år, og også variasjoner mellom de ulike utgiftspostene mellom år. Økonomisk utvalg påpeker at datagrunnlaget for felleskostnadene er noe usikkert på grunn av ulik detaljeringsgrad i regnskapene. Det foreligger

heller ikke datagrunnlag for alle distrikter alle år. Forskjeller i organisering og regnskapspraksis mellom distrikter kan også føre til forskjellige måter å postere kostnader på.

De totale kostnadene er summen av siidaandelenes kostnader, felleskostnader (distrikter og fond) og kostnader i reinlag. Figur 3.4.3 sammenligner utviklingen for hver av disse kostnadsgruppene.

Figur3.4.3 Kostnadsutviklingen i reindriftsnæringen i perioden 2015-2024 (2024 kroner).

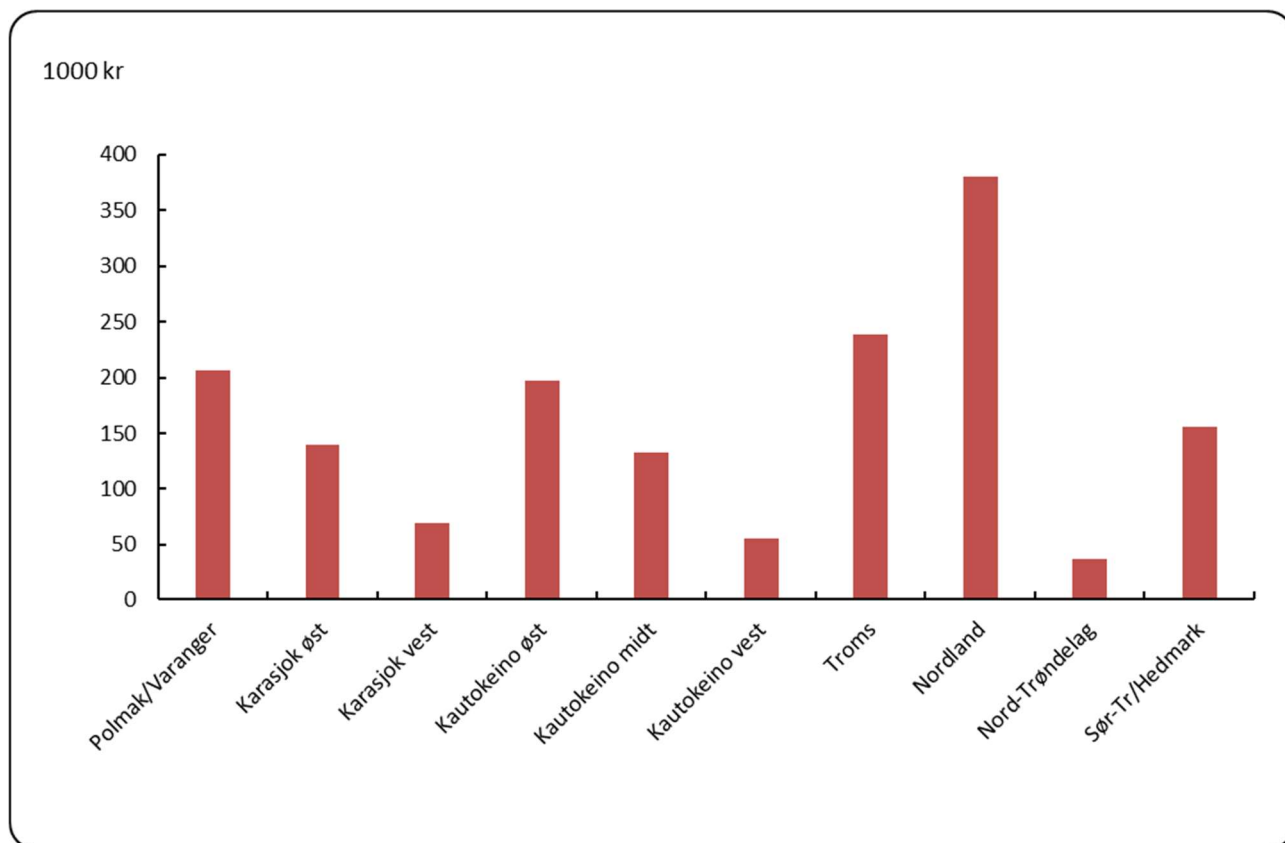
Tabell 3.4.4 Felleskostnader i 2024 etter kostnadsart (1 000 kroner).

Kostnadsart	Polmak/ Varanger	Karasjok øst	Karasjok vest	Kautokeino øst	Kautokeino midt	Kautokeino vest
Frakt/transport	883	318	0	1 026	617	562
Varekjøp	2 639	2 530	0	538	4 408	833
Reiser/Drivstoff	0	0	0	0	10	0
Utstyr	47	0	0	0	7	0
Kjøretøy/maskiner	22	0	0	0	95	22
Bygninger/anlegg	2 293	0	0	144	798	136
Avskrivninger	237	83	0	60	321	476
Strøm/energi	33	0	0	0	0	0
Adm.	1 074	0	258	691	798	278
Leie	1 786	3 081	196	0	310	101
Forsikring	40	0	14	32	47	3
Fremmedtjenester	16	0	264	0	43	100
Diverse	16	1 131	4 232	9 744	4 935	739
Totalt	9 086	7 142	4 964	12 235	12 388	3 249

Tabell 3.4.4 fortsetter Felleskostnader i 2024 etter kostnadsart (1 000 kroner).

Kostnadsart	Troms	Nordland	Nord- Trøndelag	Sør- Trøndelag/ Hedmark	Totalt
Frakt/transport	647	1 204	0	2 113	7 329
Varekjøp	6 737	5 077	65	481	21 755
Reiser/Drivstoff	0	11	0	78	89
Utstyr	6	202	0	0	259
Kjøretøy/maskiner	1	24	0	240	404
Bygninger/anlegg	116	172	0	107	2 989
Avskrivninger	434	829	25	281	2 665
Strøm/energi	0	94	0	52	161
Adm.	448	531	3	196	4 257
Leie	2 405	178	0	59	8 115
Forsikring	0	141	0	95	362
Fremmedtjenester	0	1 860	0	117	2 357
Diverse	1 110	5 256	1 353	840	29 297
Totalt	11 903	15 578	1 446	4 661	80 039

Tabell 3.4.4 viser at postene diverse (37 prosent), varekjøp (27 prosent), leie (10 prosent) og frakt/transport (9 prosent) står for hovedandelen av felleskostnadene i 2024. Størst reduksjon fra 2023 til 2024 finner vi på postene utstyr (-98 prosent) og reiser (-73 prosent), og størst økning finner vi på leie (1103 prosent), hvor leie av helikopter utgjør en betydelig del av kostnadene som en følge av beitekrise. Økonomisk utvalg påpeker igjen at datagrunnlaget for felleskostnadene er noe usikkert på grunn av ulik detaljeringsgrad i regnskapene.

Figur 3.4.4 Felleskostnader i 2024 fordelt på antall siidaandeler.

Figur 3.4.4 viser felleskostnadene i samisk reindrift fordelt på antall siidaandeler, vist per reinbeiteområde. Nordland og Troms skiller seg ut som områdene som har høyest kostnad per siidaandel.

3.4.3 Kostnader i reinlag

Reinlagenes totale kostnader for perioden 2021 til 2024 er vist i tabell 3.4.5.

Differansen på de ulike postene mellom år kan delvis tilskrives ulik detaljeringsgrad i grunnlagsmaterialet.

Tabell 3.4.5 Reinlagenes totale kostnader i perioden 2019-22 (1 000 kroner).

Kostnader	2021	2022	2023	2024
Frakt og transport	184	256	93	594
Varekjøp	2 457	2 837	2 894	2 024
Reiser/Drivstoff	90	154	107	330
Utstyr	8 686	9 844	9 809	84
Kjøretøyer og maskiner	265	364	453	718
Bygninger og anlegg	38	19	95	430
Avskrivninger	1 432	1 544	1 853	2 041
Strøm, energi	0	0	0	62
Administrasjon	0	17	0	829
Leie	552	612	787	1 703
Forsikring	0	0	0	223
Fremmedtjenester	146	210	195	246
Diverse	0	0	0	6 059
Totalt	13 850	15 856	16 287	15 343

Som nevnt i kapittel 2 holdes lønnsutgiftene utenfor i Totalregnskapet. Dette er på grunn av at årsresultat skal omfatte godtgjørelse for egen og leid arbeidskraft. Som følge av organisasjonsformen, gir dette særlig utslag for reinlagene, der lønnsutgiftene til gjetere er en betydelig kostnadspost.

3.4.4 Totale kostnader

Tabell 3.4.6 viser reindriftsnæringens totale kostnader, som er summen av siidaandelenes kostnader, felleskostnader i samisk reindrift og reinlagenes kostnader.

Tabell 3.4.6 Totale kostnader i 2024 etter kostnadsart (1 000 kroner).

Kostnadsart	Øst-Finmm	Vest-Finmm	Troms	Nordland	Nord-Trøndelag	Sør-Tr./Hedmark	Reinlag
Frakt og transport	1 455	3 164	671	1 366	64	2 113	594
Varekjøp	12 292	20 332	10 086	11 488	2 967	2 025	2 024
Reiser/Drivstoff	7 813	10 752	1 888	2 664	1 101	1 655	330
Utstyr	17 173	21 509	3 852	4 943	2 758	2 638	84
Kjøretøyer og maskiner	7 725	10 153	2 028	2 426	1 846	3 207	718
Anlegg	4 872	3 739	555	922	507	507	430
Avskrivninger	16 217	21 823	4 446	5 883	4 241	4 517	2 041
Strøm, energi	5 641	7 720	1 237	1 214	621	885	62
Administrasjon	2 883	3 876	990	1 119	653	619	829
Leie	6 631	1 635	3 066	1 473	730	449	1 703
Forsikringer	2 855	2 909	732	1 041	757	670	223
Salg og reklame	29	26	6	11	27	7	-
Fremmedtjenester	4 399	7 557	1 219	5 565	1 310	2 951	246
Diverse	10 401	23 209	2 435	6 249	2 926	1 055	6 059
Totalt	100 387	138 404	33 211	46 365	20 508	23 298	15 343

Postene utstyr, avskrivninger, varekjøp og diverse utgjør den største andelen av de totale kostnadene.

Tabell 3.4.7 Totale kostnader i Finnmark i 2024 etter kostnadsart fordelt på soner (1 000 kroner).

Kostnadsart	Polmak/ Varanger	Karasjok øst	Karasjok vest	Kauto. øst	Kauto. midt	Kauto. vest
Frakt og transport	920	337	198	1 275	1 182	707
Varekjøp	3 800	2 907	5 585	3 900	11 465	4 967
Reiser	2 173	2 256	3 384	2 683	5 136	2 933
Utstyr	7 719	3 362	6 093	6 149	9 625	5 735
Kjøretøyer og maskiner	2 905	2 128	2 692	2 741	4 558	2 855
Anlegg	3 497	831	545	1 176	1 984	579
Avskrivninger	7 045	3 985	5 187	5 624	9 806	6 393
Strøm, energi	1 665	1 804	2 172	1 978	4 128	1 614
Administrasjon	1 554	425	904	1 166	1 834	875
Leie	2 818	3 338	476	294	825	515
Forsikringer	1 217	819	819	1 042	1 241	626
Salg og reklame	18	-	12	8	2	15
Fremmedtjenester	1 805	712	1 882	2 948	3 651	957
Diverse	1 142	2 487	6 772	11 088	9 779	2 342
Totalt	38 277	25 389	36 720	42 073	65 215	31 116

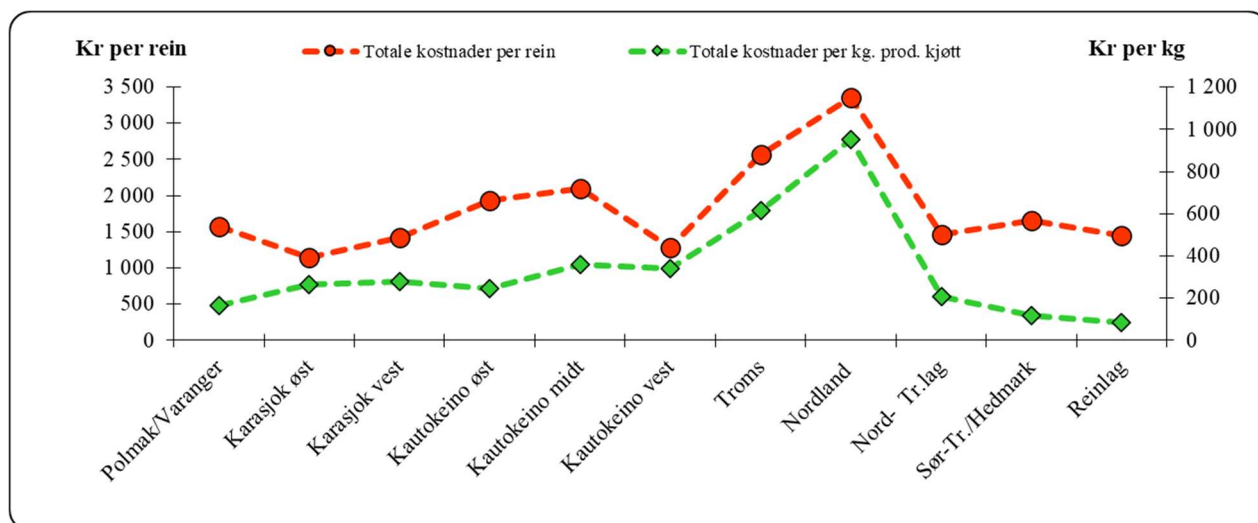
Tabell 3.4.8 viser utviklingen på de ulike kostnadsartene de fire siste årene, totalt for hele landet.

Tabell 3.4.8 Totale kostnader i perioden 2021-24 etter kostnadsart (1 000 kroner).

Kostnadsart	2021	2022	2023	2024
Frakt/transport	5 784	10 498	8 773	9 427
Varekjøp	25 215	55 023	35 829	61 214
Reiser	18 110	24 084	26 353	26 202
Utstyr	48 502	54 836	62 481	52 957
Kjøretøy og mask.	16 411	19 045	21 797	28 103
Bygn./anlegg	7 252	8 898	10 814	11 532
Avskrivninger	42 196	47 207	51 632	59 169
Strøm/energi	10 167	12 995	15 515	17 381
Administrasjon	6 491	8 732	9 156	10 968
Leie	4 950	6 259	6 372	15 687
Forsikringer	6 675	7 292	8 351	9 187
Salg og reklame	79	49	110	107
Fremmedtjenester	18 043	22 309	22 298	23 246
Provisjon	142	-	-	3
Diverse	17 163	41 338	32 713	52 334
Sum	227 180	318 568	312 195	377 517

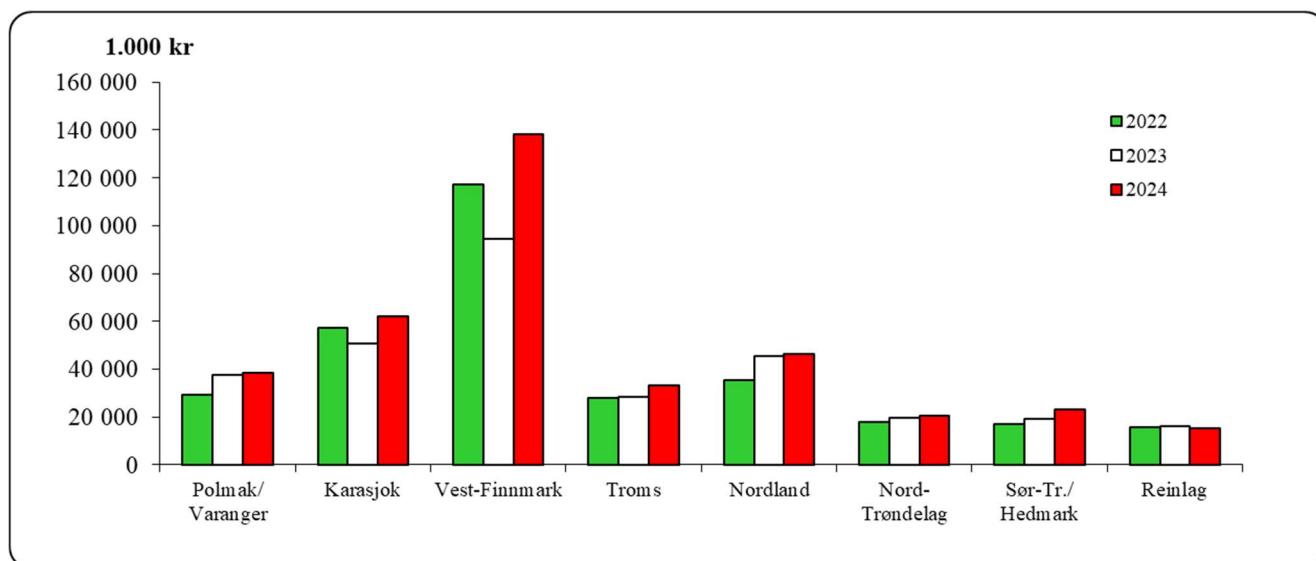
Figur 3.4.5 viser totale kostnader per rein og per kg produsert kjøtt. Det fremgår av figuren at Nordland og Troms både har de høyeste kostnadene per rein og de høyeste kostnadene per kg

produsert kjøtt. Karasjok øst og Kautokeino vest har de laveste kostnadene per rein, mens reinlagene og Sør-Trøndelag/Hedmark har de laveste kostnadene per kg produsert kjøtt.

Figur 3.4.5 Totale kostnader (eksklusive renter) per rein og per kg produsert kjøtt i 2024.

Figur 3.4.6 viser totale kostnader de tre siste årene.

Figur 3.4.6 Totale kostnader (eksklusive renter) i perioden 2022-2024 (1 000 kroner).

3.4.5 Nærmere om kostnadsutviklingen

Tabell 3.4.9 viser utviklingen per kostnadsart for de siste 10 årene. Tabellen viser også hvor stor andel av den totale kostnaden de forskjellige kostnadsartene representerer og den totale kostnadsendringen i perioden 2015-2024.

Tabell 3.4.9 Totale kostnader i perioden 2015-2024 etter kostnadsart (1 000 kroner).

Kostnadsart	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Andel av total i	Endring 2015-24
Frakt/transp	5 630	4 589	3 713	6 151	3 923	7 494	5 784	10 498	8 773	9 427	2 %	67 %
Varekjøp	36 987	33 824	29 943	31 822	32 746	40 678	25 215	55 023	35 829	61 214	16 %	66 %
Reiser/drivstoff	3 619	4 325	4 466	3 775	3 066	4 115	18 110	24 084	26 353	26 202	7 %	624 %
Utstyr	32 994	40 224	43 658	44 622	26 029	49 490	48 502	54 836	62 481	52 957	14 %	61 %
Kjøretøy og maskiner	33 730	38 538	34 394	36 746	29 601	31 720	16 411	19 045	21 797	28 103	7 %	-17 %
Bygn./anlegg	8 412	8 143	6 688	7 958	7 147	8 251	7 252	8 898	10 814	11 532	3 %	37 %
Avskrivn.	38 959	45 952	41 961	42 486	37 703	42 362	42 196	47 207	51 632	59 169	16 %	52 %
Strøm/energi	8 480	9 476	9 497	9 801	8 314	9 353	10 167	12 995	15 515	17 381	5 %	105 %
Administr.	6 916	8 504	9 310	8 351	7 822	8 805	6 491	8 732	9 156	10 968	3 %	59 %
Leie	7 013	8 745	8 234	7 509	3 990	5 849	4 950	6 259	6 372	15 687	4 %	124 %
Forsikringer	4 750	6 263	5 299	6 343	5 053	6 519	6 675	7 292	8 351	9 187	2 %	93 %
Salg og reklame	692	689	313	180	92	134	79	49	110	107	0 %	-85 %
Fremmedtjenester	20 994	19 440	14 191	16 214	14 419	15 841	18 043	22 309	22 298	23 246	6 %	11 %
Provisjon	139	0	0	0	0	3	142	0	0	3	0 %	-98 %
Diverse	13 806	17 963	21 289	25 749	38 653	33 249	17 163	41 338	32 713	52 334	14 %	279 %
SUM	223 121	246 675	232 956	247 708	218 558	263 864	227 180	318 568	312 195	377 517	100 %	69 %

Tabellen viser at det gjennom hele perioden er avskrivninger (17 prosent), utstyr (17 prosent), varekjøp (14 prosent) og kjøretøy/maskiner (11 prosent) som utgjør hoveddelen av de totale kostnadene.

Den totale kostnadsøkningen fra 2015 – 2024 er på 69 prosent. Sammenligner vi dette med inntektene i næringen, er tallene som følger (sammenligningstallene er hentet fra tidligere års totalregnskap):

- Økning fra 2015 – 2024 i produksjonsbaserte inntekter: 28 prosent
- Reduksjon fra 2015 – 2024 i inntekter fra kjøtt- og biprodukter (inkludert bonus): 3 prosent
- Økning fra 2015 – 2024 i de totale inntektene (produksjon, tilskudd og erstatninger): 59 prosent

Kostnadsopplysningene for siidaandelene hentes fra skattemeldinger og næringsoppgaver. De enkelte siidaandelslederne kan ha ulike prinsipper ved regnskapsføringen. Noen av postene i våre tabeller er summert av flere mindre poster. Dette gjelder blant annet postene utstyr og varekjøp.

Tabell 3.4.10 viser utviklingen i postene utstyr og varekjøp for perioden 2020 – 2024. Tallene er hentet fra siidaandelslederens næringsoppgaver.

Tabell 3.4.10 Utvikling av kostnader i perioden 2020-24 på postene Varekjøp og Utstyr (1 000 kroner).

Kostnadsgruppe		Varekjøp		Utstyr	
År/Kostnadsart	Varekostnad	Beholdningsendring av varer	Rep og vedlikehold annet utstyr	Verktøy/inventar som ikke skal aktiveres	
2024	30 429	486	13 321	31 521	
2023	17 406	-1 591	11 691	25 451	
2022	27 071	169	10 244	24 718	
2021	16 025	284	9 149	19 466	
2020	20 262	1 271	7 049	19 344	

3.5 Kapitalforhold

Satsene for beregning av balanseverdi for den samlede livdyrverdien er utarbeidet med utgangspunkt i en modell for beregning av veiledende livdyrpriser. Livdyrprisen består av en grunnpris beregnet på grunnlag av gjennomsnittlig kjøttpris og gjennomsnittlige slaktevekter per dyrekategori i de ulike reinbeiteområdene. Denne beregningen vises i tabell 3.1.1. Til grunnprisen legges et livdyrtillegg på 25 prosent. Livdyrverdien for kalv og voksne dyr beregnes på grunnlag av de kalkuleerte livdyrprisene (per dyrekategori) og flokksammensetningen det enkelte år. Korrigert reintall for siidaandelen ligger til grunn for beregning av livdyrverdiene.

Andre aktiva er til og med 2022 hentet fra siidaandelsleder og deres ektefelle/ samboers næringsoppgaver. I 2023 og 2024 har Økonomisk utvalg ikke fått data for andre aktiva på ektefelle/ samboer.

Siidaandelsleders og ektefelle/samboeres totale gjeld (næringsgjeld, privat gjeld og skyldig merverdiavgift) har til og med 2022 vært grunnlaget for lånegjeld. Fra og med 2023 er det bare siidaandelsleders gjeld som er grunnlaget. Vi får ikke lenger spesifisert ektefeller/samboere i grunnlagsmaterialet, og dermed er det kun siidaandelsleders gjeld som framkommer. Konsekvensen er at vi ikke kan synliggjøre den delen av siidaandelens gjeldsbelastning som eventuelt er registrert på samboer/ektefelle. Rentesatsen blir i Totalregnskapet beregnet på grunnlag av renter og gjeld hentet fra siidaandelsleders skattemelding.

En oversikt over siidaandelenes samlede kapitalforhold i 2024 er gitt i tabell 3.5.1. Sammendrag for årene 2021-2024 er vist i tabell 3.5.2.

Tabell 3.5.1 Siidaandelenes samlede kapitalforhold i 2024 (1 000 kroner).

Reinbeite- område	Eiendeler:			Lånegjeld:		Egenkap.	Egenkap.
	Rein	Andre aktiva	Totalt	Kroner	Prosent ¹	2024	2023
Polmak/Varanger	87 188	0	87 188	26 698	30,6 %	60 490	67 412
Karasjok øst	68 145	0	68 145	13 464	19,8 %	54 681	63 831
Karasjok vest	72 671	0	72 671	24 395	33,6 %	48 276	53 178
Øst-Finnmark	228 004	0	228 004	64 557	28,3 %	163 447	184 421
Kautokeino øst	69 170	0	69 170	16 204	23,4 %	52 966	65 264
Kautokeino midt	109 501	0	109 501	24 922	22,8 %	84 578	73 996
Kautokeino vest	66 184	0	66 184	12 084	18,3 %	54 100	65 879
Vest-Finnmark	244 855	0	244 855	53 210	21,7 %	191 644	205 139
Troms	41 555	0	41 555	13 155	31,7 %	28 401	54 707
Nordland	42 077	0	42 077	11 937	28,4 %	30 140	62 301
Nord-Trøndelag	68 326	0	68 326	10 534	15,4 %	57 792	44 581
Sør-Tr./Hedmark	79 973	0	79 973	10 185	12,7 %	69 788	49 890
Totalt samisk reindrift	704 789	0	704 789	163 578	23,2 %	541 211	601 039

Den totale gjeldsandelen ligger på 23,2 prosent av sum eiendeler, mens den var på 19,8 prosent i 2023.

Fra og med 2023 er det en endring i framstillingen av kapitalforhold. Til og med 2022 var ektefeller/samboere regnet med i total gjeldsbelastning. Disse tallene er ikke lenger tilgjengelige for Økonomisk utvalg. Gjeldsandelen for 2023 og 2024 er derfor ikke direkte sammenlignbar med perioden før.

Andre aktiva ble tidligere hentet fra siidaandelsleders og ektefelle/samboers næringsoppgaver men er fra og med 2023 ikke spesifisert i skattetallene. De har tidligere inngått under eiendeler i tabell 3.5.1 og 3.5.2.

Dette har også betydning for gjeldsandelen. Siidaandelenes kapitalsituasjon er i hovedsak stabil med lav gjeld sett i forhold til sammenlignbare næringer, men dette utelukker ikke at enkelte siidaandeler kan ha problemer med den totale gjeldsbelastningen.

Tabell 3.5.2 Siidaandelenes samlede kapitalforhold i perioden 2021-2024 (1 000 kroner).

Kapitalforhold	2021	2022	2023	2024
Livdyrverdi	681 999	836 597	749 649	704 789
Andre aktiva	255 337	245 100	0	0
Sum aktiva	937 336	1 081 696	749 649	704 789
Gjeld	223 944	253 561	148 610	163 578
Gjeld i prosent	23,9 %	23,4 %	19,8 %	23,3 %
Egenkapital	713 392	828 136	601 039	541 211

¹ Gjeld i prosent av sum eiendeler

Det fremgår av tabell 2.5.2 at livdyrverdien for rein i 2022 var på det høyeste nivået i sammenligningsperioden. Det henvises til tabell 3.1.8 for oversikt over prisutvikling og 3.1.10 for oversikt over utviklingen i reintall i sammenligningsperioden.

Rentekostnader for samisk reindrift og reinlag i perioden fra 2021 til 2024 er vist i tabell 3.5.3, og sammendrag for årene 2021 til 2024 for samisk reindrift er vist i tabell 3.5.4.

Tabell 3.5.3 Rentekostnader i perioden 2021-2024 (1 000 kroner).

Område	2021	2022	2023	2024
Polmak/Varanger	879	1 116	1 503	1 648
Karasjok øst	889	1 106	707	728
Karasjok vest	1 363	1 513	1 265	1 682
Øst-Finnmark	3 131	3 734	3 475	4 058
Kautokeino øst	784	907	886	1 088
Kautokeino midt	1 113	1 463	1 206	1 582
Kautokeino vest	592	734	605	850
Vest-Finnmark	2 489	3 104	2 697	3 519
Troms	691	797	748	884
Nordland	918	982	644	954
Nord-Trøndelag	635	790	605	793
Sør-Tr./Hedmark	491	677	485	665
Totalt samisk reindrift	8 354	10 085	8 655	10 873
Reinlag	471	473	-	0
Totalt	8 825	10 558	8 655	10 873

Det går frem av tabell 3.5.3 at de totale rentekostnadene er høyest i 2024, sammenligningsperioden sett under ett. Nedgangen i rentekostnadene fra 2022 til 2023 er en følge av reduksjonen i gjeld fordi gjeld for ektefelle/samboer ikke lenger er medregnet, mens økningen vi ser fra 2023 til 2024 er en følge av et noe høyere nivå på både gjeld og rentesats.

Tabell 3.5.4 Total gjeld, renter og rentesats i samisk reindrift i perioden 2021-24 (1 000 kroner).

	2021	2022	2023	2024
Gjeld	223 944	253 561	148 610	163 578
Renter	8 354	10 085	8 655	10 873
Rentesats	3,73 %	3,98 %	5,82 %	6,65%

Tabell 3.5.4 viser at rentesatsen i sammenligningsperioden var lavest i 2021, og høyest i 2024. Rentesatsen er beregnet på grunnlag av totale renter delt på total gjeld. Pantegrunnlag vil være private eiendeler som hus, biler, driftskjøretøy og reinflokken.

3.6 Sysselsetting

I 2021 ble arbeidstidsundersøkelsen fra 2021 tatt i bruk for beregning av årsverk.

Ved beregning av antall årsverk tas det hensyn til antall aktive siidaandeler, siidaandelsleders kjønn og alder, om det er felles siidaandel og antall reineiere i siidaandelene utenom siidaandelsleder. For nærmere omtale av årsverksberegninger og arbeidstidsundersøkelsen henvises det til kapittel 4.4.

Det beregnede arbeidsforbruket for 2024 er spesifisert i tabell 2.6.1. Ved beregningene av årsverk for siidaandelene er det lagt til grunn at et årsverk er 1 800 timer.

Fra og med 2018 baserer årsverk for reinlagene seg på reinlagenes egne beregninger. Der vi ikke har fått inn tall, er det brukt et gjennomsnitt av mottatte tall. Tidligere ble arbeidsforbruket i reinlagene beregnet i forhold til et fast antall rein per årsverk.

Tabell 3.6.1 Arbeidsforbruk og antall siidaandeler i 2024.¹⁴

Reinbeiteområde	Timer per enhet	Årsverk per enhet	Årsverk totalt	Rein per årsverk	Antall siidaandeler
Polmak/Varanger	4 140	2,30	101	239	44
Karasjok øst	2 287	1,27	65	343	51
Karasjok vest	2 312	1,28	91	283	71
Øst-Finnmark	2 789	1,55	257	281	166
Kautokeino øst	3 732	2,07	129	180	62
Kautokeino midt	3 833	2,13	198	154	93
Kautokeino vest	3 617	2,01	117	209	58
Vest-Finnmark	3 741	2,08	443	176	213
Troms	2 687	1,49	75	171	50
Nordland	2 718	1,51	62	225	41
Nord-Trøndelag	2 445	1,36	53	262	39
Sør-Tr./Hedmark	2 720	1,51	45	309	30
Reinlag			22	480	
Landet	3 123	1,74	958	225	539

Tabell 3.6.1 viser at det i 2024 var totalt 539 aktive siidaandeler det vil si siidaandeler med rein.

Det fremgår videre det var totalt 957 årsverk i reindriften i 2024. Arbeidsforbruket målt i timer per siidaandel er høyest i Polmak/ Varanger, og lavest i Karasjok Øst. Differansen mellom disse er på 1 853 timer. Målt i antall rein per årsverk i samisk reindrift varierer arbeidsforbruket fra 154 rein i Kautokeino midt til 343 rein i Karasjok Øst. Tallet på antall årsverk har økt med 4 fra 2023.

¹⁴ Beregnet ut fra arbeidstidsundersøkelsen utført av NIBIO, ferdigstilt 2021

3.7 Resultat

Tabell 3.7.1 Årsresultatet per årsverk i perioden 2021-24 (kroner).

Reinbeiteområde	2021	2022	2023	2024
Polmak/Varanger	376 900	298 368	226 664	188 910
Karasjok øst	131 676	33 850	163 587	63 735
Karasjok vest	148 466	132 384	45 899	89 803
Øst-Finnmark	234 771	172 278	148 210	122 623
Kautokeino øst	126 864	166 992	96 510	25 008
Kautokeino midt	84 659	62 758	60 841	115 423
Kautokeino vest	102 169	101 301	109 858	245 419
Vest-Finnmark	102 082	103 449	84 194	123 559
Troms	225 189	119 944	125 274	94 921
Nordland	265 691	354 204	126 972	145 666
Nord-Trøndelag	252 506	303 923	446 622	845 408
Sør-Tr./Hedmark	597 948	510 958	637 979	632 603
Sum samisk reindr.	191 338	171 388	155 049	187 643
Reinlag	606 499	647 224	872 664	825 836
Landet	202 344	182 282	171 622	202 304

Kautokeino vest skiller seg ut som den sonen i Finnmark som har best resultat per årsverk og per siidaandel (se tabell 3.7.2). I samisk reindrift sør for Finnmark er det Nord-Trøndelag som har det beste resultatet, jf. tabell 3.7.1. Dette skyldes hovedsakelig en stor økning på andre produksjonsbaserte inntekter.

Det fremgår også av tabell 3.7.2 at årsresultatet har variert mye i perioden, og at det er stor variasjon mellom områdene og sonene.

Tabell 3.7.2 Årsresultatet per siidaandel i perioden 2020-24 (kroner).

Reinbeiteområde	2020	2021	2022	2023	2024
Polmak/Varanger	371 318	859 188	680 167	520 297	433 634
Karasjok øst	72 211	168 932	43 806	208 494	81 230
Karasjok vest	50 932	186 029	169 675	57 535	115 099
Øst-Finnmark	140 496	360 614	267 034	227 672	189 844
Kautokeino øst	174 810	258 708	344 758	199 246	52 034
Kautokeino midt	121 528	176 136	133 614	128 877	245 740
Kautokeino vest	8 437	218 874	204 349	221 609	495 069
Vest-Finnmark	106 118	212 875	215 154	174 712	257 559
Troms	154 722	335 791	181 092	185 405	142 382
Nordland	282 715	396 095	544 264	192 006	220 276
Nord-Trøndelag	482 281	345 133	420 816	606 948	1 148 888
Sør-Tr./Hedmark	695 000	889 538	760 128	949 091	941 094
Sum samisk reindrift	194 936	331 021	298 003	267 705	325 722
Reinlag ¹	493 893	606 499	647 224	872 664	825 836
Landet	207 001	341 807	311 674	291 429	345 334

Tabell 3.7.2 viser at årsresultatet per siidaandel er høyest i 2024 i sammenligningsperioden.

Sammendrag av reindriften totalregnskap for perioden 2021-24 er vist i tabell 3.7.3. Tabell 3.7.4 a-g viser totalregnskapet for 2024 fordelt etter reinbeiteområder. De enkelte elementene i totalregnskapet er kommentert foran. Her gis derfor bare et kort sammendrag av hovedlinjene i utviklingen. Det gjøres oppmerksom på at fra og med 2023 vil posten for «Bonus» ikke lenger bli spesifisert på egen rad, men beløpet vil inngå i posten for «Kjøtt og biprodukter». Samtidig vil også posten for «Binæringsinntekter» bli tatt ut, da vi fra og med 2023 ikke lengre får ut tall knyttet til disse inntektene fra skattemeldingen. Gjennomsnittlige binæringsinntekter per år for hele reindriftsnæringen, basert på de siste 5 årene, var på om lag 10,5 mill. kr.

Resultatmål

Totalregnskapet viser en økning i resultatmålene fra 2023 til 2024. Årsresultat øker fra 163,5 mill. kroner i 2023 til 193,7 mill. kroner i 2024 (+30,2 mill. kroner). Årsresultat per årsverk øker fra 171 622 kroner i 2023 til 202 303 kroner i 2024. Målt per siidaandel øker årsresultatet fra 291 429 kroner i 2023 til 345 332 kroner i 2024.

Resultatet i 2023 og 2024 er ikke fullt ut sammenlignbart med tidligere år fordi resultatet disse årene er basert på et noe annet grunnlag enn tidligere år. Som omtalt i kapittel 2.5 mangler vi opplysninger om renter for reinlag og gjeld for ektefeller/ samboere til siidaandelsledere. Samtidig har vi ikke lenger tall på binæringsinntekter, som gir en reduksjon i inntekt. Videre er det gjort enkelte endringer i hvilke tilskuddsordninger som er regnet inn i Totalregnskapet for 2023 og 2024, se omtalte i kapittel 3.2.

¹ Årsresultatet per årsverk for reinlagene.

Inntekter

Sum produksjonsbaserte inntekter reduseres fra 234,4 mill. kroner i 2023 til 225,2 mill. kroner i 2024 (-9,2 mill. kroner). Kjøttinntektene reduseres med 39,7 mill. kroner. Andre produksjonsbaserte inntekter var i 2023 på 48,9 mill kroner og økte med 21,2. mill kroner til 71,2 mill. kroner i 2024.

Variasjoner i reintallet fra år til år, sammenholdt med priser og gjennomsnittsvekter, skaper endringene i samlet livdyrverdi. For 2024 gir dette en økning på 6,9 mill. kroner sammenlignet med 2023.

Sum tilskudd øker fra 143,8 mill. kroner i 2023 til 191,2 mill. kroner i 2024 (+47,3 mill. kroner). Økningen skyldes en økning av reindriftsavtalens rammer i tillegg høye utbetalinger av ekstraordinært tilskudd til beredskap i 2024 på grunn av beitekrisen vinteren 2024.

Erstatningene for tap av rein øker fra 91,9 mill. kroner i 2023 til 109,3 mill. kroner i 2024 (+17,4 mill. kroner), og erstatningene for arealinngrep reduseres fra 14,2 mill. kroner i 2023 til 10,5 mill. kroner i 2024 (-3,7 mill. kroner). Kompensasjon fra Forsvaret etter øvelsen Nordic Response utgjør totalt 46 mill. kroner.

Totalt sett gir dette en økning i de samlede inntektene fra 484,3 mill. kroner i 2023 til 582,1 mill. kroner i 2024 (+97,8 mill. kroner).

Kostnader

Siidaandelenes kostnader øker fra 231,5 mill. kroner i 2023 til 279,5 mill. kroner i 2024 (+48 mill. kroner) og felleskostnadene øker fra 64,4 mill. kroner i 2023 til 82,7 mill. kroner i 2024 (+18,3 mill. kroner). Økningen kan ses i sammenheng med at kostnadene i 2024 var høye på grunn av beitekrisen.

Reinlagenes kostnader reduseres fra 16,3 mill. kroner i 2023 til 15,3 mill. kroner i 2024 (-1 mill. kroner).

I sum gir dette en økning i de totale kostnadene fra 312,2 mill. kroner i 2023 til 377,5 mill. kroner i 2024 (+65,3 mill. kroner).

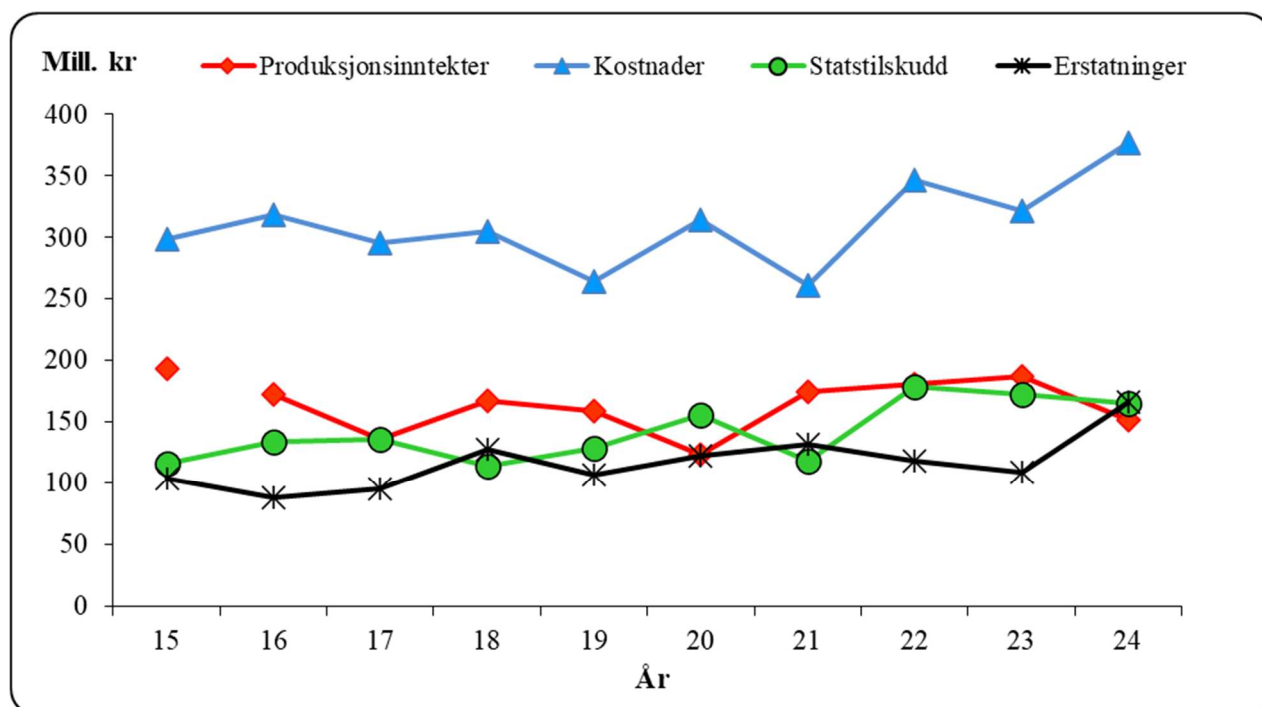
Renter på lånt kapital øker fra 8,7 mill. kroner i 2023 til 10,9 mill. kroner i 2024 (+2,2 mill. kroner).

Siidaandeler, reintall og årsverk

Antall siidaandeler i samisk reindrift er på 539 i 2024. Reintallet øker fra 214 100 i 2023 til 215 000 i 2024.

Antall årsverk hos reinlagene er på 22 i 2024.

Figur 3.7.1 viser utviklingen for hovedpostene i reindriftens totalregnskap i perioden 2015-2024.

Figur 3.7.1 Utvikling i størrelsen på hovedposter i reindriftens totalregnskap (2024 kroner).

Produksjonsinntektene – dvs. kjøttinntektene korrigert for endringer i den samlede livdyrverdien – er sammen med kostnadene de av postene i figur 3.7.1 som har hatt størst svingninger. Det henvises til kapittel 3.1 for nærmere omtale av priser og verdi av kjøttproduksjonen.

Tabell 3.7.3 Reindriftens totalregnskap i perioden 2021-24, og endring fra 2023 til 2024 (1 000 kroner).¹

Regnskapsposter	2021	2022	2023	2024	Endring
Produksjonsbaserte inntekter:	205 729	228 815	234 381	225 187	-9 194
Kjøtt, biprodukter og bonus	155 128	171 014	188 736	148 176	-40 560
Endring i livdyrverdien	92	-1 453	-3 298	6 912	10 810
Binæringsinntekter	8 428	13 233	-	-	-
Andre prod. baserte inntekter ²	42 081	46 031	48 943	70 099	21 156
Tilskudd:	108 120	167 299	143 824	191 157	47 332
Direkte tilskudd	88 636	91 407	102 717	118 746	16 028
Reindriftens utviklingsfond	11 587	14 758	24 606	50 827	26 221
Velferdsordninger			2966	3 676	711
Tilskudd vindkraft				5 879	5 879
Ekstraordinære tilskudd ³	1 691	50 027			
Tilskudd til tilleggsnæringer ⁴	122	1 342	121	621	500
Utviklingsprogrammet	230	-	375	240	-135
Tiltak mot radioaktivitet	-	-	-	-	-
Konfl. demp. tiltak rovvilt	5 854	9 765	13 040	11 167	-1 873
Erstatninger:	114 273	108 172	106 136	165 777	13 641
Tap av rein	107 228	97 775	91 939	109 303	17 364
Arealinngrep	7 045	10 397	14 198	10 474	-3 724
Kompensasjon fra Forsvaret ⁵	-	-	-	31 000	31 000
Erstatning fra forsvaret				15 000	15 000
Sum inntekter	428 122	504 287	484 342	582 121	97 779
Kostnader:					
Siidaandelenes kostnader	176 255	217 167	231 530	279 521	47 991
Felleskostnader	37 075	85 546	64 379	82 653	18 274
Kostnader i reinlag	13 850	15 856	16 287	15 343	-944
Sum kostnader	227 180	318 568	312 196	377 517	65 321
Driftsresultat	200 943	185 719	172 146	204 604	32 458
Renter på lånt kapital	8 848	10 558	8 655	10 873	2 218
Årsresultat					
Totalt (1 000 kr.)	192 095	175 161	163 492	193 731	30 240
Per årsverk(kr.)	202 344	182 282	171 622	202 303	30 681
Per siidaandel (kr.)	341 807	311 674	291 429	345 332	53 903
Sum årsverk	949	961	953	958	5
Antall siidaandeler ⁶	562	562	561	561	-
Årsresultat, ekskl. erstatninger for arealinngrep					
<i>Totalt (1 000 kr)</i>	<i>185 050</i>	<i>164 764</i>	<i>149 294</i>	<i>183 257</i>	<i>33 963</i>
<i>Per årsverk (kr)</i>	<i>195 922</i>	<i>171 462</i>	<i>156 718</i>	<i>191 366</i>	<i>34 648</i>
<i>Per siidaandel (kr)</i>	<i>334 762</i>	<i>293 174</i>	<i>266 121</i>	<i>326 662</i>	<i>60 541</i>

¹ Binæringsinntekter er fra 2023 ikke med i Totalregnskapet, se punkt 1.3.5

² Posten omfatter leieinntekter og andre driftsrelaterte inntekter.

³ Ekstraordinære tilskudd er fra 2023 lagt inn i tilskudd til Reindriftens utviklingsfond

⁴ Tilskudd tilleggsnæringer fra Sametinget

⁵ Kompensasjon fra forsvaret ble gitt som tilskudd, men er i Totalregnskapet for 2024 lagt under erstatning, Dette korrigeres i neste års Totalregnskap

⁶ Antall årsverk for reindrift i reinlagene (22 i 2023) er lagt til antall siidaandeler (539).

Totalregnskap for reinbeiteområdene
Tabell 3.7.4 a-g Totalregnskap for perioden 2020 - 2024 per reinbeiteområde (1 000 kroner)
Tabell 3.7.4 a Øst-Finnmark.

Øst-Finnmark	2020	2021	2022	2023	2024
Produksjonsbaserte inntekter:	42 059	69 348	62 949	65 688	48 032
Kjøtt, biprodukter og bonus	31 224	59 000	56 675	55 698	40 196
Endring i livdyrverdien	4 272	-668	-5 910	2 199	-506
Binæringsinntekter	2 106	2 336	3 696	-	-
Andre prod.bas. innt.	4 457	8 680	8 487	7 791	8 341
Tilskudd:	38 429	30 545	46 430	40 902	60 208
Direkte tilskudd	26 919	27 202	29 442	30 593	38 737
Reindriftens utviklingsfond	850	846	3 488	7 442	18 102
Velferdsordninger				775	1 114
Tilskudd vindkraft					699
Ekstraordinære tilskudd	8 503	-	10 919	-	-
Tilskudd til tilleggsnæringer	-	-	1 029	-	88
Utviklingsprogrammet	100	90	-	75	-
Tiltak mot radioaktivitet	-	-	-	-	-
Konfl.demp. tiltak rovvilt	2 057	2 408	1 551	1 988	1 468
Erstatninger:	18 385	22 377	25 659	23 031	27 719
Tap av rein	17 356	21 176	24 578	22 222	24 976
Arealinngrep	1 030	1 201	1 081	809	1 088
Kompensasjon fra Forsvaret ¹	-	-	-	-	427
Erstatning fra Forsvaret					1 228
Sum inntekter	98 874	124 158	135 038	129 621	135 959
Kostnader:					
Siidaandelenes kostnader	53 911	49 362	67 584	73 201	79 194
Felleskostnader	18 937	10 276	19 392	15 152	21 192
Kostnader i reinlag	-	-	-	-	-
Sum kostnader	72 849	59 638	86 975	88 352	100 387
Driftsresultat	26 025	62 632	48 062	41 268	35 572
Renter på lånt kapital	2 984	3 131	3 734	3 475	4 058
Årsresultat					
Totalt (1.000 kr)	23 041	59 501	44 328	37 794	31 514
Per årsverk(kr)	78 571	234 771	172 278	148 210	122 623
Per siidaandel (kr)	140 496	360 614	267 034	227 672	189 844
Sum årsverk	293	253	257	255	257
Ant.siidaandeler	164	165	166	166	166

¹ Kompensasjon fra forsvaret ble gitt som tilskudd, men er i Totalregnskapet for 2024 lagt under erstatning, Dette korrigeres i neste års Totalregnskap

Tabell 3.7.4 b Vest-Finnmark.

Vest-Finnmark	2020	2021	2022	2023	2024
Produksjonsbaserte inntekter:	34 625	59 479	66 672	64 691	66 111
Kjøtt, biprodukter og bonus	29 172	40 348	42 329	52 577	40 057
Endring i livdyrverdien	-4 876	-1 365	4 249	-198	1 887
Binæringsinntekter	2 437	2 670	3 368	-	-
Andre prod.bas. innt.	7 892	17 826	16 725	12 312	24 166
Tilskudd:	51 628	38 553	72 027	45 577	60 577
Direkte tilskudd	28 776	29 920	30 400	32 987	36 230
Reindriftens utviklingsfond	5 708	5 536	6 823	9 211	21 050
Velferdsordninger				742	870
Tilskudd vindkraft					-
Ekstraordinære tilskudd	14 054	1 191	32 247		
Tilskudd til tilleggsnæringer	32	34	47	-	533
Utviklingsprogrammet	74	0	0	300	240
Tiltak mot radioaktivitet	0	0	0	0	-
Konfl.demp. tiltak rovvilt	2 984	2 572	2 509	2 337	1 654
Erstatninger:	25 994	31 271	27 599	24 064	70 095
Tap av rein	25 206	30 022	26 373	21 812	22 688
Arealinngrep	789	1 249	1 226	2 252	3 062
Kompensasjon fra Forsvaret ¹	-	-	-	-	30 573
Erstatning fra Forsvaret					13 772
Sum inntekter	112 247	129 303	166 298	134 333	196 784
Kostnader:					
Siidaandelenes kostnader	64 352	71 450	78 467	79 728	110 532
Felleskostnader	22 756	10 022	38 899	14 694	27 872
Kostnader i reinlag	-	-	-	-	-
Sum kostnader	87 108	81 472	117 366	94 422	138 404
Driftsresultat	25 139	47 831	48 932	39 911	58 379
Renter på lånt kapital	2 748	2 489	3 104	2 697	3 519
Årsresultat					
Totalt (1.000 kr)	22 391	45 342	45 828	37 214	54 860
Per årsverk(kr)	61 771	104 015	103 449	84 194	123 559
Per siidaandel (kr)	106 118	212 875	215 154	174 712	257 559
Sum årsverk	362	436	443	442	444
Ant.siidaandeler	211	213	213	213	213

¹ Kompensasjon fra forsvaret ble gitt som tilskudd, men er i Totalregnskapet for 2024 lagt under erstatning, Dette korrigeres i neste års Totalregnskap

Tabell 3.7.4 c Troms.

Troms	2020	2021	2022	2023	2024
Produksjonsbaserte inntekter:	10 647	13 037	15 411	12 140	12 530
Kjøtt, biprodukter og bonus	5 310	6 574	7 947	7 809	5 731
Endring i livdyrverdien	123	1 750	1 482	-58	1 533
Binæringsinntekter	1 257	977	2 818	-	-
Andre prod.bas. innt.	3 957	3736	3 164	4 389	5 266
Tilskudd:	7 945	8 760	11 338	11 044	14 658
Direkte tilskudd	4 683	5 440	5 696	6 966	7 542
Reindriftens utviklingsfond	991	2 289	1 922	3 534	6 137
Velferdsordninger				-	46
Tilskudd vindkraft					787
Ekstraordinære tilskudd	1 031	264	3 099	-	-
Tilskudd til tilleggsnæringer	-	88	136	91	-
Utviklingsprogrammet	-	-	-	-	-
Tiltak mot radioaktivitet	-	-	-	-	-
Konfl.demp. tiltak rovvilt	1 240	679	485	453	146
Erstatninger:	13 578	14 119	11 384	15 170	14 026
Tap av rein	13 099	14 119	11 384	11 312	13 101
Arealinngrep	479	-	-	3 858	925
Sum inntekter	32 170	36 913	38 133	38 354	41 214
Kostnader:					
Siidaandelenes kostnader	17 179	14 696	16 724	18 527	21 307
Felleskostnader	6 268	3 404	11 376	9 809	11 903
Kostnader i reinlag	-	-	-	-	-
Sum kostnader	23 447	18 100	28 100	28 336	33 211
Driftsresultat	8 723	17 816	10 033	10 018	8 003
Renter på lånt kapital	832	691	797	748	884
Årsresultat					
Totalt (1.000 kr)	7 891	17 125	9 236	9 270	7 119
Per årsverk(kr)	97 420	225 189	119 944	125 274	94 921
Per siidaandel (kr)	154 722	335 791	181 092	185 405	142 382
Sum årsverk	81	76	77	74	75
Ant.siidaandeler	51	51	51	50	50

Tabell 3.7.4 d Nordland.

Nordland	2020	2021	2022	2023	2024
Produksjonsbaserte inntekter:	13 732	7 235	18 026	17 096	14 735
Kjøtt og biprodukter	4 361	5 464	6 752	8 466	5 666
Endring i livdyrverdien	391	-2 153	1 137	-1 782	-
Binæringsinntekter	401	420	613	-	-
Andre prod.bas. innt.	8 578	3 504	9 524	10 412	9 068
Tilskudd:	12 114	7 735	15 919	14 784	17 391
Direkte tilskudd	4 591	4 872	5 362	5 979	7 022
Reindriftens utviklingsfond	1 952	2 473	1 776	3 343	3 429
Velferdsordninger				150	218
Tilskudd vindkraft					1 008
Ekstraordinære tilskudd	1 097	57	3 762	-	-
Tilskudd til tilleggsnæringer	-	-	-	-	-
Utviklingsprogrammet	-	140	-	-	-
Tiltak mot radioaktivitet	-	-	-	-	-
Konfl.demp. tiltak rovvilt	4 474	194	5 020	5 312	5 714
Erstatninger:	23 215	24 273	24 859	22 313	24 227
Tap av rein	22 278	21 417	19 092	17 416	21 869
Arealinngrep	937	2 857	5 767	4 896	2 358
Sum inntekter	49 061	39 638	58 804	54 193	56 353
Kostnader:					
Siidaandelenes kostnader	25 767	15 467	26 514	29 571	30 789
Felleskostnader	11 397	6 200	8 994	16 106	15 578
Kostnader i reinlag	-	-	-	-	-
Sum kostnader	37 164	21 667	35 507	45 677	46 367
Driftsresultat	11 896	17 576	23 297	8 516	9 985
Renter på lånt kapital	588	940	982	644	954
Årsresultat					
Totalt (1.000 kr)	11 309	16 636	22 315	7 872	9 031
Per årsverk(kr)	164 028	259 937	354 204	126 972	145 666
Per siidaandel (kr)	282 715	396 095	544 264	192 006	220 276
Sum årsverk	69	64	63	62	62
Ant.siidaandeler	40	42	41	41	41

Tabell 3.7.4 e Nord-Trøndelag.

Nord-Trøndelag	2020	2021	2022	2023	2024
Produksjonsbaserte inntekter:	15 705	12 301	17 259	21 317	31 125
Kjøtt og biprodukter	7 845	9 021	9 818	13 553	11 203
Endring i livdyrverdien	462	-1 056	1 004	-2 714	639
Binæringsinntekter	200	101	176	-	-
Andre prod.bas. innt.	7 198	4 234	6 262	10 479	19 284
Tilskudd:	6 167	6 915	6 385	10 507	15 728
Direkte tilskudd	4 741	6 841	6 061	7 012	9 013
Reindriftens utviklingsfond	55	74	194	580	987
Velferdsordninger				750	929
Tilskudd vindkraft					3 113
Ekstraordinære tilskudd	141	-	-	-	-
Tilskudd til tilleggsnæringer	-	-	130	-	-
Utviklingsprogrammet	-	-	-	-	-
Tiltak mot radioaktivitet	-	-	-	-	-
Konfl.demp. tiltak rovvilt	1 230	-	-	2 165	1 686
Erstatninger:	13 845	13 043	11 283	12 227	19 254
Tap av rein	13 332	12 646	10 742	12 227	18 910
Arealinngrep	514	398	540	-	344
Sum inntekter	35 718	32 351	34 927	44 051	66 107
Kostnader:					
Siidaandelenes kostnader	12 013	14 081	13 722	14 913	19 061
Felleskostnader	4 378	4 083	4 003	4 862	1 446
Kostnader i reinlag	-	-	-	-	-
Sum kostnader	16 391	18 164	17 725	19 775	20 508
Driftsresultat	19 327	14 095	17 202	24 276	45 599
Renter på lånt kapital	518	635	790	605	793
Årsresultat					
Totalt (1.000 kr)	18 809	13 460	16 412	23 671	44 807
Per årsverk(kr)	367 767	252 506	303 923	446 622	845 408
Per siidaandel (kr)	482 281	345 133	420 816	606 948	1 148 888
Sum årsverk	51	53	54	53	53
Ant.siidaandeler	39	39	39	39	39

Tabell 3.7.4 f Sør-Trøndelag/Hedmark.

Sør-Trøndelag/ Hedmark	2020	2021	2022	2023	2024
Produksjonsbaserte inntekter:	18 219	23 393	23 205	26 608	25 785
Kjøtt og biprodukter	10 209	15 074	20 978	23 504	23 119
Endring i livdyrverdien	2 705	2 293	-2 194	-456	-1 308
Binæringsinntekter	1552	1 924	2 552	-	-
Andre prod.bas. innt.	3 752	4 101	1 869	3 560	3 974
Tilskudd:	9 964	9 645	11 054	13 314	15 985
Direkte tilskudd	9 387	9 349	10 381	11 486	13 992
Reindriftens utviklingsfond	-	296	472	495	722
Velferdsordninger				549	498
Tilskudd vindkraft					273
Ekstraordinære tilskudd	-	-	-	-	-
Tilskudd til tilleggsnæringer	-	-	-	-	-
Utviklingsprogrammet	-	-	-	-	-
Tiltak mot radioaktivitet	-	-	-	-	-
Konfl.demp. tiltak rovvilt	578	0	200	785	500
Erstatninger:	7 172	8 429	6 262	8 383	10 425
Tap av rein	6 303	7 087	4 480	6 000	7 728
Arealinngrep	870	1 342	1 782	2 383	2 697
Sum inntekter	35 356	41 518	40 520	48 305	52 195
Kostnader:					
Siidaandelenes kostnader	11 735	11 200	14 157	15 590	18 637
Felleskostnader	2 296	3 089	2 883	3 757	4 661
Kostnader i reinlag	-	-	-	-	-
Sum kostnader	14 030	14 289	17 039	19 347	23 298
Driftsresultat	21 326	27 178	23 481	28 958	28 898
Renter på lånt kapital	476	491	677	485	665
Årsresultat					
Totalt (1.000 kr)	20 850	26 686	22 804	28 473	28 233
Per årsverk(kr)	409 312	597 948	510 958	637 979	632 603
Per siidaandel (kr)	695 000	889 538	760 128	949 091	941 094
Sum årsverk	51	45	45	45	45
Ant.siidaandeler	30	30	30	30	30

Tabell 3.7.4 g Reinlag.

Reinlag	2020	2021	2022	2023	2024
Produksjonsbaserte inntekter:	19 169	20 937	25 294	26 841	26 870
Kjøtt og biprodukter	18 199	19 646	26 515	27 130	22 205
Endring i livdyrverdien	970	1 291	-1 221	-289	4 666
Binæringsinntekter	-	-	-	-	-
Andre prod.bas. innt.	-	-	-	-	-
Tilskudd:	4 628	5 966	4 148	7 696	6 610
Direkte tilskudd	4 628	5 712	4 065	7 696	6 210
Reindriftens utviklingsfond	-	74	83	-	400
Ekstraordinære tilskudd	-	180	-	-	-
Tilskudd til tilleggsnæringer	-	-	-	-	-
Utviklingsprogrammet	-	-	-	-	-
Tiltak mot radioaktivitet	-	-	-	-	-
Konfl.demp. tiltak rovvilt	-	-	-	-	-
Erstatninger:	573	761	1 126	949	31
Tap av rein	573	761	1 126	949	31
Arealinngrep	-	-	-	-	-
Sum inntekter	24 370	27 798	30 568	35 485	33 511
Kostnader:					
Siidaandelenes kostnader	-	-	-	-	-
Felleskostnader	-	-	-	-	-
Kostnader i reinlag	12 875	13 850	15 856	16 287	15 343
Sum kostnader	12 875	13 850	15 856	16 287	15 343
Driftsresultat	11 495	13 814	14 712	19 199	18 168
Renter på lånt kapital	383	471	473	-	-
Årsresultat					
Totalt (1.000 kr)	11 113	13 343	14 239	19 199	18 168
Per årsverk(kr)	493 893	606 499	647 224	872 664	825 836
Per siidaandel (kr)	-	-	-	-	-
Sum årsverk	23	22	22	22	22
Ant.siidaandeler	-	-	-	-	-

Tabellene 3.7.4 a-g viser totalregnskapet for perioden 2020 – 2024, for hvert reinbeiteområde og for reinlagene.

Det går frem av tabellen at det er klare forskjeller i resultatene mellom reinbeiteområdene. Endringer i den samlede livdyrverdien skyldes i hovedsak endringer i reintall og flokksammensetning. Tabellene 3.7.4 a-g viser at endringene i livdyrverdi har stor betydning for resultatmålene i de fleste reinbeiteområdene.

Fra 2023 til 2024 utgjør endringene i samlet livdyrverdi følgende verdiendring i mill. kroner for de ulike reinbeiteområdene, se tabell 3.7.4 a-g:

- **Øst-Finnmark:** -0,5
- **Vest-Finnmark:** +1,9
- **Troms:** +1,5
- **Nordland:** -0
- **Nord-Trøndelag:** +0,6
- **Sør-Trøndelag/Hedmark:** -1,3
- **Reinlag:** +4,7

Øst-Finnmark: Årsresultatet reduseres med om lag 2,2 mill. kroner sammenlignet med 2023. De produksjonsbaserte inntektene reduseres med 17,7 mill. kroner. Tilskuddene øker med 19,3 mill. kroner. De totale erstatningene øker med 4,7 mill. kroner, herunder ligger kompensasjon fra Forsvaret.. Totalt øker inntektene med 6,4 mill. kroner, og samtidig øker kostnadene med 12 mill. kroner. Antall siidaandeler er uendret på 166.

Vest-Finnmark: Årsresultatet øker med 18,5 mill. kroner sammenlignet med 2023. De produksjonsbaserte inntektene øker med 1,4 mill. kroner. Tilskudd øker med 15 mill. kroner, og erstatninger, herunder kompensasjon fra Forsvaret, øker med 46 mill. kroner. Samlet gjør dette at de totale inntektene øker med 62,5 mill. kroner. Kostnadene øker med om lag 44 mill. kroner. Antall siidaandeler er uendret på 213.

Troms: Årsresultatet reduseres med 2,2 mill. kroner sammenlignet med 2023. De produksjonsbaserte inntektene øker med 0,4 mill. kroner. Tilskudd øker med 3,6 mill. kroner og erstatninger reduseres med 1,1 mill. kroner. Kostnadene øker med 4,9 mill. kroner. Antall siidaandeler er uendret på 50.

Nordland: Årsresultatet øker med 1,2 mill. kroner sammenlignet med 2023. De produksjonsbaserte inntektene reduseres med 2,4 mill. kroner. Tilskudd øker med 2,6 mill. kroner, og erstatninger øker med 1,9 mill. kroner. Kostnadene øker med 0,7 mill. kroner. Antall siidaandeler er uendret på 41.

Nord-Trøndelag: Årsresultatet øker med 21,1 mill. kroner sammenlignet med 2023. De produksjonsbaserte inntektene økes med 9,8 mill. kroner. Tilskuddene øker med 5,2 mill. kroner sammenlignet med 2023, og erstatningene øker med 7 mill. kroner. Området øker sine kostnader med 0,7 mill. kroner. Antall siidaandeler er uendret på 39.

Sør-Trøndelag/Hedmark: Årsresultatet reduseres med 0,2 mill. kroner sammenlignet med 2023. De produksjonsbaserte inntektene reduseres med 0,8 mill. kroner og erstatningene øker med 2 mill. kroner. Tilskuddene øker med 2,7 mill. kroner. Kostnadene øker med 4 mill. kroner. Antall siidaandeler er uendret på 30.

Reinlag: Årsresultatet reduseres med 1 mill. kroner sammenlignet med 2023. De produksjonsbaserte inntektene er på om lag samme nivå som forrige år. Tilskudd reduseres med 1,1 mill. kroner og erstatninger reduseres med 0,9 mill. kroner. Kostnadene reduseres med 0,9 mill. kroner. Antall årsverk er uendret.

Tabell 3.7.5. Totalregnskap for 2024 fordelt på soner i Finnmark (1 000 kroner).

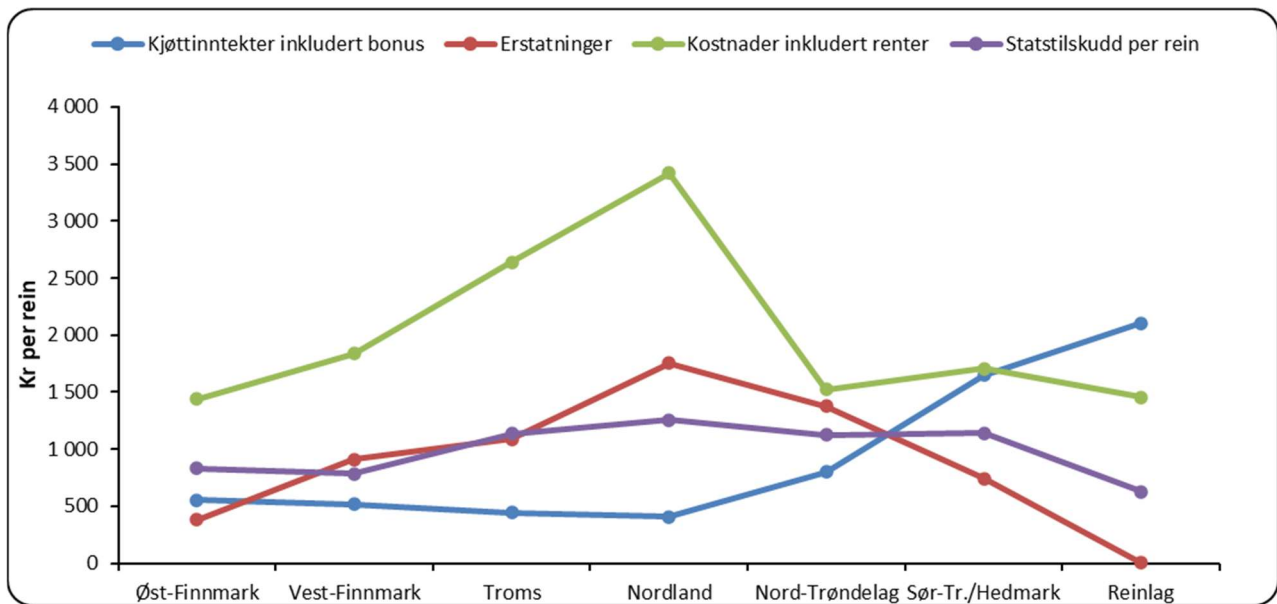
Regnskapsposter	Polmak/ Varanger	Karasjok øst	Karasjok vest	Kautokeino øst	Kautokeino midt	Kautokeino vest
Produksjonsbaserte inntekter:	22 028	9 575	16 309	17 462	26 407	22 175
Kjøtt, biprod og bonus	20 932	8 390	10 755	15 714	15 418	8 859
Endring i livdyrverdien	-1 989	-873	2 356	-865	-551	3 303
Andre prod.bas. innt.	3 085	2 059	3 197	2 612	11 540	10 013
Tilskudd:	27 223	12 168	20 817	20 174	28 588	11 816
Direkte tilskudd	17 733	9 480	11 525	11 885	15 584	8 761
Reindriftens utviklingsfond	7 555	2 373	8 173	7 606	11 066	2 378
Velferdsordninger	701	107	306	169	323	378
Tilskudd vindkraft	699	-	-	-	-	-
Tilskudd til binæringer ¹	-	-	88	-	533	-
Utviklingsprogrammet	-	-	-	-	240	-
Tiltak mot radioaktivitet	-	-	-	-	-	-
Konfl.demp. tiltak rovvilt	535	208	725	513	842	299
Erstatninger:	9 754	8 516	7 794	4 877	12 970	7 903
Tap av rein	9 754	7 429	7 794	4 877	10 281	7 531
Arealinngrep	-	1 088	-	-	2 690	372
Komp. fra Forsvaret ²	-	-	427	3 135	15 262	12 078
Erstatning fra Forsvaret	-	-	1 228	740	6 423	6 707
Sum inntekter	59 005	30 260	46 575	46 387	89 651	60 680
Kostnader:						
Siidaandelenes kostnader	29 191	18 247	31 757	29 838	52 827	27 867
Felleskostnader	9 086	7 142	4 964	12 235	12 388	3 249
Kostnader i reinlag	-	-	-	-	-	-
Sum kostnader	38 277	25 389	36 720	42 073	65 215	31 116
Driftsresultat	20 728	4 871	9 854	4 314	24 435	29 654
Renter på lånt kapital	1 648	728	1 682	1 088	1 582	850
Årsresultat						
Totalt (1 000 kr.)	19 080	4 143	8 172	3 226	22 854	28 714
Per årsverk(kr.)	188 910	63 735	89 803	25 008	115 423	245 419
Per siidaandel (kr.)	433 634	81 230	115 099	52 034	245 740	495 069
Sum årsverk	101	65	91	129	198	117
Antall siidaandeler	44	51	71	62	93	58
Årsresultat i 2023:						
Totalt (1 000 kr)	22 893	10 633	4 085	12 353	11 986	12 853
Per årsverk (kr)	226 664	163 587	45 899	96 510	60 841	109 858
Per siidaandel (kr)	520 297	208 494	57 535	199 246	128 877	221 609
Antall årsverk i 2023	101	65	91	128	197	117
Antall siidaandeler i 2023	44	51	71	62	93	58

¹ Tilskudd til tilleggsnæringer fra Sametinget

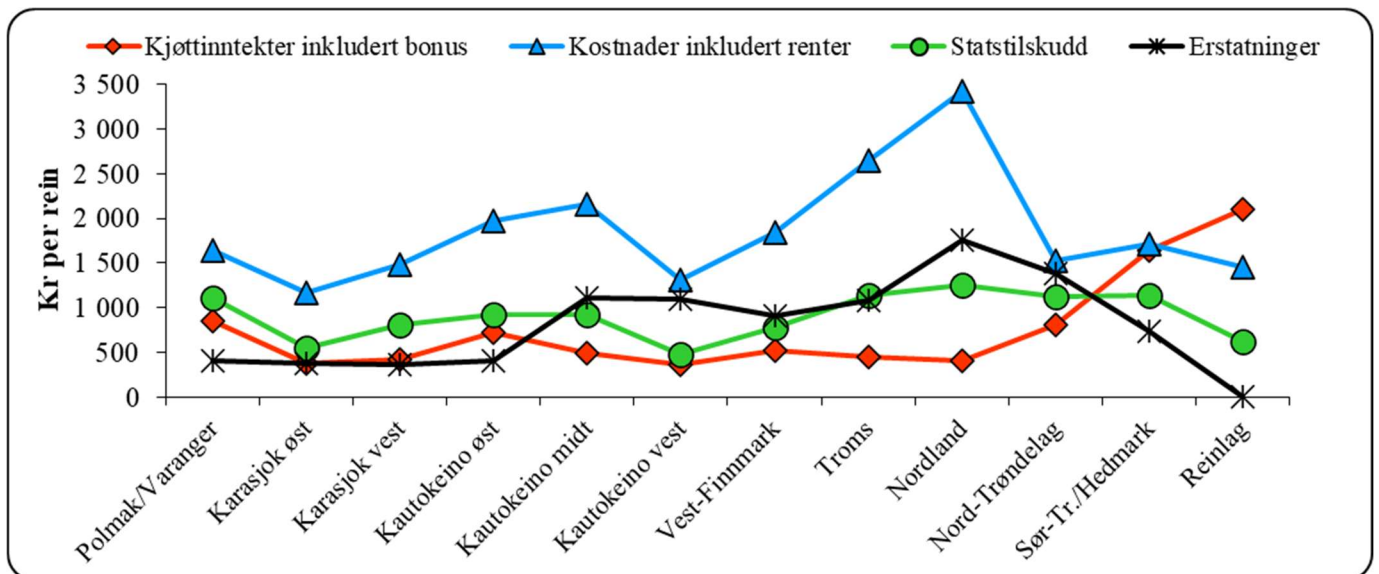
² Kompensasjon fra forsvaret ble gitt som tilskudd, men er i Totalregnskapet for 2024 lagt under erstatning, Dette korrigeres i neste års Totalregnskap

Tabell 3.7.5 viser at det er store forskjeller mellom sonene i Finnmark, både innenfor reinbeiteområdene og mellom områdene. Dette fremkommer særlig på årsresultats beregningene per årsverk og per siidaandel. Årsresultat for Kautokeino vest, som ligger høyest, utgjør 245 419 kroner per årsverk. For Kautokeino øst som ligger lavest, viser tilsvarende beregning et resultat på 25 008 kroner per årsverk. Tidligere år har Polmak/ Varanger vært høyest, 2024 avviker da det ble gitt kompensasjon og erstatning fra forsvaret til siidaer som ble rammet i Øst og Vest Finnmark i forbindelse med forsvarsøvelse.

Figur 3.7.2 viser fordelingen av totalregnskapets hovedposter etter reintall og reinbeiteområde. Det fremgår av figuren at kjøttinntektene per rein er høyest hos reinlagene og i Sør-Trøndelag/Hedmark, samt at kostnadene per rein er høyest i Nordland og Troms.

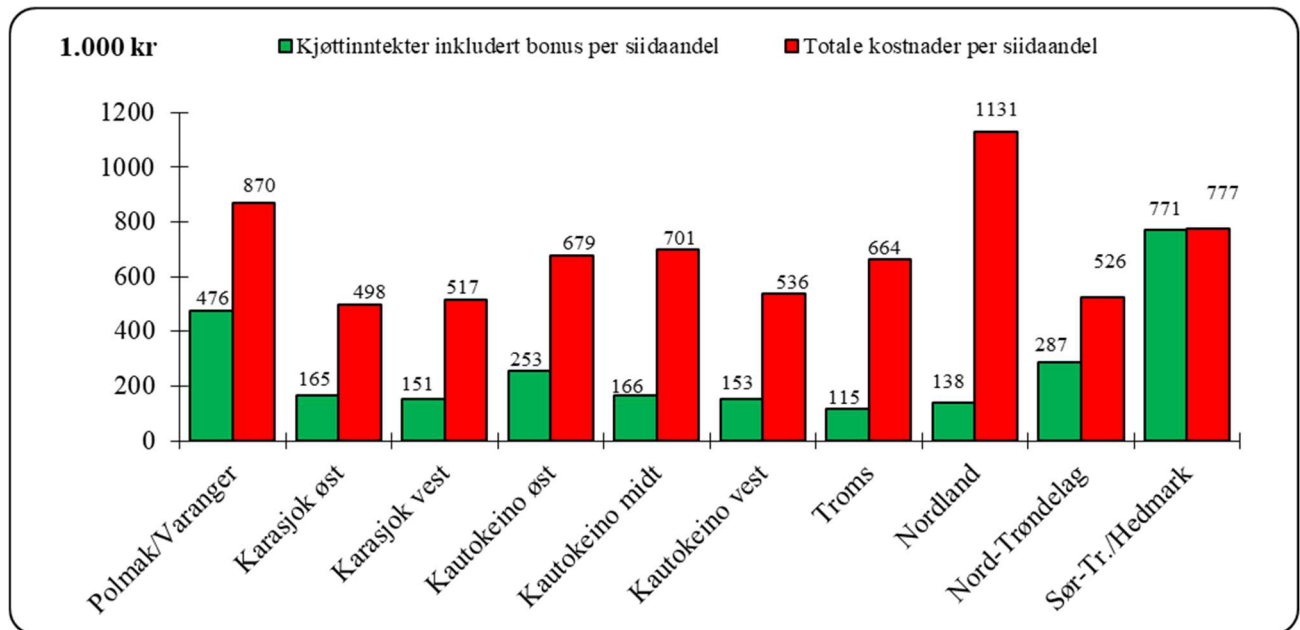

Figur 3.7.2 Fordeling av totalregnskapets hovedposter i 2024 etter reintall, per reinbeiteområde (kroner per rein).

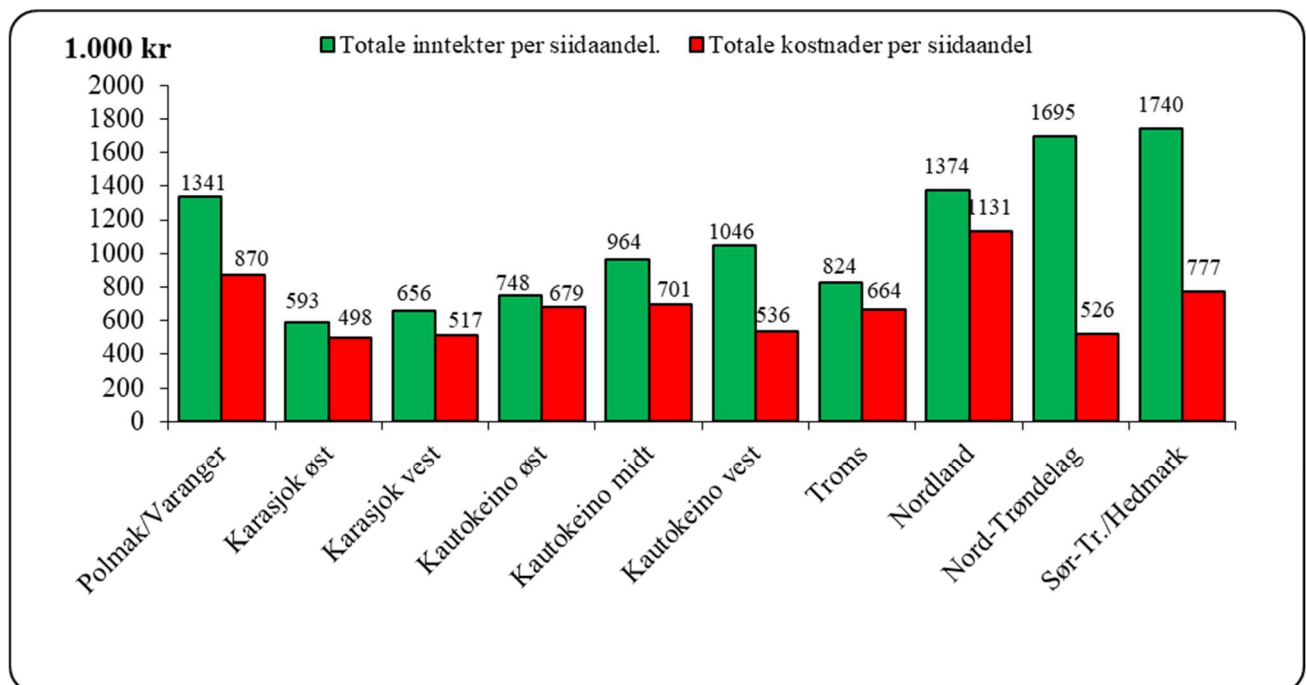
Figur 3.7.3 Fordeling av totalregnskapets hovedposter i 2024 etter reintall, fordelt på soner (kroner per rein).

Figur 3.7.4 viser gjennomsnittlige kjøttinntekter per siidaandel og gjennomsnittlige totale kostnader per siidaandel i 2024. Figuren viser at de totale kostnadene per siidaandel er større enn kjøttinntektene per siidaandel i alle områder.

Figur 3.7.4 Kjøttinntekter per siidaandel og totale kostnader per siidaandel i 2024 (1 000 kroner).

Figur 3.7.5 viser totale inntekter (produksjonsbaserte inntekter, tilskudd og erstatninger, inkludert kompensasjon fra Forsvaret) og kostnader per siidaandel.

Figur 3.7.5 Totale inntekter per siidaandel og totale kostnader per siidaandel i 2024 (1 000 kroner).

Avvik mellom budsjett og regnskap 2024

Tabell 3.7.6 Avvik mellom budsjett og regnskap for 2024 (1 000 kroner).

Regnskapsposter	Budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik R- B 2024
Produksjonsbaserte inntekter:	198 409	225 187	26 778
Kjøtt og biprod. inkl bonus	151 019	148 176	-2 843
Endring i livdyrverdien	-1 553	6 912	8 465
Andre prod. baserte innt.	48 943	70 099	21 156
Tilskudd:	181 201	191 157	9 955
Direkte tilskudd	122 846	118 746	-4 100
Reindriftens utviklingsfond	45 909	50 827	4 918
Velferdsordninger	2 653	3 676	1 023
Tilskudd vindkraft		5 879	5 879
Tilskudd til tilleggsnæringer ¹	241	621	380
Utviklingsprogrammet	0	240	240
Tiltak mot radioaktivitet	0	0	0
Konfl. demp. tiltak rovvilt	9 553	11 167	1 614
Erstatninger:	109 433	165 777	56 344
Tap av rein	98 886	109 303	10 417
Arealinngrep	10 547	10 474	-73
Komp. fra Forsvaret	0	31 000	31 000
Erstatning fra Forsvaret		15 000	15 000
Sum inntekter:	489 043	582 121	93 078
Kostnader:			
Siidaandelens kostnader	238 695	279 521	40 827
Felleskostnader	66 372	82 653	16 281
Kostnader i reinlag	16 790	15 343	-1 447
Sum kostnader:	321 857	377 517	55 660
Driftsresultat	167 186	204 605	37 419
Renter på lånt kapital	8 716	10 873	2 157
Årsresultat			
Totalt (1 000 kr)	158 471	193 732	35 261
Per årsverk(kr)	165 938	202 304	36 366
Per siidaandel (kr)	282 479	345 334	62 855
Årsresultat eks erstatning for arealinngrep			
Totalt (1 000 kr)	147 924	183 258	35 334
Per årsverk (kr)	154 894	191 366	36 472
Per siidaandel (kr)	263 679	326 663	62 984
Sum årsverk	955	958	3
Antall siidaandeler	561	561	0

¹ Tilskudd til tilleggsnæringer fra Sametinget

Slakteuttaket var i 2024 budsjettert til 66 197 rein. Regnskapet i 2024 viser et slakteuttak på 62 550 rein. Sammenlignet med regnskapet gir dette et avvik på 3 647 rein. Bakgrunnen for dette avviket er at det i de siste ukene av 2024 ble slaktet mindre enn forventet etter uke 45 da slakteuttaket ble beregnet.

I totalregnskapet for 2023 ble pris for slakt levert til slakteri for 2024 budsjettert til 101,38 kroner per kilo. Beregnet pris ble 98,42 kroner per kilo, og økonomisk utvalg har da budsjetterte prisen 2,96 kroner per kilo for høyt. Dette har sammenheng med at vi ikke hadde fått rapporter for budsjettåret fra alle slakteriene før regnskapet ble ferdigstilt. Når rapportene med prisopplysninger ikke foreligger som grunnlagsmateriale har vi kun generelle opplysninger fra slakteriene å forholde oss til. Dette skaper en viss usikkerhet i beregning av pris per kg kjøtt for budsjettåret.

Gjennomsnittlig slaktevekt var beregnet til 22,5 kilo i budsjettet for 2024. Gjennomsnittsvekten i regnskapet for 2024 fra slakteri er på 22,7 kilo, det vil si at budsjettert vekt var 0,2 kilo lavere enn regnskapet. Gjennomsnittlig slaktevekt er basert på slakteuttaket per uke 45. Gjennomsnittlig vekt økte noe etter uke 45.

De produksjonsbaserte inntektene er totalt 26,8 mill. kroner høyere enn budsjettert. Inntekter fra kjøtt- og biprodukter var 2,8 mill. kroner lavere enn budsjettert. Dette henger sammen med at slakteuttaket og pris var budsjettert for høyt.

Endring i livdyrverdien ble høyere enn budsjettert, der er et avvik på 8,5 mill. kroner. Livdyrverdien i budsjettet beregnes som et gjennomsnitt over de tre siste år.

Andre produksjonsbaserte inntekter ble budsjettert 21,2 mill. for lavt. Andre produksjonsbaserte inntekter ble budsjettert på samme nivå som regnskapet foregående år. I de produksjonsbaserte inntektene ligger tall hentet fra siidaandelsledernes næringsoppgaver. Økonomisk utvalg vil fra 2025 endre budsjetteringen slik at andre produksjonsbaserte inntekter budsjetteres på samme nivå som regnskap 2024, justert for en forventet prisstigning på 3 prosent.

Tilskudd er budsjettert 10 mill. kroner for lavt. Dette skyldes at tilskuddsutbetalingene per november 2024 ble lagt til grunn, og det ble utbetalt tilskudd etter dette tidspunktet. Tilskuddene er i budsjettet for 2025 budsjettert med Landbruksdirektoratets siste prognoser for utbetalinger ut året.

Erstatninger for tap av rein og erstatninger for arealinngrep ble budsjettert 10,3 mill. kroner for lavt. Tallene for erstatninger beregnes som et gjennomsnitt over de tre siste årene. I 2024 ble det utbetalt 46 mill. kr til siidaandeler i kompensasjon fra Forsvaret, etter øvelsen Nordic Response. Disse var fordelt på kompensasjon på 31 mill. kroner (et beløp som egentlig burde være ført som tilskudd, og vi bli flyttet dit i neste års Totalregnskap) og kompensasjon for skade på 15 mill. kroner. Utvalget var kjent med utbetalingene da budsjettet ble laget, men var ikke klar over omfanget. Kompensasjonen er tatt inn under erstatninger, og totalt gjør dette at erstatninger ble budsjettert 56,3 mill. kr for lavt.

Kostnadene ble budsjettert 55,7 mill. kroner for lavt. Kostnader beregnes normalt på grunnlag av fjorårets kostnader korrigert for prisstigning. Beitekrisen i 2024 medførte imidlertid større kostnader for siidaandelene og distrikt. Av bakgrunns materialet ser vi at det er postene varekjøp og utstyr som alene står for om lag 50 prosent av økningen i regnskapet for 2024 sammenlignet med 2023.

Renter på lånt kapital har et avvik på 2,2 mill. kroner. Renter på lånt kapital budsjetteres med en forventet gjeldsbelastning lik året før og rentenivå. Gjeldsbelastningen i regnskapet for 2024 var høyere enn i regnskapet året før.

Totalt sett gjorde dette at årsresultatet ble 35,2 mill. kroner høyere enn det var budsjettet med for 2024.

3.8 Budsjett 2025

Budsjettet er i hovedsak basert på foreliggende regnskapstall og opplysninger fra registrerte slakterier.

3.8.1 Produksjonsbaserte inntekter

Vinterslakt for 2025 er på totalt 9 137 dyr slaktet ved slakteri for hele landet.

For 2025 budsjetteres det med et totalt slakteuttak på 65 119 dyr inkludert et privat slakteuttak på 6 052 dyr. Privat uttak omfatter dyr som er slaktet i utlandet, og dyr som er slaktet etter Animaliehygieneforskriften til privat omsetning og bruk.

Med utgangspunkt i foreløpige slaktedata for 2025 (vinterslakt) og tall fra Animalia per uke 44, legger utvalget til grunn gjennomsnittlige slaktevekter ved slakteri på henholdsvis 19 kg for kalv og 34,2 kg for voksne dyr. Gjennomsnittlig slaktevekt totalt er 22,1 kg. Dette er lagt til grunn for budsjettet, men utvalget er kjent med at etter uke 48 er gjennomsnittsvekten gått ned, men det var ikke mulighet for å innarbeide dette i budsjettet.

Andelen kalveslakt var 79 prosent i 2023 og 2024. For 2025 legges det til grunn at andel kalveslakt vil være 80 prosent basert på slaktedata per uke 44 fra Animalia.

Med utgangspunkt i gjennomsnittsvekt, budsjettert antall slakt og budsjettert fordeling mellom kalv og voksne dyr forventes en total produksjon på 1 438 tonn i 2025.

Basert på innrapporterte slaktedata og informasjon fra slakteriene hittil i 2025, anslår utvalget en samlet gjennomsnittspris på 102 kroner per kg. Som nevnt ovenfor er det knyttet usikkerhet rundt beregningen, da vi ikke har fullverdige prisrapporter fra slakteriene.

På grunnlag av kvantums- og prisanslagene budsjetteres kjøttinntektene i kalenderåret 2025 til 146,7 mill. kroner.

Andre produksjonsbaserte inntekter forventes å være på samme nivå som i 2024, justert for KPI. Det budsjetteres derfor med 72,2 mill. kroner på denne posten.

Beregnet livdyrverdi for 2025 er et gjennomsnitt fra de tre siste årene. Med dette som utgangspunkt legges det til grunn at den beregnede livdyrverdien vil reduseres med 6,2 mill. kroner sammenlignet med året før.

3.8.2 Tilskudd

Tilskuddene budsjetteres på grunnlag av foreliggende regnskapstall per 11. november 2025 og prognoser for utbetaling per 31.12.2025.

Direkte tilskudd budsjetteres til 132,5 mill. kroner i 2025. Dette er en økning på 13,8 mill. kroner fra regnskap 2024. Inkludert i de direkte tilskuddene ligger også 9,1 mill. kroner avsatt til ekstraordinært tilskudd til distriktene og reinlagenes beredskapsfond.

Reindriftens utviklingsfond budsjetteres til 63 mill. kroner, noe som er en økning på 12,8 mill. kroner sammenlignet med regnskap 2024. Av dette er 43,3 mill. kroner utbetalt til ekstraordinært tilskudd til beredskap som følge av beitekrisen i 2025.

For velferdsordninger budsjetteres det med 2,8 mill. kroner for 2025, det gir en reduksjon på 0,9 mill. kroner sammenlignet med 2024. I tillegg overføres det hvert år 0,5 mill. kroner til NAV til sykepenger. Til sammen blir det da budsjettert 3,3 mill. kroner.

I 2025 budsjetteres tilskudd andel verdiskaping vindkraft til 6 mill. kroner.

I 2025 budsjetteres tilskudd til tilleggsnæringer til 0,6 mill. kroner.

På bakgrunn av foreliggende regnskapstall og forventede utbetalinger ut året, blir det ikke budsjettert med utbetalinger til tiltak mot radioaktivitet i 2025.

Forebyggende og konfliktdempende tiltak mot rovviltskader budsjetteres til 11,3 mill. kroner i 2025.

I sum budsjetteres tilskudd til 217,1 mill. kroner. Dette er en økning på 25,9 mill. kroner sammenlignet med regnskapsåret 2024.

3.8.3 Erstatninger

Erstatninger for tap av rein til rovvilt og erstatninger for tap av rein i trafikken (tog og bil) budsjetteres til et gjennomsnitt av de tre foregående årene, vektet opp mot områdenes historiske andel av de forskjellige erstatningsordningene. Erstatninger for arealinngrep budsjetteres også til et gjennomsnitt av de tre foregående årene.

Totalt sett innebærer dette at erstatninger budsjetteres til 111,3 mill. kroner i 2025, noe som er en reduksjon på 8,4 mill. kroner sammenlignet med 2024. Erstatningene vil bli lavere enn i 2024 fordi det ikke vil bli utbetalt kompensasjon fra Forsvaret i 2025.

3.8.4 Kostnader

De totale kostnadene har vært varierende og uforutsigbare de siste fire årene, blant annet som følge av økte kostnader på grunn av beitekriser. I 2025 har det vært beitekrise i Finnmark, Troms og Nordland. Kostnadene budsjetteres derfor på grunnlag av kostnadene i 2024, korrigert for endringer i konsumprisindeksen.

Siidaandelenes kostnader budsjetteres til 287,9 mill. kroner, felleskostnader til 85,1 mill. kroner og reinlagenes kostnader til 15,8 mill. kroner.

De totale kostnadene budsjetteres til 388,9 mill. kroner i kalenderåret 2025.

3.8.5 Kapitalforhold

Gitt en forventet gjeldsbelastning lik året før og rentenivå (Nibor-rente per oktober 2025), budsjetteres rentekostnader for 2025 til 10,8 mill. kroner.

3.8.6 Resultat

Årsresultatet før fratrekk av rentekostnader budsjetteres til 157,1 mill. kroner, en reduksjon på 1,5 mill. kroner sammenlignet med regnskapet i 2024.

Totalt sett innebærer budsjettet reduksjon i årsresultatet fra 147,7 mill. kroner i 2024 til 146,2 mill. kroner i 2025. Årsresultatet per årsverk er 153 291 kroner (2024: 154 269 kroner). Årsresultatet per siidaandel er budsjettert til 261 142 kroner (2024: 263 337 kroner).

3.8.7 Sysselsetting

Beregnet arbeidsinnsats for 2025 er 954 årsverk. Antall siidaandeler er redusert fra 539 til 538.

4 Utviklingstrekk

I dette kapitlet omtales reindrifftsavtalen mellom Norske Reindrifftsamers Landsforbund og staten ved Landbruks- og matdepartementet. Totalregnskapet 2024 gjelder budsjettåret 2024 og Reindrifftsavtalen 2023/2024. Resten av kapitlet gir en oversikt over tilskuddene under reindrifftsavtalen de senere år.

4.1 Reindrifftsavtalen

Reindrifftsavtalen er, ved siden av reindrifftsloven, det viktigste redskapet for å følge opp målene og retningslinjene i reindrifftspolitikken. I forhandlingene om reindrifftsavtalen drøftes sentrale økonomiske spørsmål som knytter seg til utviklingen i næringen, samt at det fastsettes retningslinjer for bruken av de økonomiske virkemidlene. Ved at næringen representert ved Norske Reindrifftsamers Landsforbund er gitt forhandlingsrett med staten, er næringen gitt en særlig mulighet til å utøve avgjørende innflytelse på egen økonomisk situasjon og utvikling. Reindrifftsavtaleforhandlingene gjennomføres etter de bestemmelser som er gitt i gjeldende Hovedavtale for reindrifften. Hovedavtalen ble inngått mellom staten ved Landbruksdepartementet og Norske Reindrifftsamers Landsforbund den 26. februar 1993. I henhold til avtalens § 2 skal Landbruks- og matdepartementet og NRL føre forhandlinger om en løpende reindrifftsavtale med tiltak som tar sikte på en utvikling av reindrifftsnæringen i samsvar med de til enhver tid vedtatte mål og retningslinjer for reindrifftspolitikken.

Perioden for de årlige reindrifftsavtalene løper fra 1. juli til 30. juni. Regelverket som er fastsatt etter avtalen trer i kraft 1. juli. Den økonomiske rammen for avtalen gjelder det påfølgende budsjettåret, og bevilges av Stortinget som en del av den ordinære behandlingen av statsbudsjettet for det aktuelle året.

4.1.1 Reindrifftens utviklingsfond

Hovedandelen av tilskuddet til Reindrifftens utviklingsfond (RUF) avsettes av avtalepartene til øremerkede formål. Det resterende tilskuddet er frie midler underlagt fondets styre som skal benyttes til de formål som sorterer under RUF. Tabell 4.1.1 gir en oversikt over utbetalingene på fondet de fire siste årene.

Tabell 4.1.1 Utbetalinger over Reindriftens utviklingsfond 2021-2024 (1 000 kroner).

	2021	2022	2023	2024
Konfliktforebyggende tiltak	1 500	1 500	1 500	1 500
Utviklingsprogrammet	7 500	7 100	7 700	11 492
Fagbrevordning	3 000	3 500	3 500	4 000
Markedstiltak	4 287	4 285	3 976	6 602
Tilskudd til føring og flytting	3 978	3 183	4 090	4 630
Pramming/transport	5 201	6 148	6 792	5 820
Lærings- og omsorgsbaserte tjenester	1 030	1 481	2 293	2 968
Reindriftens arealbrukskart	82	525	279	718
Evaluering rådgivningstjeneste i arealsaker	-	-	350	-
Utvikling av register for reinmerker	-	1 500	-	-
Infrastrukturtiltak for økt slakt	-	426	-	-
Prosjekt mot hets og rasisme	-	-	800	-
Veiledningsmateriell for reindriftsnæringen	566	768	-	112
Motstandsdyktighet mot CWD	-	-	-	500
Fjerning av gamle og ulovlige gjerder	121	163	282	13
Reindriftsfaglig medvirkning	-	76	21	-
Rådgivningstjeneste i arealsaker	-	3 500	3000	3 000
Helsetjeneste for rein	-	2 000	2000	2 000
Arbeidstidsundersøkelse	200	-	-	-
Tiltak som sikrer rekruttering og generasjonsoverganger	400	-	-	-
Strategier og tiltak for klimatilpasning i reindriften	-	200	-	-
Sikre norsk reindrift tilgang til beiteområder i Sverige	307	161	-	-
Klassifiseringssystem for reinkjøtt	1 000	542	26	625
Utredning rådgivningstjeneste i reindriften	-	-	-	542
Arbeidsgruppe klimatilpasning	-	-	381	15
Utredning reindriften i Trollheimen	-	348	252	-
Utvikling reindriftsbasert reiseliv	-	-	600	-
Tilskudd til beredskap	1 518	47 813	6 206	24 988
Møtekostnader beredskapsutvalgene	136	66	810	506
Utredning mekling	-	250	-	-
HMS-tjeneste i reindrift	1 000	2 000	3 000	3 000
Utarbeidelse av distriktsplaner	-	-	-	140
Frakttilskudd	1 087	1 546	1 712	2 797
Etablering saksbehandlingssystem og nye nettsider NRL	-	205	112	-
Tilskudd til rapportering	133	173	215	286
Forskning/forskningsformidling	-	237	500	392
Kvinnerettede tiltak	276	70	218	155
Digitalisering av reindriftsforvaltningen	-	-	1 500	-
Feltbarnehager	50	41	3	14
Sikring av reindriftens arealer	-	-	-	162
Gjerdeanlegg/sperregjerder	977	2 656	4 429	8 689
Refusjon kursutgifter	64	70	70	6
Administrasjon RUF styret	61	56	126	130
Adm. Økonomisk utvalg	376	401	370	450
Tap av rein	-	1 828	225	1 450
Juridisk bistand	513	219	468	273
Tilrettelegging for utøvere med nedsatt funksjonsevne	-	-	-	13
Diverse	680	710	2 009	347
SUM	36 042	95 748	59 814	88 335

Det går frem av tabellen at de tre største postene på fondet, gjennom hele perioden, er postene tilskudd til beredskap, Utviklingsprogrammet og Prammings/transport.

For nærmere informasjon om tilskudd over RUF henvises det til årsrapporten.

Ekstraordinære tilskudd til beredskap

I 2024 ble det utbetalt 25 mill. kroner til ekstraordinære tilskudd som følge av beitekrisen dette året. Det meldes om at tilskuddet, som blant annet ble brukt til å kjøpe inn fôr og flytting fra vinter- til sommerbeite som følge av mangel på tilgjengelig beite på flytteruten, har bidratt til å ivareta dyrevelferden i stor grad.

Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskapning

Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskapning, tidligere Utviklingsprogrammet for grønt reiseliv og lokalmat, ble fra 1. januar 2015 utvidet til også å inkludere Reinprogrammet. Reinprogrammet ble gjort operativt fra høsten 2012. Programmet avløste da det tidligere VSP rein. Programmet skal være tilpasset bedriftenes utfordringer. Samtidig skal reiselivsbasert næringsutvikling i reindriften, samt samarbeidstiltak mellom reindriften og foredlingsbedrifter, inngå.

Det ble avsatt en bevilgning på 8,2 mill. kroner over reindrifftsavtalen 2024/25 til Utviklingsprogrammet.

Tabell 4.1.2 viser en oversikt over innvilgede prosjektsøknader over Utviklingsprogrammet i perioden fra programmet startet opp i 2015 og frem til 15.09.2025. Det fremgår av tabellen at det er innvilget totalt 67 mill. kroner fordelt på 151 prosjekter. Dette tilsvarer et gjennomsnitt på 443 695 kroner per prosjekt. Av de 130 prosjektene er 48 prosent lokalisert i Finnmark.

**Tabell 4.1.2 Innvilgede prosjektsøknader til reindrifftsutøvere og bedrifter over
Utviklingsprogrammet fra 2015 og frem til 15.09.2025.***

Reinbeiteområde	Antall prosjekter	% av antall prosjekt	Innvilget beløp (1 000 kr)	Gj.sn. innv. beløp (kr)
Øst-Finnmark	29	19 %	12 539	432 371
Vest-Finnmark	43	28 %	11 798	274 367
Troms	14	9 %	4 680	334 286
Nordland	15	10 %	5 285	352 341
Nord-Trøndelag	3	2 %	2 505	835 000
Sør-Tr./Hedmark	7	5 %	4 777	682 429
Reinlag	0	0 %	0	0
Flere områder	40	26 %	25 414	635 357
Landet	151	100 %	66 998	443 695

*Regnskapstall per 15.09.2025.

**Tabell 4.1.3 Utbetalt tilskudd til reindrift (bedrifter) over
Utviklingsprogrammet (1 000 kroner).**

Reinbeite område	2023	2024	2025*
Øst-Finnmark	2 014	383	1 057
Vest-Finnmark	400	1 641	1 021
Troms	440	500	
Nordland	135	600	200
Trøndelag	2 091	1 137	
Reinlag	0	0	0
Flere områder	2049	640	1905
Landet	7 129	4 901	4 183

*Regnskapstall per 15.09.2025.

Tabell 4.1.2 gir en oversikt over totalt innvilget tilskudd til reindriftsutøvere og bedrifter. Tabell 4.1.3 gir en oversikt over tilskudd kun til bedrifter - utbetalt. Det vises også til tabell 3.2.7, som gir en oversikt over tilskudd kun til reindriftsutøvere – utbetalt.

Det er bare den delen av tilskuddet over Utviklingsprogrammet som utbetales direkte til reineiere som regnes inn i Totalregnskapet. Den største delen av tilskudd under Utviklingsprogrammet går til bedrifter. Tilskuddene for hvert innvilget prosjekt utbetales etter gitte kriterier og delutbetalingene kan gå over flere år.

4.1.2 Kostnadssenkende og direkte tilskudd

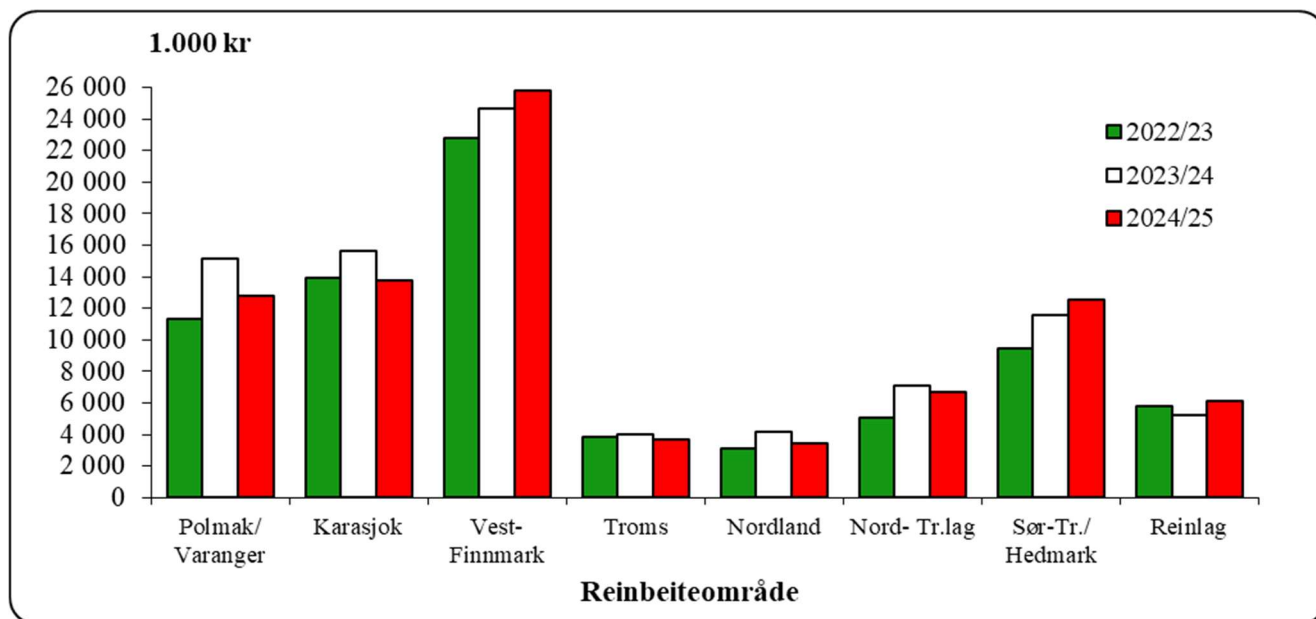
Kostnadssenkende og direkte tilskudd består av tilskudd til siidaandeler og reinlag og tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag (distriktstilskudd). Disse ordningene omtales nærmere i resten av dette kapitlet. For tilskudd til siidaandeler og reinlag i driftsåret 2024/2025 viser figurer og tabeller utbetalinger per 10.10.2025.

Tilskudd til siidaandeler og reinlag

Tilskudd til siidaandeler og reinlag skal i henhold til forskrift om tilskudd til siidaandeler og reinlag § 1 bidra til å fremme en bærekraftig reindrift, kvalitet og produktivitet, samt heve inntekten og virke utjevnende mellom enheter i næringen.

Tabeller og figurer vises per driftsår – et driftsår er fra 1. april til 31. mars. Tilskuddene utbetales i budsjettåret. Tilskudd for driftsåret 23/24 utbetales i 2024. For nærmere beskrivelse, se kapittel 2.4.

Figur 4.1.1 viser utbetalinger de tre siste driftsårene. Det fremgår av figuren at tilskuddsutbetalingene har økt i perioden 2023/24-2024/25 for Vest-Finnmark, Reinlagene og Sør-Trøndelag/Hedmark, mens det i de øvrige områdene er en liten reduksjon.

Figur 4.1.1 Tilskudd til siidaandeler og reinlag de tre siste driftsårene (1 000 kroner).

Tabell 4.1.4 viser utbetalte tilskudd siste driftsår (2024/25) utbetalt i 2025 rapportert fra statsforvalterne i oktober.

Tabell 4.1.4 Tilskudd til siidaandeler og reinlag driftsåret 2024/2025.

Reinbeiteområde	Totalt		Antall innvilget		Avslag	Ikke søkt	Ikke ferdig
	Antall	%	Antall	%	Antall	Antall	Antall
Polmak/Varanger	43	8 %	40	93 %	2	1	0
Karasjok øst	51	9 %	43	84 %	1	7	0
Karasjok vest	71	13 %	47	66 %	11	13	0
Øst-Finnmark	165	31 %	130	79 %	14	21	0
Kautokeino øst	62	12 %	44	71 %	6	12	0
Kautokeino midt	93	17 %	68	73 %	9	16	0
Kautokeino vest	58	11 %	42	72 %	4	12	0
Vest-Finnmark	213	40 %	154	72 %	19	40	0
Troms	50	9 %	28	56 %	3	19	0
Nordland	41	8 %	25	61 %	3	13	0
Nord-Tr.lag	39	7 %	36	92 %	0	3	0
Sør-Tr/Hedmark	30	6 %	30	100 %	0	0	0
Totalt samisk reindrift	538	100 %	403	75 %	39	96	0
Reinlag	4	100 %	4	100 %	0	0	0

Tabellen viser at 403 av de 442 siidaandelene som søkte, har fått innvilget tilskudd i 2024/25. Dette gir et tilslag på 75 prosent av de siidaandelene som har søkt. Av søknadene til reinlagene ble 100 prosent av søknadene innvilget.

Tabell 4.1.5 gir en mer detaljert oversikt over de innvilgede tilskuddene til siidaandelene for driftsåret 2024/2025, og totalt for 2023/2024. Tabellen viser antall innvilgede tilskudd per område

og gjennomsnittlig innvilget beløp per siidaandel for produksjonspremie og kalveslaktetilskudd. Tallene er fra Landbruksdirektoratet per 10. oktober 2025.

Tabell 4.1.5 Tilskudd til siidaandeler og reinlag utbetalt 2025 for driftsåret 2024/25, og totalt for 2023/24, gjennomsnittlig innvilget beløp og antall innvilgede tilskudd.

Reinbeiteområde	Produksjons- premie		Kalveslaktetilskudd	
	Antall	Beløp	Antall	Beløp
Polmak/Varanger	40	174 258	40	133 963
Karasjok øst	43	84 879	40	45 965
Karasjok vest	47	87 244	46	55 989
Øst-Finnmark	130	113 235	126	77 560
Kautokeino øst	44	104 487	41	85 244
Kautokeino midt	68	82 921	66	47 335
Kautokeino vest	42	86 499	36	57 983
Vest-Finnmark	154	90 059	143	60 885
Troms	28	91 072	22	37 132
Nordland	25	90 526	22	26 886
Nord-Tr.lag	36	116 600	32	60 878
Sør-Tr./Hedmark	30	272 897	30	131 973
Totalt samisk reindrift	403	113 616	375	68 786
<i>2023/24</i>	<i>414</i>	<i>118 208</i>	<i>386</i>	<i>74 153</i>
Reinlag	4	615 000	4	921 550
<i>2023/24</i>	<i>4</i>	<i>487 500</i>	<i>4</i>	<i>823 063</i>

Tabellen viser at det er innvilget 403 produksjonspremier og 375 kalveslaktetilskudd i 2024/25. Dette er litt mindre enn på samme tidspunkt i 2024.

Tabell 4.1.6 Tilskudd til siidaandeler og reinlag driftsåret 2024/25 (innvilget).

Reinbeite- område	Driftstilskudd ungdom	Etablerings tilskudd	Ektefelle-/samboer tillegg	Driftstilskudd kvinner
	Antall	Antall	Antall	Antall
Polmak/Varanger	1	3	-	3
Karasjok øst	6	5	-	-
Karasjok vest	7	4	1	1
Øst-Finnmark	14	12	1	4
Kautokeino øst	13	12	1	3
Kautokeino midt	9	2	-	1
Kautokeino vest	6	4	1	-
Vest-Finnmark	28	18	2	4
Troms	1	3	1	-
Nordland	3	2	3	4
Nord-Tr.lag	2	4	-	2
Sør-Tr./Hedmark	1	2	2	2
Totalt samisk reindrift	49	41	9	16

Tabell 4.1.6 viser at det er innvilget 49 driftstilskudd til ungdom, 41 etableringstilskudd, 9 ektefelle-/samboertillegg og 16 driftstilskudd til kvinner i 2024/25.

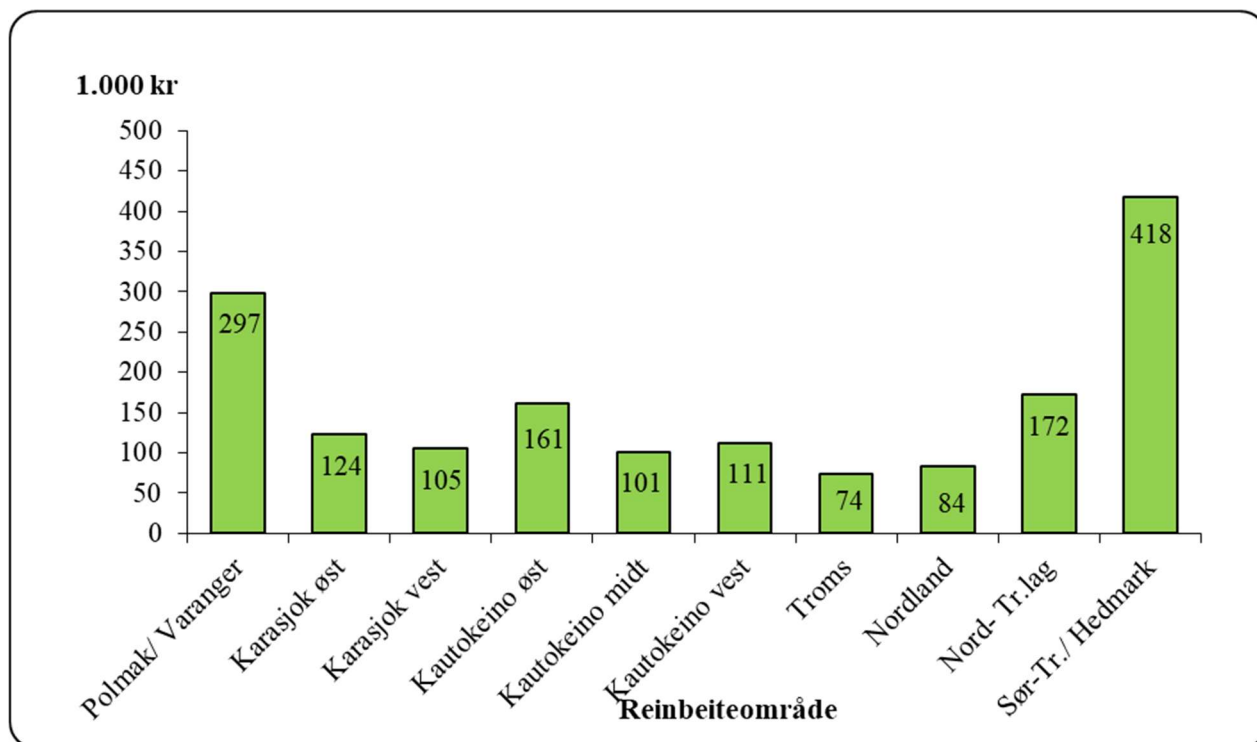
Tabell 4.1.7 viser tilslagsprosent for tilskudd til siidaandeler og reinlag de fem siste driftsårene, det vil si andelen av alle siidaandeler som har fått innvilget tilskudd. Det påpekes for øvrig at tilskudd til siidaandeler og reinlag i perioden har inneholdt ulike ordninger, og at vilkårene for å oppnå tilskudd har endret seg over tid.

Tabell 4.1.7 Tilskudd til siidaandeler og reinlag de fem siste driftsårene (tilslagsprosent).

Reinbeiteområde	Driftsår				
	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Polmak/Varanger	98 %	95 %	100 %	95 %	93 %
Karasjok øst	69 %	46 %	86 %	76 %	84 %
Karasjok vest	94 %	80 %	83 %	72 %	66 %
Øst-Finnmark	87 %	74 %	88 %	80 %	79 %
Kautokeino øst	84 %	75 %	69 %	69 %	71 %
Kautokeino midt	81 %	77 %	85 %	76 %	73 %
Kautokeino vest	93 %	78 %	69 %	74 %	72 %
Vest-Finnmark	85 %	77 %	76 %	74 %	72 %
Troms	59 %	60 %	60 %	60 %	56 %
Nordland	68 %	55 %	66 %	71 %	61 %
Nord-Tr.lag	90 %	85 %	82 %	92 %	92 %
Sør-Tr./Hedmark	110 %	107 %	100 %	100 %	100 %
Totalt samisk reindrift	84 %	75 %	79 %	77 %	75 %
Reinlag	100 %	75 %	100 %	100 %	100 %

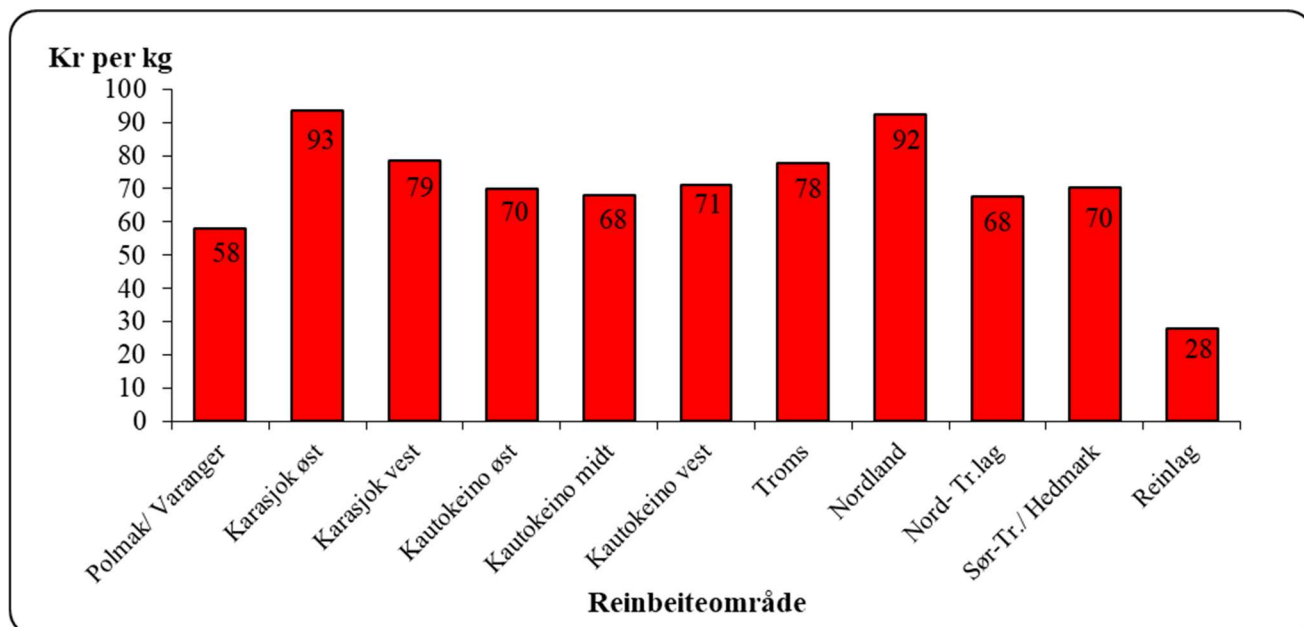
Tilslagsprosenten sier hvor mange av siidaandelene eller reinlagene som har mottatt tilskudd, uavhengig av om de har fått ett eller flere tilskudd.

Når det gjelder reinlagene, fremgår det av tabell 4.1.7 at tilslagsprosenten har vært 100 prosent gjennom hele sammenligningsperioden utenom i 2021/22. For de øvrige områdene framgår det av tabellen at tilslagsprosenten har variert mellom 75 og 84 prosent av alle siidaandeler i perioden. Tallene for Sør-Trøndelag/ Hedmark er over 100 prosent enkelte år på grunn av etterbetalinger fra tidligere år. Det er flere årsaker til at ikke samtlige siidaandeler oppnår tilskudd. Det er grunnvilkår for å få tilskudd, kriteriene som er satt skal oppfylles, og enkelte siidaandeler unnlater å søke hvis de ikke tilfredsstiller kriteriene. MOR skal leveres, siidaandelsleder skal ikke motta alderspensjon, reintall skal være i samsvar med godkjente bruksregler og leder av siidaandel må ha hatt en avgiftspliktig salgsinntekt fra salg av kjøtt i eget merke på minimum 50 000 kroner for å få produksjonspremie.

Figur 4.1.2 Gjennomsnittlige tilskudd til siidaandeler og reinlag driftsåret 2024/2025 (per siidaandel).

Tilskuddene til siidaandeler og reinlag er produksjonsavhengige. Dette innebærer at områder med størst kjøttinntekt per siidaandel (jf. figur 3.1.4) også oppnår de største tilskuddene per andel. Samtidig innebærer det at tilskuddene per kg produsert kjøtt er noe lavere i disse områdene enn i de øvrige områdene (jf. figur 3.2.3), men her er ikke utslagene like store.

Figur 4.1.3 Gjennomsnittlige tilskudd til siidaandeler og reinlag driftsåret 2024/25 (kroner per kg).

Tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag

Tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag skal i henhold til forskriftens § 1 bidra til økt medansvar for utvikling av reindriften i bærekraftig retning, balanse mellom reintall og beiter, sikring av arealer og økt lønnsomhet. Tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag omfatter tilskudd til administrasjon, planlegging og ressursforvaltning, særskilt tilskudd til Trollheimen og avsetning til beredskapsfond. Rammer for tilskuddsordningen, endringer i satser og vilkår for å motta tilskudd, samt forskyvninger i utbetalingstidspunkt i de forskjellige årene, har betydning for nivået på utbetalingene.

Tabell 4.1.8 gir en oversikt over utbetalte tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag i perioden 2020-2024.

**Tabell 4.1.8 Utbetalte tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag i perioden
2020-2024 (1 000 kroner).**

Reinbeiteområde	2020	2021	2022	2023	2024
Polmak/Varanger	1 379	1 921	2 089	2 306	2 611
Karasjok øst	1 213	1 421	1 550	1 889	2 608
Karasjok vest	1 839	2 705	2 731	0	2 771
Øst-Finnmark	4 430	6 047	6 370	4 195	7 990
Kautokeino øst	1 192	1 472	2 354	1 798	3 353
Kautokeino midt	2 979	4 053	4 759	4 437	5 338
Kautokeino vest	1 384	2 552	2 617	2 854	2 911
Vest-Finnmark	5 555	8 077	9 730	9 088	11 601
Troms	1 742	2 060	2 281	3 013	3 518
Nordland	1 461	1 594	2 332	2 733	2 832
Nord-Tr.lag	981	1 325	1 442	1 675	1 890
Sør-Tr./Hedmark	1 587	1 858	2 023	1 688	2 431
Reinlag	640	625	735	1 427	968
Landet	16 395	21 584	24 914	23 819	31 230

Tabell 4.1.9 gir en oversikt over innleverte, avslåtte og manglende søknader om tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag for driftsåret 2023/2024, utbetalt i 2024

Tabell 4.1.9 Tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag 2024, avslag eller ikke søkt.

Reinbeiteområde	Antall distrikter	Antall søknader	Antall avslag	Antall ikke søkt
Polmak/Varanger	6	6	-	-
Karasjok øst	4	4	-	-
Karasjok vest	1	1	-	-
Øst-Finnmark	11	11	-	-
Kautokeino øst	7	5	-	2
Kautokeino midt	12	12	-	-
Kautokeino vest	6	6	-	-
Vest-Finnmark	25	23	-	2
Troms	14	11	-	3
Nordland	10	9	-	1
Nord-Tr.lag	6	5	-	1
Sør-Tr./Hedmark	5	5	-	-
Totalt samisk reindrift	71	64	-	7
Reinlag	4	4	-	-

Reinbeitedistriktenes beredskapsfond

Tabell 4.1.10 Avsetning og tilskudd til beredskapsfond for distriktene per år (kroner).

	2020	2021	2022	2023	2024
Polmak/Varanger	397 500	519 375	562 292	560 208	706 875
Karasjok øst	311 665	298 333	384 167	463 333	575 000
Karasjok vest	612 917	901 667	910 417	-	923 750
Øst-Finnmark	1 322 082	1 719 375	1 856 875	1 023 542	2 205 625
Kautokeino øst	310 000	311 250	458 958	257 917	522 500
Kautokeino midt	728 750	997 500	1 066 093	942 085	918 958
Kautokeino vest	355 865	439 625	396 875	448 333	435 000
Vest-Finnmark	1 394 615	1 748 375	1 921 927	1 648 335	1 876 458
Troms	392 500	352 500	334 165	556 875	830 625
Nordland	385 000	433 750	537 917	684 583	753 208
Nord Trøndelag	145 000	157 500	145 000	275 000	262 500
Sør Tr./Hedmark	219 500	250 000	316 667	270 000	425 000
Reinlag	154 167	-	225 000	425 000	312 500
Landet	4 012 863	4 661 500	5 337 550	4 883 335	6 665 917

Tabell 4.1.10 viser hvor mye distriktene og reinlagene har satt av selv til beredskap og hvor mye de har fått utbetalt til beredskap over Tilskudd til reinbeitedistrikter og reinlag de fem siste årene.

Tilskudd til beredskap gis med 150 prosent av egen avsetning, begrenset oppad til 25 prosent av totalt tilskudd. Disse midlene settes inn på distriktenes og reinlagenes beredskapsfond. De skal kun

brukes ved erklærte beitekriser og de kan da benyttes til blant annet leie av alternative beiteområder, innkjøp av fôr, innleid arbeidskraft, transport av fôr og personell samt flytting av rein til alternative beiteområder.

Tallene i tabellen viser det som er utbetalt i kalenderåret. Før det utbetales ekstraordinære tilskudd til beredskap må fondet være brukt opp eller gjenstående midler på fondet ikke være tilstrekkelig for gjennomføring av nødvendige tiltak.

4.1.3 Velferdsordninger

Velferdsordningene omfatter tidligpensjon og tilskudd til avløsning i reindriften ved svangerskap, fødsel, adopsjon og dødsfall. I tillegg overføres det hvert år 0,5 mill. kroner til NAV til sykepenger, disse er fordelt på området etter gjennomsnitt per siidaandel og antall siidaandeler i området.

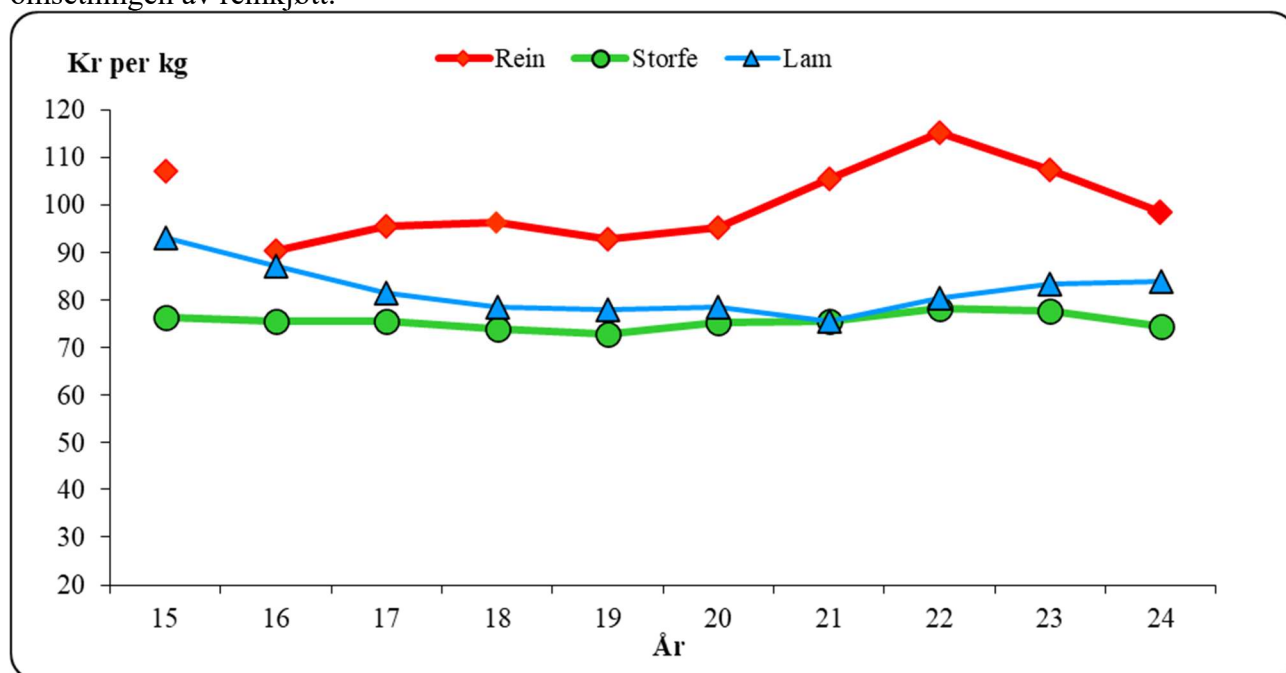
Tabell 4.1.11 Velferdsordninger, utbetalinger i 2024.

Reinbeite- område	Øst- Finnmark	Vest- Finnmark	Troms	Nordland	Nord- Trøndelag	Sør- Trøndelag Hedmark	Totalt
Tidligpensjon	600 426	320 632		180 000	893 176	355 644	2 349 878
Tilskudd til avløsning	360 000	351 920	-	-	-	114 490	826 410
Sykepenger	153 989	197 588	46 382	38 033	36 178	27 829	499 000
Totalt	1 114 415	870 140	46 382	218 033	929 354	497 963	3 676 287

4.2 Markedsforhold

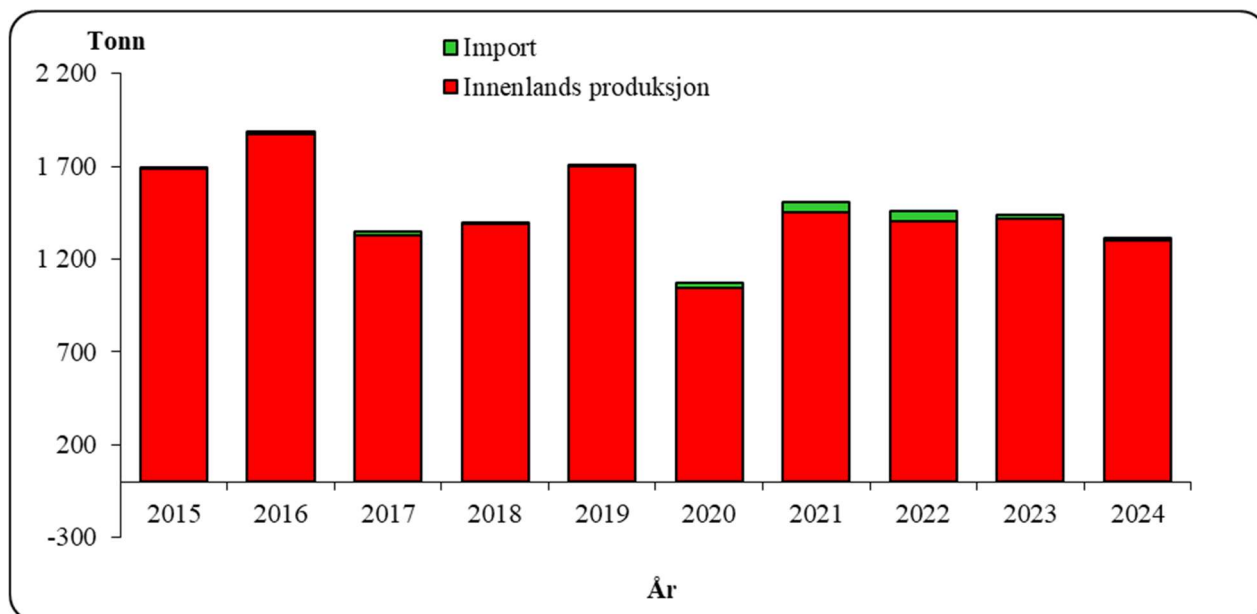
4.2.1 Produsentpriser

Figur 4.2.1 viser produsentpriser for kjøtt av rein, og engrospriser for storfe og lam. Det fremgår av figuren at prisutviklingen for storfe og lam følger omtrent samme tendens, mens prisen for reinkjøtt de siste årene varierer mer. Prisutviklingen for reinkjøtt synes å være uavhengig av prisutviklingen for storfe- og lammekjøtt, men mer avhengig av markedsforhold og markedsarbeid for å fremme omsetningen av reinkjøtt.

Figur 4.2.1 Produsentpris for kjøtt av rein, engrospris for storfe og lam, eksklusive tilskudd (2024 kroner) Kilde: Landbruksdirektoratet.

Tidvis har tilgangen til innenlandsk produsert reinkjøtt vært mindre enn etterspørselen etter reinkjøtt i det norske markedet. Dette fører hvert år til noe import av reinsdyrkjøtt. Figur 4.2.2 gir en oversikt over innenlandsk produksjon og import av reinkjøtt til det norske markedet de ti siste årene.

Figur 4.2.2 Fordeling mellom innenlandsk produksjon (slakt ved registrerte slakterier) og import i perioden 2015-2024 (tonn).

Tabellene 4.2.1 og 4.2.2 viser oversikter over henholdsvis import og eksport i den siste femårsperioden. Opplysningene er hentet fra Statistisk Sentralbyrås statistikk over utenrikshandelen.

Tabell 4.2.1 Import av reinkjøtt de fem siste årene – gjelder all import, det vil si import både til full og redusert tollsats (tonn).

Import (tonn)	2020	2021	2022	2023	2024
0106.0010 - Levende rein	12,00	-	-	0,12	-
0208.9021 - Hele og halve skrotter	12,42	50,36	58,28	18,08	12,07
0208.9022 - Kjøttstykker med bein	-	0,14	-	-	-
0208.9029 - Utbeinet kjøtt	0,94	2,68	1,51	0,34	-
0210.9903 - Saltet, tørket, røkt etc.	-	-	-	-	-
Totalt	25,36	53,18	59,79	18,54	12,07

Det går frem av tabell 4.2.1 at det i 2024 kun var hele og halve skrotter som ble importert.

Tabell 4.2.2 Eksport av reinkjøtt de fem siste årene (tonn).

Eksport (tonn)	2020	2021	2022	2023	2024
0106.0010 - Levende rein	-	-	-	-	0,65
0208.9021 - Hele og halve skrotter	4,59	-	-	-	-
0208.9022 - Kjøttstykker med bein	2,71	-	-	0,61	0,16
0208.9029 - Utbeinet kjøtt	29,04	3,70	1,36	0,13	0,84
0210.9903 - Saltet, tørket, røkt etc.	-	-	-	-	-
Totalt	36,35	3,70	1,36	0,74	1,65

Tabell 4.2.2 viser at eksporten av reinkjøtt bestod av levende rein, kjøttstykker med bein og utbeinet kjøtt i 2024.

4.2.2 Slakterienes priser for slakting

Fra 2023 har ikke lenger slakteriene plikt til å rapportere slakte og fraktekostnader til Landbruksdirektoratet. Økonomisk utvalg har likevel valgt å ta med historiske tall for å vise disse kostnadene. Tabell 4.2.3 viser slakterienes innrapporterte priser til slakt og frakt per kg produsert kjøtt og andel slakt av totalslakt i de forskjellige områdene for perioden 2020-2022. Tallene er ekskl. mva.

Tabell 4.2.3 Slakterienes priser på slakting, inkl. frakt.

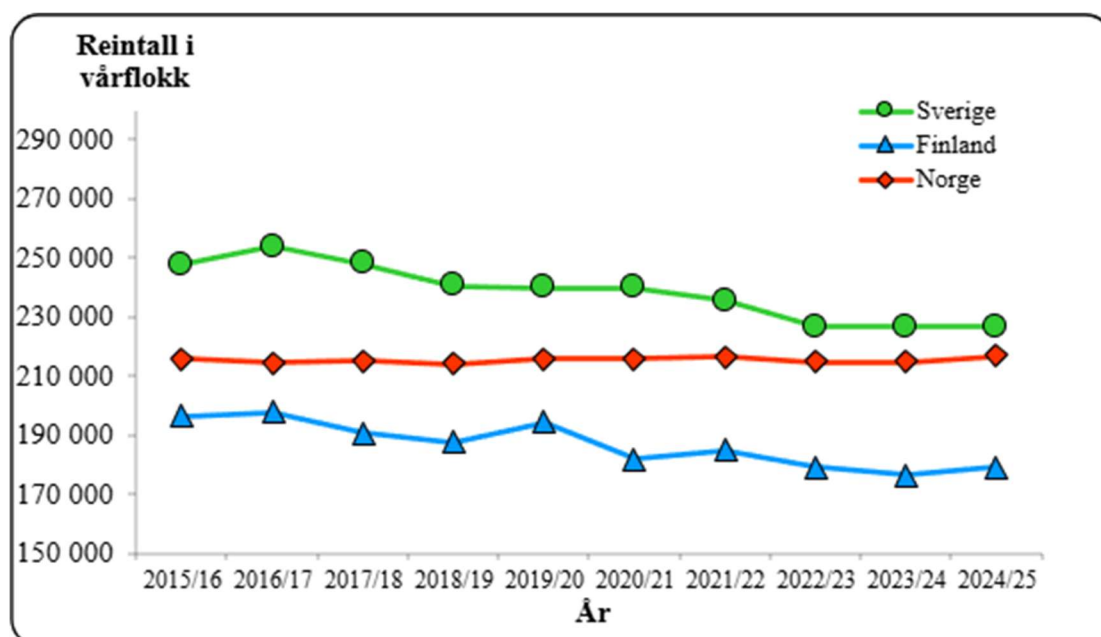
	Andel slakt	Pris per kg	Andel slakt	Pris per kg	Andel slakt	Pris per kg
Slakteriadresse	2020		2021		2022	
Øst-Finnmark	27 %	12,1	37 %	8,4	19 %	0,3
Vest-Finnmark	38 %	16,0	25 %	13,8	37 %	10,3
Troms	2 %	16,1	3 %	14,0	2 %	17,3
Nordland	1 %	7,0	4 %	14,8	2 %	7,8
Nord-Trøndelag	12 %	15,6	7 %	17,9	16 %	25,0
Sør-Tr./Hedmark	18 %	12,2	11 %	12,7	19 %	12,5
Reinlag	11 %	9,7	14 %	11,4	5 %	8,0
Landet	100 %	13,6	100 %	11,7	100 %	11,2

Tabellen viser at gjennomsnittlige slakte- og fraktekostnader har hatt en reduksjon i sammenligningsperioden. Den lave kostnaden i Øst-Finnmark i 2022 kommer av manglende innrapportering av slakte- og fraktekostnader.

4.2.3 Markedssituasjonen i Sverige og Finland

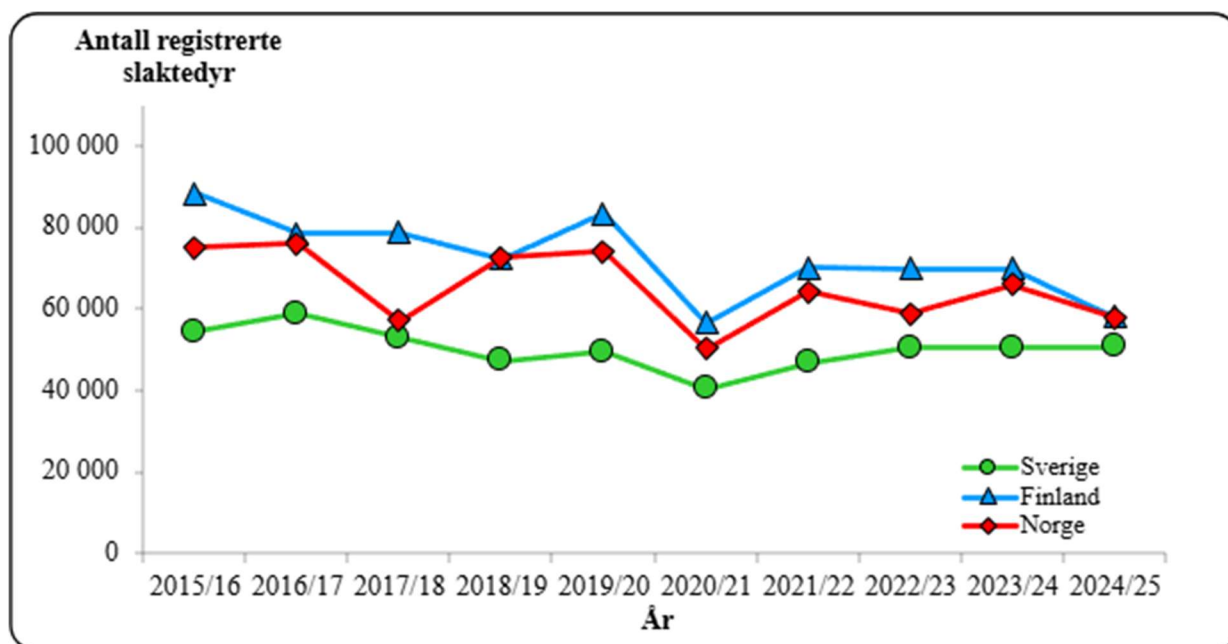
Figurene 4.2.4-4.2.6 gir oversikt over utviklingen av reintall, slaktevolum og pris i Sverige og Finland den siste tiårsperioden, sammenlignet med tilsvarende tall for Norge. Det påpekes at det kan være forskjeller mellom landene når det gjelder metoder for utarbeidelse av statistikken, som gjør at tallene ikke nødvendigvis er direkte sammenlignbare. Økonomisk utvalg anser likevel at figurene er egnet til å presentere utviklingen innenfor hvert av landene, og til å gi en samlet vurdering av tendensene. Tallene fra Finland og Sverige kommer fra de finske reinbeitedistriktenes forening og det svenske Sametinget.

Tabellene viser tall for perioden 2015/2016 - 2024/2025. Økonomisk utvalg har ikke fått tall fra Sverige for de to siste driftsårene, dette på grunn av at omlegging av systemer og ubesatt stilling på statistikkavdelingen.

Figur 4.2.4 Reintallsutviklingen i Sverige, Finland og Norge i den siste tiårsperioden.

Det fremgår av figur 4.2.4 at alle landene har hatt et stabilt reintall gjennom hele sammenligningsperioden.

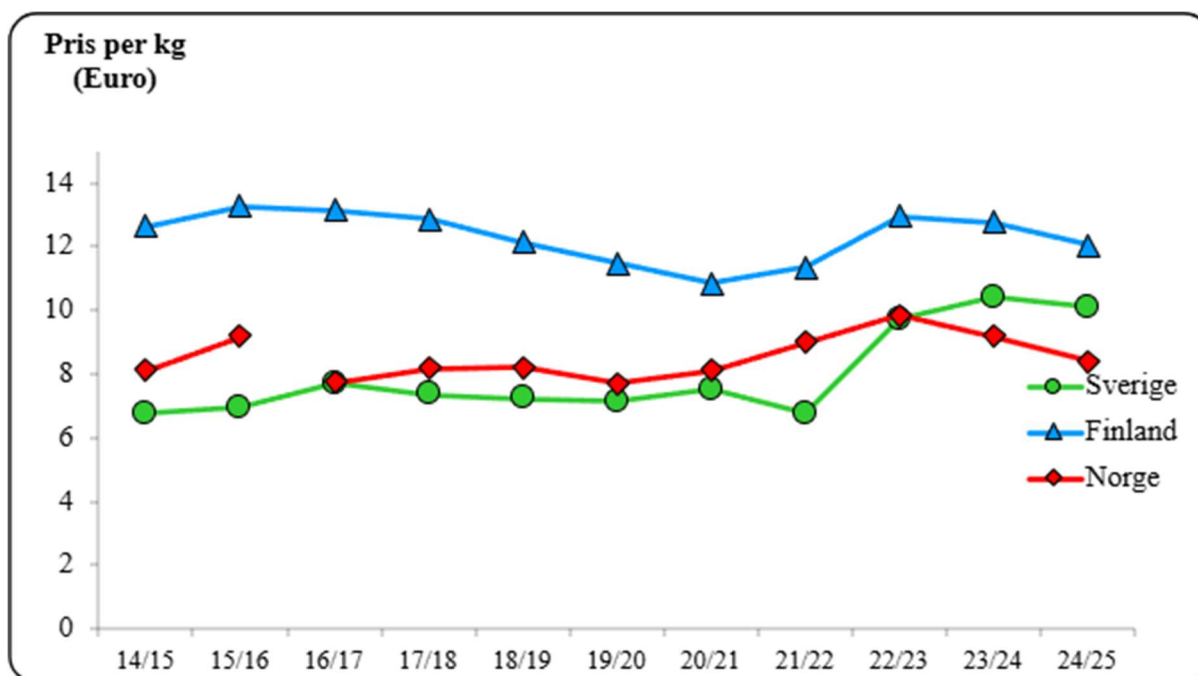

Figur 4.2.5 Totalt antall registrerte slaktedyr i Sverige, Finland og Norge.

Figur 4.2.5 viser at utviklingen i totalt antall registrerte slaktedyr har vært varierende. I hovedsak har Finland hatt det høyeste antall slaktedyr gjennom hele perioden, med unntak av 2018/2019. Sverige har hatt lavere antall slaktedyr enn de andre to landene i sammenligningsperioden.

Det gjøres oppmerksom på at det kan variere i hvilken grad slakt til privat forbruk og omsetning blir registrert i de tre landene. Konsekvensen er at figur 4.2.5 ikke nødvendigvis gir et fullstendig sammenlignbart bilde av utviklingen.

Figur 4.2.6 viser pris til reineier i Sverige, Finland og Norge i den siste tiårsperioden, målt i faste 2024-euro. I hele sammenligningsperioden har prisen i Finland vært høyere enn i Norge og Sverige. Norge og Sverige har hatt relativt lik trend med prisøkning i starten av perioden. Frem til 2019/2020 var prisen i de to landene relativt stabil, mens den fra og med 21/22 har vært mer varierende. Vi har ikke mottatt tall fra Sverige for 24/25, har derfor satt prisen lik nivået i 23/24.

Figur 4.2.6 Pris til reineier i Sverige, Finland og Norge i den siste tiårsperioden (pris per kg, 2024-euro).

4.3 Klassifiseringssystemet for reinsdyrkjøtt

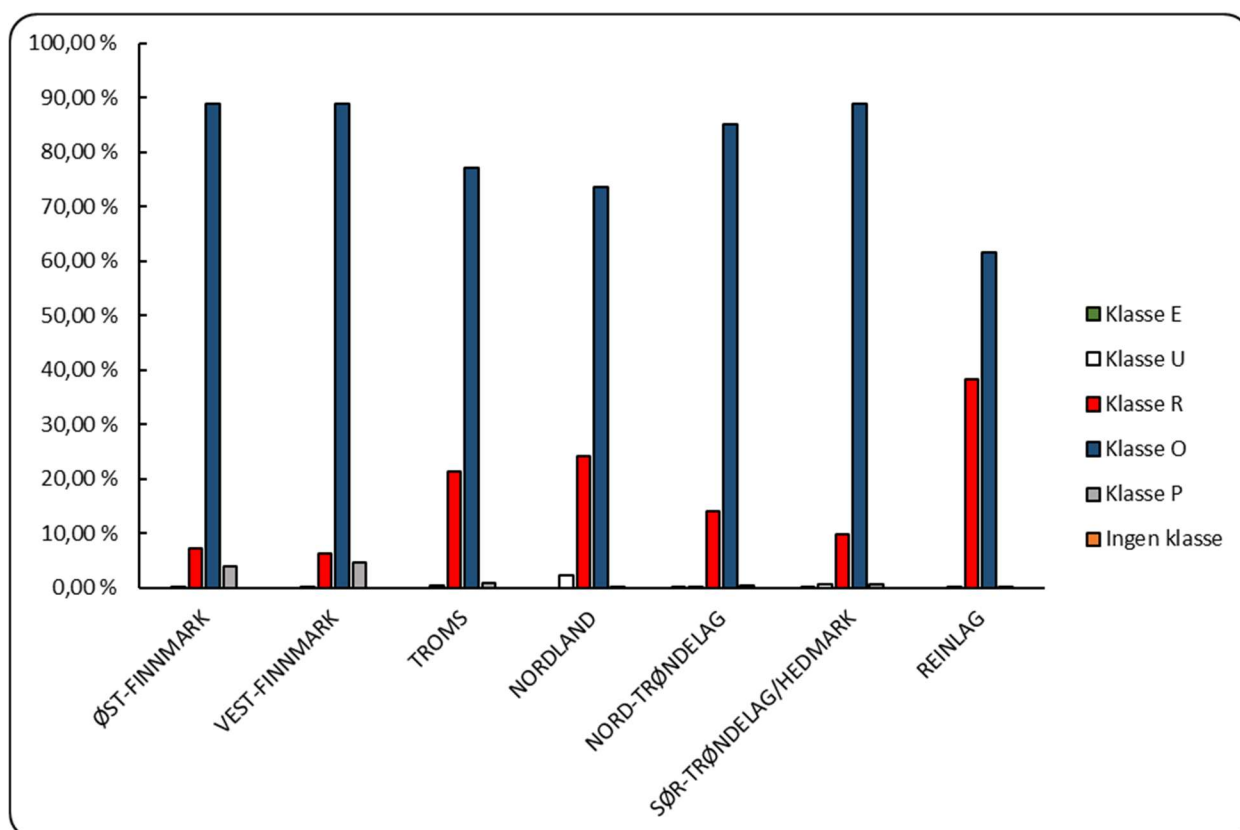
Klassifiseringssystemet for reinsdyrkjøtt skal premiere levering av slakterein med god kjøttfylde, og stimulere reineieren til å øke inntjeningen av den enkelte rein. Systemet har bidratt til økt slakting av kalv og økt bevissthet om betydningen av å levere rein med god kjøttfylde. Det har også gitt økt forutsigbarhet og likebehandling når det gjelder fastsetting av klasse for slaktet. Klassifiseringen skjer ved lengdemåling for å gjøre det så objektivt som mulig, og oppnå en transparent klassifisering i alle reinslakteriene og større tillit til verdikjeden.

Tabell 4.3.1 viser fordelingen av slakt i klassene E, U, R og O for slakt utført i 2024. Slakt klassifisert som P, eventuelt ingen klassifisering, er ikke tatt med. Tallene viser at mesteparten av slaktet er klassifisert som O, mens det bare er 4 slakt definert som klasse E; eksepsjonell muskelutvikling.

Tabell 4.3.1 Slakt per område fordelt på klasser i 2024.

Reinbeiteområde	Klasse E	Klasse U	Klasse R	Klasse O+	Klasse O	Klasse O-
Øst-Finnmark		28	1 387	5 220	7 178	4580
Vest-Finnmark		2	1 085	5 234	7 259	2959
Troms		8	323	539	488	144
Nordland		29	308	484	390	36
Nord-Trøndelag	1	5	542	1342	1 500	270
Sør-Trøndelag	3	44	759	3086	3 101	531
Reinlag		2	2 326	2 446	1 672	346
Sum	4	118	6 730	18 351	21 588	8866

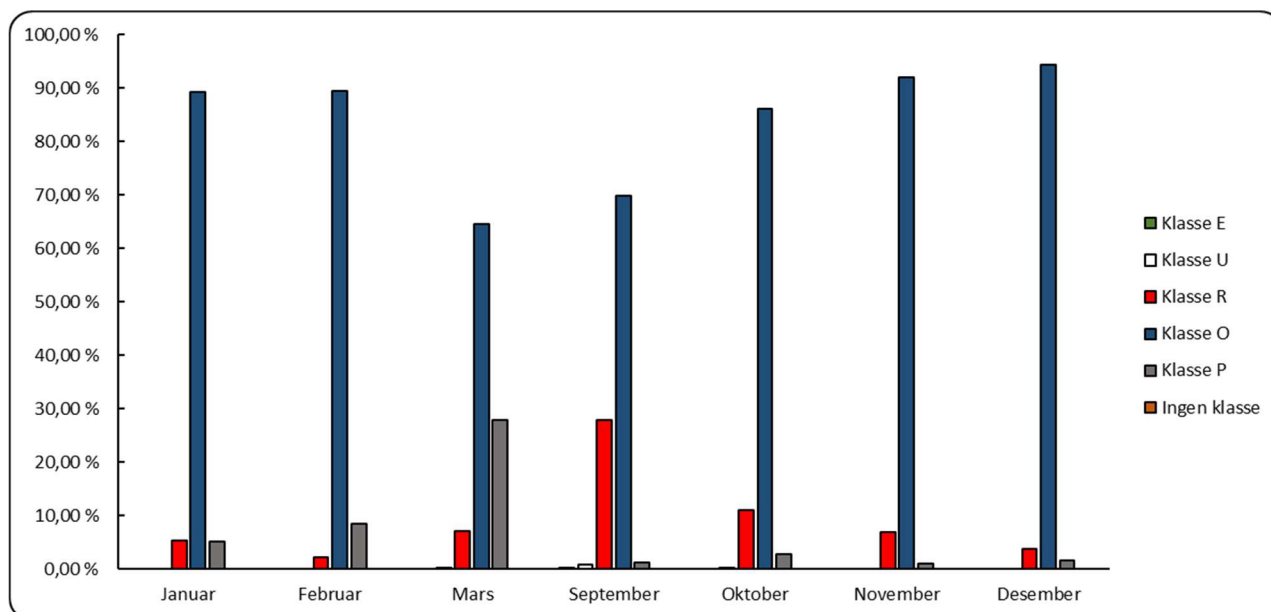
Figur 4.3.1 viser fordeling av de ulike kvalitetsklassene i de forskjellige reinbeiteområdene i 2024. Klasse E er slakt med eksepsjonell muskelutvikling, klasse U er slakt med svært god muskelutvikling, klasse R er slakt med god muskelutvikling, klasse O er slakt med middels muskelutvikling. I tillegg er klasse P slakt med lav muskelutvikling. Klasse P er ikke tatt med i tabellen fordi det er få slakt i denne klassen.

Figur 4.3.1 Fordeling av de ulike klassene i klassifiseringssystemet for reinsdyrkjøtt på reinbeiteområdene i 2024.

Figuren viser at de fleste områdene har størst andel av slakt med kvalitetsklasse O i 2024. Fordelingene mellom de ulike klassene er forholdsvis stabile fra år til år.

Figur 4.3.2 viser fordeling av slakt til slakterier på de ulike klassene i klassifiseringssystemet i de forskjellige slaktemånedene.

Figur 4.3.2 Fordeling av de ulike klassene i klassifiseringssystemet for reinsdyrkjøtt i slaktemånedene i 2024.

Figur 4.3.2 viser at alle slaktemånedene har størst andel med kvalitetsklasse O i 2024. Andel slakt med klasse R, er høyest i september, og reduseres utover høsten.

4.4 Strukturutvikling og sysselsetting

4.4.1 Inntekter utenfor reindriftsnæringen

Mange reindriftsfamilier henter deler av inntekten sin utenfor reindriftsnæringen. Utvalget legger derfor også fram siidaandelsledernes beregnede totale brutto lønns-, pensjons- og renteinntekter fra andre sektorer, samt deres inntekter fra annen næringsvirksomhet (heretter kalt "sum lønn med videre utenfor reindriften").

Grunnlag for beregningene av de nevnte inntekstpostene er datamateriale fra skattemeldinger og næringsoppgaver.

Tidligere har Økonomisk utvalg også fått tall fra ektefeller og siidaandelsleder. Men på grunn av endringer i forskrift til Melding om reindrift har vi ikke lenger tall for ektefelle/samboer.

Ved felles siidaandel telles nå begge ektefeller/samboere, og i tabellene vil inntektene til begge være med. Til og med 2022 ble bare en av ektefellene/samboere telt med som siidaandelsleder. Det gjør at antallet siidaandelsledere blir høyere enn antallet siidaandeler.

Mens man tidligere korrigererte sum inntekter i forhold til antall mottatte regnskap, legges nå samtlige siidaandelslederes skattemeldinger til grunn for beregningene. Gjennomsnittsinntektene er beregnet på grunnlag av antall leverte skattemeldinger innenfor hvert reinbeiteområde, mens totaltallene er beregnet i forhold til totalt antall siidaandeler i hvert enkelt reinbeiteområde.

**Tabell 4.4.1 Gj.sn sum lønn m.v. utenfor reindriften i 2024
(1 000 kroner per siidaandelsleder).**

Reinbeiteområde	Lønn	Pensjoner	Annen næringsinnt.	Renter	Totalt
Polmak/Varanger	242	0	0	8	250
Karasjok	173	31	5	5	214
Øst-Finnmark	191	23	4	6	223
Vest-Finnmark	213	17	6	10	247
Troms	221	52	5	19	297
Nordland	140	14	0	8	162
Nord-Tr.lag	124	6	15	10	156
Sør-Tr./Hedmark	220	0	5	15	239
Totalt samisk reindrift	196	20	6	10	231
Prosent	85 %	9 %	2,4 %	4 %	100 %

Tabell 4.4.1 viser at lønn er den største inntektskilden utenfor næringen (85 prosent). Deretter følger pensjoner (9 prosent), renter (4 prosent) og andre næringsinntekter (2,4 prosent). Gjennomsnittlig lønnsinntekt utenfor reindriftsnæringen utgjør 196 000 kroner per siidaandel i samisk reindrift i 2024 (2023: 231 000 kroner).

Tabell 4.4.2 Andel kvinnelige og mannlige siidaandelsledere som har lønns- og/eller næringsinntekter utenfor reindriften i 2024 (prosent).

Reinbeiteområde	Kvinner	Menn	Inntekt < 200 000		Inntekt ≥ 200 000	
			Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Polmak/Varanger	100 %	54 %	23 %	53 %	77 %	47 %
Karasjok	83 %	65 %	21 %	71 %	76 %	23 %
Øst-Finnmark	87 %	63 %	22 %	67 %	76 %	28 %
Vest-Finnmark	91 %	74 %	20 %	70 %	80 %	26 %
Troms	73 %	61 %	9 %	72 %	91 %	24 %
Nordland	64 %	65 %	56 %	64 %	44 %	32 %
Nord-Tr.lag	86 %	76 %	42 %	80 %	50 %	12 %
Sør-Tr./Hedmark	91 %	69 %	30 %	83 %	60 %	17 %
Totalt samisk reindrift 2024	86 %	68 %	24 %	71 %	74 %	25 %
<i>Totalt samisk reindrift 2023</i>	<i>90 %</i>	<i>86 %</i>	<i>29 %</i>	<i>76 %</i>	<i>71 %</i>	<i>24 %</i>

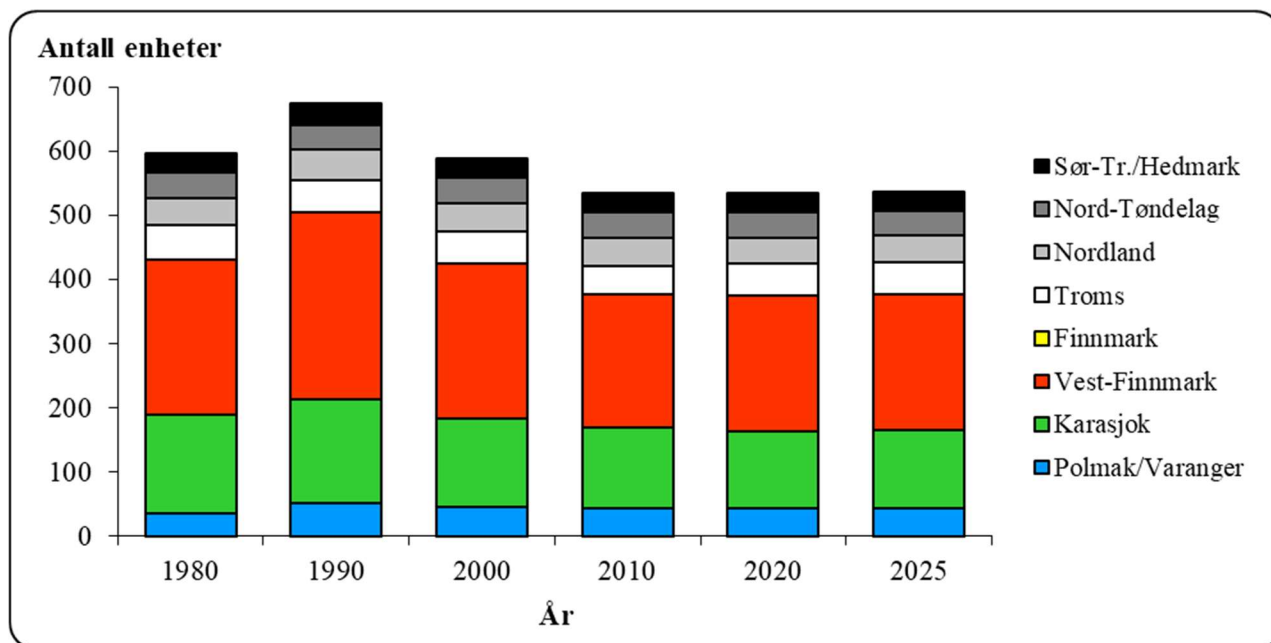
Tabell 4.4.2 viser at 86 prosent av de kvinnelige og 68 prosent av de mannlige siidaandelslederne har lønns- og/eller næringsinntekter utenfor reindriften i 2024. Videre viser tabellen at 24 prosent av de kvinnelige siidaandelslederne som har lønns- og/eller næringsinntekter utenfor reindriften, tjener under 200 000 kroner utenfor reindriften. Det er 71 prosent av de mannlige siidaandelslederne som har lønns- og/eller næringsinntekter utenfor reindriften som tjener under 200 000 kroner utenfor reindriften.

4.4.2 Strukturutvikling

Historisk utvikling

I reindriftsloven av 1978 ble driftsenhet innført som grunnenhet. Før 1978 ble begrepet familieenhet anvendt som enhet både i næringsstatistikken (eksempelvis antall rein per familieenhet) og i forvaltningen forøvrig. Dette var imidlertid ikke noe entydig begrep, og definisjonen på familieenhet varierte både over tid og fra reinbeiteområde til reinbeiteområde. Tallmaterialet gir derfor ikke noen presis beskrivelse av befolknings- og sysselsettingsnivået i næringen. Heller ikke begrepet driftsenhet var entydig. Siden begrepet siidaandel erstattet begrepet driftsenhet som grunnenhet da den nye reindriftsloven trådte i kraft i 2007, er dette begrepet brukt fra og med 2007.

Utviklingen i antall enheter fra 1980 til 2025 er vist i figur 4.4.1. Fram til 1990 inneholder figuren også de som beholdt sin driftsenhet selv om de hadde sluttet med reindrift. Fra 2000 er enheter med null rein fjernet fra oversikten. Selv om definisjonen på enheter har variert over tid gir det et visst uttrykk for endring i antall enheter.

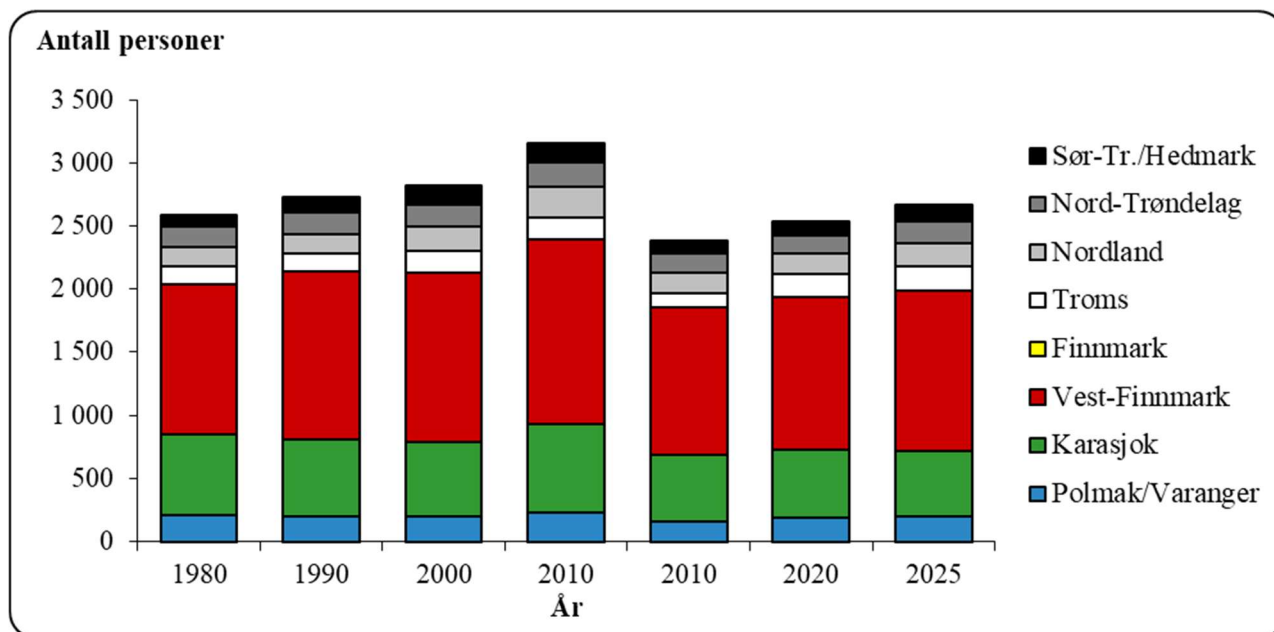

Figur 4.4.1 Antall enheter i samisk reindrift i perioden 1980-2025.

Fra 1980 til 1990 økte antall enheter i Finnmark med 73. Det meste av denne økningen var imidlertid en offisiell godkjenning av enheter som i realiteten allerede var etablert i Vest-Finnmark.

I tillegg til de refererte tallene var det i 1980-årene et betydelig antall reineiere som ønsket, men ikke fikk registrert egne enheter. En del av disse drev likevel reindrift, for eksempel i foreldrenes siidaandel.

Det usikre bakgrunns materialet gjør at det ikke er mulig å trekke detaljerte konklusjoner ut fra figur 4.4.1. Historikken bak viser imidlertid at det i perioden fra 1960 til 1990 var en betydelig økning i antall enheter registrert i reindriften. Tendensen til vekst bekreftes også av tallmaterialet for antall personer tilknyttet næringen (jf. figur 4.4.2). I perioden fra 1990 til 1997 var det en til dels sterk reduksjon i antall enheter, mens antall personer knyttet til næringen holdt seg på et stabilt høyt nivå. Reduksjonen i antall enheter frem til 1997 kom særlig i Finnmark – som følge av Omstillingsprogrammet for Indre Finnmark. Programmet innebar blant annet en ordning med omstillingslønn for reineiere som avviklet driften, samt et tilpasset utdanningstilbud og tilrettelegging av sysselsetting for tidligere reindriftsutøvere og for ungdom i reindriftsmiljøet. Etter 1997 økte antallet siidaandeler, i hovedsak som følge av at enheter som hadde vært med i Omstillingsprogrammet kom tilbake til næringen. I perioden fra 2010 til 2025 har tallet på antall enheter holdt seg stabilt.

Figur 4.4.2 Antall personer i samisk reindrift i perioden 1980-2025.

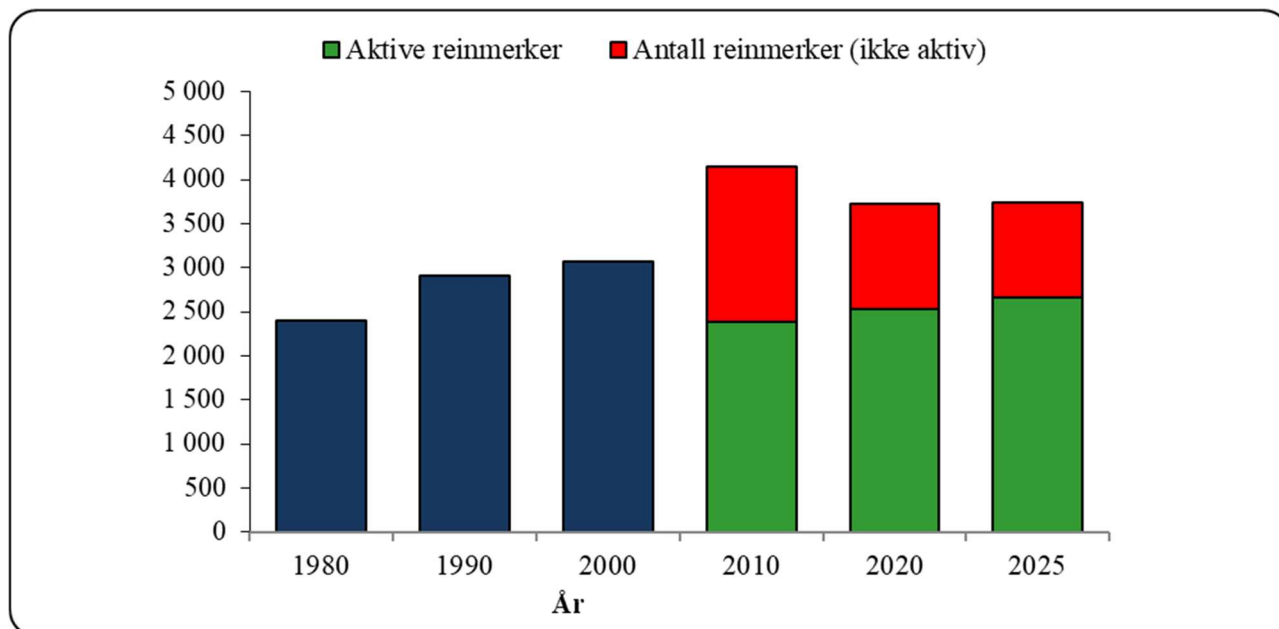
Tallmaterialet for antall personer i reindriften har også sine svakheter. Dette skyldes blant annet at det over tid har vært ulike oppfatninger av hvor stor grad av tilknytning til reindriften som kreves for å bli registrert i oversiktene. En annen forklaringsfaktor i denne sammenheng er at statusen ved å stå oppført i melding om reindrift har variert over tid, på grunn av endringer i virkemidlene. Usikkerheten når det gjelder antall personer er imidlertid mindre enn usikkerheten når det gjelder antall enheter (gjelder spesielt eldre data). Slik forholdene er i dag, er tallmaterialet basert på oversikter fra den enkelte siidaandel/reinbeitedistrikt

Tabell 4.4.3 viser utviklingen i antall personer per familieenhet/driftsenhet/siidaandel i de ulike reinbeiteområdene fra 1980 til 2025. Som nevnt ovenfor erstattet begrepet siidaandel begrepet driftsenhet som grunnenhet da den nye reindriftsloven trådte i kraft i 2007. Fra og med 2007 er det derfor betegnelsen siidaandel som blir brukt. Antall personer i tabellen i 2025 er antall personer med rein registrert i melding om reindrift. I 2010 vises to tallserier, den første personer med og uten rein, og den andre med rein. Fra 2024 var det en endring i Melding om reindrift og kun personer som har eget reinmerke ble ført opp på meldingen. Dette kom som følge av en endring i Forskrift om melding om reindrift.

Tabell 4.4.3 Antall personer per siidaandel (tidligere driftsenhet).

Reinbeiteområde	1980	1990	2000	2010	2010	2020	2025
Polmak/Varanger	5,8	3,9	4,4	5,2	3,6	4,3	4,6
Karasjok	4,1	3,7	4,5	5,7	4,2	4,4	4,3
Vest-Finnmark	4,9	4,6	5,9	7,0	5,6	5,8	6,0
Finnmark	4,7	4,2	5,3	6,3	4,9	5,2	5,3
Troms	2,8	2,9	3,6	4,0	2,5	3,5	3,7
Nordland	3,4	3,1	4,5	5,5	3,8	3,9	4,4
Nord-Trøndelag	4,2	4,4	4,6	4,8	3,7	3,6	4,4
Sør-Tr./Hedmark	3,3	3,8	4,8	5,2	3,4	3,8	4,5
Totalt samisk reindrift	4,3	4,0	5,0	5,9	4,5	4,7	5,0

Figur 4.4.3 viser antall registrerte reinmerker i perioden 1980 – 2025. Tallene er hentet fra merkeregisteret over reinmerker. Det gjøres oppmerksom på at tallene også inkluderer merker uten rein, og det totale antallet merker er dermed ikke ensbetydende med antall reineiere eller antall aktive merker dette gjelder før 2010.

Figur 4.4.3 Antall registrerte reinmerker i perioden 1980-2025.

Reineiere som er registrert med reinmerker uten å eie rein utgjør ikke aktive reinmerker i figuren. Merkenemnda kan slette merker fra merkeregisteret dersom merket ikke har vært i bruk de siste fire årene. Dermed vil det til enhver tid være noen reinmerker som står uten rein. Aktive reinmerker vil utgjøre de som har rein i eget reinmerke.

4.4.3 Utvikling siste ti år

Utviklingen i antall siidaandeler de ti siste årene er vist i tabell 4.4.4.

Tabell 4.4.4 Antall siidaandeler i samisk reindrift de ti siste driftsårene.

Reinbeiteområde	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Polmak/Varanger	44	44	44	44	43	44	44	44	44	43
Karasjok	122	122	122	122	121	121	122	121	122	122
Øst-Finnmark	166	166	166	166	165	165	166	165	166	165
Vest-Finnmark	210	214	211	211	211	213	213	213	213	213
Troms	50	50	51	51	52	51	51	51	50	50
Nordland	42	42	42	40	40	42	41	41	41	41
Nord-Trøndelag	39	39	39	39	39	39	39	39	39	39
Sør-Tr./Hedmark	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Totalt samisk reindrift	537	541	539	537	535	540	540	539	539	538

Tabell 4.4.5 viser utviklingen i antall personer i samisk reindrift registrert med rein den siste tiårsperioden.

Tabell 4.4.5 Antall personer i samisk reindrift de ti siste årene.

Reinbeiteområde	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Polmak/Varanger	165	168	170	186	187	188	192	199	197	197
Karasjok	514	472	460	543	545	553	524	538	569	525
Øst-Finnmark	679	640	630	729	724	741	716	737	766	722
Vest-Finnmark	1 094	1 200	1 041	1 220	1 240	1 268	1 250	1 304	1 286	1 269
Troms	79	154	163	172	183	176	179	184	183	187
Nordland	135	159	146	145	160	167	166	176	187	181
Nord-Trøndelag	141	139	137	142	143	139	143	157	159	173
Sør-Tr./Hedmark	90	108	105	113	113	115	119	130	131	135
Totalt samisk reindrift	2 218	2 400	2 222	2 521	2 571	2 606	2 573	2 688	2 712	2 667

Fra og med 2018 er antall personer i tabell 4.4.5 personer med rein registrert i melding om reindrift, da dette gir et mer riktig bilde av hvor mange som driver med reindrift

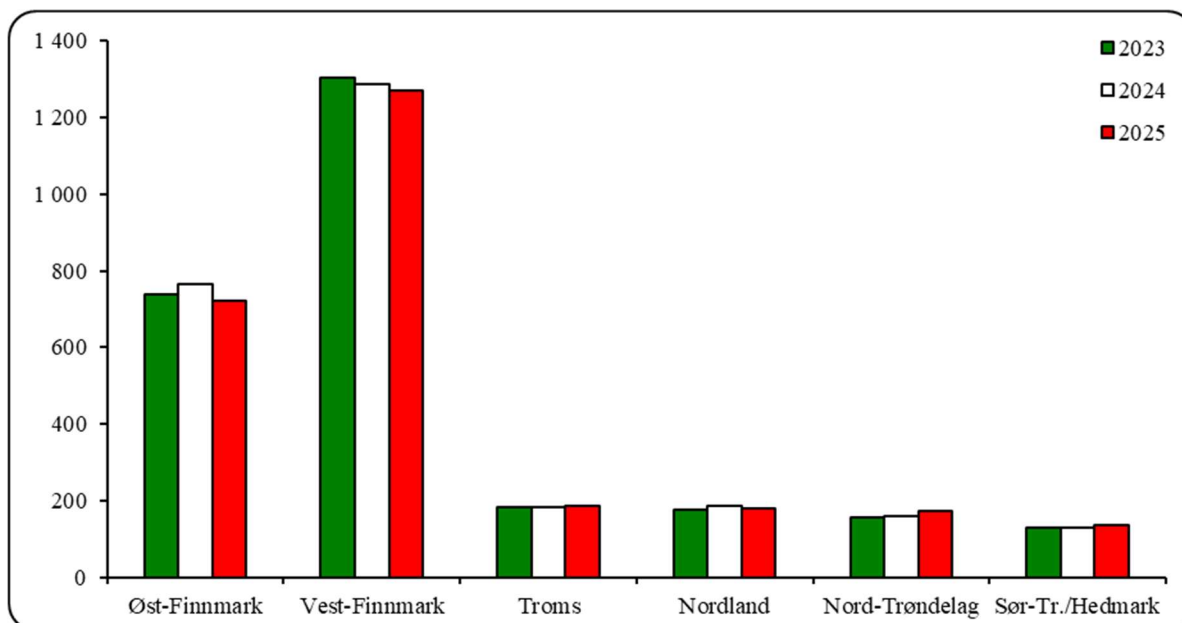
Tabell 4.4.5 omfatter personer som etter reindriftsloven § 9 har rein i en siidaandel, uavhengig av om reindrift er hovedvirksomheten eller ikke. Dette gjelder i første rekke siidaandelsleder, ektefellen/samboer og deres barn dersom de har eget merke. Siidaandelen kan også omfatte rein som tilhører andre, forutsatt at disse oppfyller vilkårene i reindriftsloven § 9. Som hovedregel kan ingen enkeltpersoner eie rein i mer enn en siidaandel.

Tabell 4.4.6 viser antall personer med rein per siidaandel i tidsperioden 2019-2025. I referanseperioden har det totalt vært en økning i antall personer per siidaandel.

Tabell 4.4.6 Antall personer per siidaandel.

Reinbeiteområde	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Polmak/Varanger	4,2	4,3	4,3	4,4	4,5	4,5	4,6
Karasjok	4,5	4,4	4,6	4,3	4,4	4,7	4,3
Vest-Finnmark	5,8	5,8	6,0	5,9	6,1	6,0	6,0
Finnmark	5,2	5,2	5,3	5,2	5,4	5,4	5,3
Troms	3,4	3,5	3,5	3,5	3,6	3,7	3,7
Nordland	3,6	3,9	4,1	4,0	4,3	4,6	4,4
Nord-Trøndelag	3,6	3,6	3,6	3,7	4,0	4,1	4,4
Sør-Tr./Hedmark	3,8	3,8	3,8	4,0	4,3	4,4	4,5
Totalt samisk reindrift	4,7	4,7	4,9	4,8	5,0	5,0	5,0

Aktive merker er merker det er registrert rein på. Figur 4.4.4 viser aktive merker i perioden 2023-2025. Antall aktive merker i 2025 er 2 667, det har vært forholdsvis stabilt i perioden. Her er ikke eventuelle reinmerker som ligger til behandling tatt med.

Figur 4.4.4 Antall aktive merker i perioden 2023-2025.

4.4.4 Sysselsetting

Det ble i 2021 utarbeidet en ny arbeidstidsundersøkelse og denne er innarbeidet i Totalregnskapet fra 2021. I perioden fra 2013 frem til 2021 er beregningene gjort fra arbeidstidsundersøkelsen fra 2014.

Ved beregning av antall årsverk tas det hensyn til reinbeiteområde, utøverens alder, siidaandelsleders kjønn, om siidaandelen ledes sammen med ektefelle/samboer, samt antall reineiere i siidaandelen.

Reindriften er på mange måter en livsform, noe som også setter sitt preg på det arbeidet som utføres. Det kan mange ganger være vanskelig å måle reell arbeidstid, samt hvordan den enkelte registrerer ventetid og den tiden som går med til å forflytte seg etter flokken. Det er heller ikke tatt hensyn til hvordan omfanget av arbeid utenfor reindriften påvirker arbeidsinnsatsen i reindriften.

Arbeidsforbruket i reinlagene ble tidligere beregnet på grunnlag av et fast antall rein per årsverk. Fra og med 2018 baserer årsverk for reinlagene seg på reinlagenes egne beregninger.

Ved beregningene er det lagt til grunn at ett årsverk utgjør 1.800 timer for siidaandelene.

Tabell 4.4.7 Beregnet arbeidsforbruk i 2025.

Reinbeiteområde	Timer per enhet	Årsverk per enhet	Årsverk totalt	Rein per årsverk
Polmak/Varanger	4 134	2,30	99	243
Karasjok øst	2 273	1,26	64	347
Karasjok vest	2 286	1,27	90	307
Øst-Finnmark	2 764	1,54	253	292
Kautokeino øst	3 764	2,09	130	165
Kautokeino midt	3 831	2,13	198	157
Kautokeino vest	3 606	2,00	116	217
Vest-Finnmark	3 750	2,08	444	175
Troms	2 694	1,50	75	175
Nordland	2 719	1,51	62	223
Nord-Trøndelag	2 440	1,36	53	263
Sør-Tr./Hedmark	2 709	1,50	45	310
Reinlag			22	477
Gjennomsnitt for landet	3 118	1,73	954	228

Tabell 4.4.7 viser store variasjoner i beregnet arbeidsforbruk mellom reinbeiteområdene. Målt i timer og årsverk per enhet, har Polmak/Varanger høyeste arbeidsforbruk (4 134 timer og 2,30 årsverk per enhet) og Karasjok øst det laveste (2 273 timer og 1,26 årsverk).

Beregnet antall årsverk i samisk reindrift i 2025 gir et gjennomsnitt på 1,73 årsverk per siidaandel.

Beregnet arbeidsforbruk (antall årsverk) den siste femårsperioden er vist i tabell 4.4.8.

Tabell 4.4.8 Beregnet arbeidsforbruk (antall årsverk) i perioden 2021-2025.

Reinbeiteområde	2021	2022	2023	2024	2025
Polmak/Varanger	100	100	101	101	99
Karasjok	153	157	154	156	154
Øst-Finnmark	253	258	255	257	253
Vest-Finnmark	435	443	442	443	444
Troms	76	77	74	75	75
Nordland	64	63	62	62	62
Nord-Trøndelag	53	54	53	53	53
Sør-Tr./Hedmark	45	45	45	45	45
Reinlag	22	22	22	22	22
Totalt antall årsverk	949	961	953	958	958

Antall årsverk i reindriftsnæringen holdt seg forholdsvis stabilt i hele perioden.

4.4.5 Likestilling i reindriften

Tabell 3.6.1. (under kapittel 3.6) viser det totale antall beregnede årsverk i reindriftsnæringen. Antall årsverk utført av kvinner framkommer i tabell 4.4.9 nedenfor. Det gjøres oppmerksom på at beregningene er utført med bakgrunn i kvinnelige siidaandelslederes, samt kvinnelige

ektefellers/samboeres arbeidsinnsats, og at arbeidstiden til andre medlemmer av siidaandelen ikke er iberegnet.

Ved beregning av antall årsverk utført av kvinner tas det hensyn til antall kvinnelige siidaandelsledere i felles siidaandel, antall kvinnelige siidaandelsledere med ektefelle/samboer, om den eventuelle ektefellen/samboer selv er aktiv reindriftsutøver, samt antall kvinnelige ektefeller/samboere i de siidaandeler som har mannlig siidaandelsleder.

Det beregnede arbeidsforbruket for kvinner i 2025 er spesifisert i tabell 4.4.9 Ved beregningene er det lagt til grunn at et årsverk er 1.800 timer.

Tabell 4.4.9 Arbeidsforbruk for kvinner i 2025.

Reinbeiteområde	Timer per enhet	Årsverk per enhet	Årsverk totalt	Rein per årsverk	Antall siidaandeler
Polmak/Varanger	1 162	0,65	28	215	43
Karasjok øst	639	0,35	18	253	51
Karasjok vest	642	0,36	25	316	71
Øst-Finnmark	777	0,43	71	261	165
Kautokeino øst	1 058	0,59	36	174	62
Kautokeino midt	1 076	0,60	56	175	93
Kautokeino vest	1 013	0,56	33	192	58
Vest-Finnmark	1 054	0,59	125	179	213
Troms	757	0,42	21	163	50
Nordland	764	0,42	17	182	41
Nord-Trøndelag	686	0,38	15	239	39
Sør-Tr./Hedmark	761	0,42	13	266	30
Totalt 2025	876	0,49	262	208	538
<i>Totalt 2024</i>	<i>876</i>	<i>0,49</i>	<i>262</i>	<i>206</i>	<i>539</i>

Tabell 4.4.9 viser at det i 2025 var totalt 262 årsverk utført av kvinner i reindriften. Det fremgår videre at arbeidsforbruket målt i timer per andel er høyest i Polmak/ Varanger, og lavest i Karasjok øst. Målt i antall rein per årsverk (rein med kvinnelig eier) varierer arbeidsforbruket fra 163 rein i Troms til 316 rein i Karasjok vest.

Det gjøres oppmerksom på at tall i tabellene 4.4.3.-4.4.9 gjelder på det tidspunktet (oktober 2025) bakgrunns materialet ble hentet ut, og viser ikke nødvendigvis det endelige bildet når alle Melding om reindrift er godkjent. Faktorer som her spiller inn, er hvorvidt meldingen er levert eller godkjent på tidspunktet rapporten ble tatt ut.

Tabell 4.4.10 viser antall aktive siidaandeler som har kvinnelig siidaandelsleder, fordelt etter siidaandelens reintall og siidaandelslederens alder.

Tabell 4.4.10 Andel siidaandeler med kvinner som ledere i 2025 fordelt etter siidaandelslederens alder og siidaandelens reintall.

Reinbeiteområde	Andel	Alder			Reintall			
		<=30	31-50	> 50	<100	101-250	251-600	> 600
Polmak/Varanger	1 %	0 %	88 %	13 %	0 %	0 %	75 %	25 %
Karasjok	4 %	19 %	43 %	38 %	5 %	43 %	48 %	5 %
Øst-Finnmark	5 %	14 %	55 %	31 %	3 %	31 %	55 %	10 %
Vest-Finnmark	6 %	16 %	48 %	35 %	6 %	29 %	55 %	10 %
Troms	2 %	0 %	50 %	50 %	20 %	50 %	30 %	0 %
Nordland	1 %	14 %	29 %	57 %	0 %	29 %	71 %	0 %
Nord-Trøndelag	1 %	0 %	67 %	33 %	17 %	17 %	67 %	0 %
Sør-Tr./Hedmark	1 %	0 %	25 %	75 %	0 %	0 %	100 %	0 %
Totalt samisk reindrift	16 %	11 %	49 %	39 %	7 %	30 %	56 %	7 %

I 2025 var det i overkant av 16 prosent av siidaandelene som har kvinnelig leder. Tabell 4.4.10 viser prosentvis alders - og reintallsfordeling. Majoriteten av de kvinnelige siidaandelslederne er mellom 31 og 50 år, og har et reintall mellom 251 – 600 dyr. Fordelingen på alder og reintall viser eksempelvis at 88 prosent av kvinnelige siidaandelsledere i Polmak/Varanger var mellom 31 og 50 år og 75 prosent hadde mellom 252 og 600 rein.

Tabell 4.4.11 viser en tilsvarende oversikt over antall siidaandeler som har mannlig siidaandelsleder.

Tabell 4.4.11 Andel siidaandeler i samisk reindrift i 2025 med menn som siidaandelsledere, fordelt etter siidaandelslederens alder og siidaandelens reintall.

Reinbeiteområde	Andel	Alder			Reintall			
		< 30	31-50	> 50	<100	101-250	251-600	> 600
Polmak/Varanger	6 %	0 %	67 %	33 %	3 %	10 %	63 %	23 %
Karasjok	15 %	12 %	46 %	41 %	2 %	27 %	52 %	18 %
Øst-Finnmark	21 %	9 %	52 %	39 %	3 %	22 %	55 %	20 %
Vest-Finnmark	24 %	16 %	58 %	26 %	5 %	25 %	62 %	8 %
Troms	6 %	3 %	59 %	38 %	6 %	50 %	41 %	3 %
Nordland	5 %	4 %	46 %	50 %	12 %	31 %	50 %	8 %
Nord-Trøndelag	5 %	8 %	50 %	42 %	4 %	19 %	77 %	0 %
Sør-Tr./Hedmark	4 %	0 %	50 %	50 %	0 %	0 %	100 %	0 %
Totalt samisk reindrift	65 %	10 %	54 %	36 %	4 %	25 %	60 %	10 %

De mannlige siidaandelslederne utgjør om lag 65 prosent av totalen. I likhet med de kvinnelige siidaandelslederne, er også hoveddelen av de mannlige siidaandelslederne mellom 31 og 50 år.

Tabell 4.4.12 Andel felles siidaandeler i samisk reindrift i 2025.

Reinbeiteområde	Andel	Reintall			
		<100	101-250	251-600	> 600
Polmak/Varanger	1 %	0 %	1 %	0 %	3 %
Karasjok	4 %	1 %	2 %	5 %	11 %
Øst-Finnmark	4 %	1 %	3 %	5 %	15 %
Vest-Finnmark	8 %	0 %	1 %	16 %	30 %
Troms	1 %	0 %	1 %	2 %	3 %
Nordland	1 %	0 %	0 %	1 %	6 %
Nord-Trøndelag	1 %	0 %	0 %	0 %	8 %
Sør-Tr./Hedmark	1 %	0 %	0 %	0 %	7 %
Totalt samisk reindrift	18 %	1 %	5 %	24 %	70 %

Atten prosent av siidaandelene er felles siidaandeler. Av de felles siidaandelene har 70 prosent mer enn 600 rein.

Tabell 4.4.13 Siidaandelsleders alder i 2010, 2015 og 2025.

Reinbeiteområde	2010			2015			2025		
	<=30	31-50	>50	<=30	31-50	>50	<=30	31-50	>50
Polmak/Varanger	14 %	41 %	45 %	11 %	48 %	41 %	0 %	60 %	40 %
Karasjok	12 %	47 %	41 %	18 %	42 %	40 %	13 %	36 %	50 %
Øst-Finnmark	13 %	45 %	42 %	16 %	43 %	40 %	10 %	42 %	48 %
Vest-Finnmark	13 %	49 %	38 %	9 %	50 %	41 %	14 %	43 %	42 %
Troms	4 %	39 %	57 %	8 %	45 %	47 %	3 %	49 %	48 %
Nordland	7 %	48 %	45 %	7 %	55 %	38 %	6 %	32 %	62 %
Nord-Trøndelag	8 %	49 %	44 %	10 %	36 %	54 %	5 %	44 %	51 %
Sør-Tr./Hedmark	7 %	43 %	50 %	0 %	43 %	57 %	3 %	39 %	58 %
Totalt samisk reindrift	11 %	47 %	43 %	10 %	46 %	43 %	10 %	42 %	47 %

Tabell 4.4.13 viser fordeling av siidaandelsleders alder på områdenivå i 2010, 2015 og 2025.

Aldersstrukturen har vært tilnærmet lik i sammenligningsperioden, og det er flest siidaandelsledere i aldersgruppen over 50 år.

Tabell 4.4.14 Totalt reintall i samisk reindrift i 2025 etter reineierens kjønn (prosent).

Reinbeiteområde	Fordeling reintall (%)	
	Kvinner	Menn
Polmak/ Varanger	25 %	75 %
Karasjok	25 %	75 %
Øst-Finnmark	25 %	75 %
Vest-Finnmark	29 %	71 %
Troms	26 %	74 %
Nordland	23 %	77 %
Nord-Trøndelag	26 %	74 %
Sør-Tr./Hedmark	24 %	76 %
Totalt samisk reindrift	26 %	74 %
<i>Totalt 2024</i>	<i>27 %</i>	<i>73 %</i>

Tabell 4.4.14 viser at 26 prosent av reintallet i 2025 står oppført med kvinner som eiere.

Tabell 4.4.15 Totalt reintall i samisk reindrift i 2025 etter reineierens medlemstype (prosent).

Reinbeiteområde	Fordeling reintall prosent	
	Siidaandels leder	Andre reineiere
Polmak/Varanger	77 %	23 %
Karasjok	73 %	27 %
Øst-Finnmark	74 %	26 %
Vest-Finnmark	59 %	41 %
Troms	74 %	26 %
Nordland	78 %	22 %
Nord-Trøndelag	83 %	17 %
Sør-Tr./Hedmark	78 %	22 %
Totalt samisk reindrift 2025	70%	30 %
<i>Totalt 2024</i>	<i>69 %</i>	<i>31 %</i>

Tabell 4.4.15 viser at siidaandelsledere står oppført som eiere av 70 prosent av reintallet i 2025, mens andre reineiere i siidaen eier 30 prosent av reintallet. Andre reineiere kan eksempelvis være barn av siidaandelsleder, ektefeller eller andre slektninger med reinmerke. Til og med 2023 viste denne tabellen reintall også tall for siidaandelsleders ektefelle/ samboer, dette utgjorde i 2023 fire prosent.

4.4.6 Aldersstruktur og fordeling av reintall

Tabell 4.4.16 Fordeling av totalt reintall i samisk reindrift etter reineiers alder (prosent).

Reinbeiteområde	2015			2020			2025		
	Alder			Alder			Alder		
	< 30	30-50	> 50	< 30	30-50	> 50	< 30	30-50	> 50
Polmak/Varanger	20 %	41 %	39 %	15 %	56 %	32 %	6 %	69 %	25 %
Karasjok øst	23 %	41 %	36 %	29 %	32 %	55 %	19 %	30 %	51 %
Karasjok vest	25 %	42 %	34 %	19 %	44 %	41 %	16 %	43 %	41 %
Øst-Finnmark	22 %	41 %	36 %	21 %	45 %	42 %	14 %	48 %	39 %
Kautokeino øst	20 %	51 %	28 %	21 %	50 %	29 %	21 %	45 %	33 %
Kautokeino midt	20 %	51 %	29 %	18 %	46 %	26 %	17 %	49 %	35 %
Kautokeino vest	15 %	47 %	39 %	15 %	42 %	39 %	17 %	39 %	45 %
Vest-Finnmark	19 %	50 %	31 %	18 %	46 %	31 %	18 %	44 %	38 %
Troms	16 %	41 %	43 %	12 %	58 %	37 %	8 %	56 %	36 %
Nordland	17 %	49 %	34 %	14 %	41 %	39 %	16 %	35 %	49 %
Nord-Trøndelag	15 %	39 %	46 %	13 %	42 %	46 %	9 %	49 %	42 %
Sør-Tr./Hedmark	7 %	42 %	51 %	6 %	43 %	56 %	7 %	40 %	53 %
Totalt samisk reindrift	19 %	45 %	36 %	17 %	45 %	38 %	14 %	46 %	40 %

Tabell 4.4.17 Fordeling av siidaandelsleders reintall i samisk reindrift etter siidaandelsleders alder (prosent).

Reinbeiteområde	2015			2020			2025		
	Alder			Alder			Alder		
	< 30	30-50	> 50	< 30	30-50	> 50	< 30	30-50	> 50
Polmak/Varanger	9 %	52 %	40 %	10 %	60 %	30 %	0 %	76 %	24 %
Karasjok øst	15 %	52 %	34 %	18 %	31 %	51 %	9 %	33 %	58 %
Karasjok vest	19 %	48 %	33 %	10 %	49 %	41 %	7 %	50 %	43 %
Øst-Finnmark	14 %	51 %	35 %	13 %	47 %	40 %	5 %	54 %	41 %
Kautokeino øst	5 %	60 %	35 %	14 %	65 %	21 %	14 %	54 %	32 %
Kautokeino midt	7 %	56 %	37 %	15 %	57 %	27 %	5 %	58 %	37 %
Kautokeino vest	4 %	49 %	47 %	5 %	52 %	42 %	11 %	44 %	45 %
Vest-Finnmark	6 %	55 %	40 %	12 %	58 %	31 %	10 %	52 %	39 %
Troms	6 %	46 %	47 %	6 %	62 %	32 %	1 %	64 %	35 %
Nordland	8 %	58 %	35 %	6 %	51 %	43 %	8 %	38 %	54 %
Nord-Trøndelag	5 %	41 %	54 %	7 %	43 %	50 %	5 %	52 %	43 %
Sør-Tr./Hedmark	0 %	44 %	56 %	0 %	41 %	59 %	0 %	41 %	59 %
Totalt samisk reindrift	8 %	51 %	41 %	10 %	51 %	39 %	6 %	52 %	42 %

Tabellene 4.4.16 og 4.4.17 viser at reintallet fordelt etter alder har holdt seg forholdsvis stabilt i perioden 2015-2025, men med en tendens til at det blir færre rein i aldersgruppen under 30 år og flere rein i aldersgruppen over 50 år.

Tabell 4.4.18 viser siidaandelsleders reintall i samisk reindrift. Det gjøres oppmerksom på at i enkelte siidaandeler har ikke leder rein, mens andre medlemmer i siidaandelen er reineiere. Siidaandeler der leder ikke har rein vises i tabell 4.4.19.

Tabell 4.4.18 Siidaandelsleders reintall i samisk reindrift i 2025 forholdsmessig fordelt etter antall rein.

Siidaandelsleders Antall rein	2025				
	Reintall				
	0	1-99	100-250	251-600	>600
Totalt samisk reindrift	4 %	22 %	36 %	34 %	3 %

Tabell 4.4.18 viser at i 2025 hadde 36 prosent av siidaandelsledere, et reintall på mellom 100 og 250.

4.4.19 Antall siidaandelsledere uten rein, 2021-2025.

Reinbeiteområde	2021	2022	2023	2024	2025
Polmak/Varanger	2	1	1	1	0
Karasjok	4	10	3	9	9
Øst-Finnmark	6	11	4	10	9
Vest-Finnmark	4	10	8	6	9
Troms	2	3	3	2	2
Nordland	5	4	2	3	2
Nord-Trøndelag	3	3	0	4	3
Sør-Tr/Hedmark	0	0	0	1	1
Totalt samisk reindrift	20	31	17	26	26

Tabell 4.4.19 viser antall siidaandelsledere som står oppført uten rein i perioden 2021 til 2025. Fra og med 2024 regnes begge ektefeller/samboere med for felles siidaandeler. Frem til 2023 var en av ektefellene/ samboerne rapportert som leder i Melding om reindrift. Fra 2024 ble begge rapportert som siidaandelsleder og det vil derfor se ut som det er flere siidaandelsledere uten rein fra 2024.

4.5 Skatt og avgift

Tabell 4.5.1 viser antall reindrifftsfradrag per reinbeiteområde for regnskapsåret 2024. Tabellen er basert på opplysninger fra Skatteetaten, og utvalget består av samtlige siidaandelsledere som har reindrifftsfradrag.

For 2024 utgjorde fradraget inntil 93 000 kroner pluss 38 prosent av inntekt i reindriffts nærings som overstiger 93 000 kroner opp til et maksimalt fradrag på 195 000 kroner. Dette innebærer at næringsinntekt mellom 0 og 93 000 kroner gir reindrifftsfradrag lik inntekten. Dersom næringsinntekten er mellom 93 000 kroner og 361 421 kroner er fradraget 93 000 kroner pluss 38 prosent av næringsinntekt over 93 000 kroner. Når næringsinntekten er 361 421 kroner eller høyere får man maksimalt fradrag på 195 000 kroner.

Fra og med 1. juli 2018 ble det gitt regler om fritak for engangsavgift og fradragsrett for merverdiavgift for snøscootere og ATV-er til bruk i reindriffts nærings. Fra og med 2024 gjelder dette også for terrenggående motorsykler. Kjøretøy brukt i reindriffts nærings avgiftsbehandles på lik linje med kjøretøy benyttet i som driftsmidler i landbruket for øvrig. Virksomheter som driver med reindrift, kan kjøpe inn inntil fire snøscootere eller ATV-er i løpet av en toårsperiode. Reinlagene kan kjøpe inn åtte for samme periode. Fradragsretten gjelder også for merverdiavgift ved reparasjoner og drift av disse kjøretøyene.

Fra 2020 har reindriften hatt fritak fra eiendomsskatt for reindrifftsanlegg på samme måte som jordbruk og skogbruk.

Tabell 4.5.1 Prosentvis fordeling av reindrifftsfradrag for 2024, etter fradragenes størrelse.

Reinbeite- område	Fordeling av reindrifftsfradrag (%)		
	< 93 000 kr	93 000 kr- 194 999 kr	Maksimalt fradrag 195 000 kr
Polmak/Varanger	9 %	33 %	58 %
Karasjok øst	24 %	72 %	3 %
Karasjok vest	40 %	49 %	11 %
Øst-Finnmark	25 %	49 %	26 %
Kautokeino øst	34 %	55 %	11 %
Kautokeino midt	37 %	49 %	14 %
Kautokeino vest	27 %	49 %	24 %
Vest-Finnmark	34 %	51 %	16 %
Troms	20 %	49 %	32 %
Nordland	7 %	33 %	60 %
Nord-Tr.lag	0 %	29 %	71 %
Sør-Tr./Hedmark	6 %	6 %	88 %
Totalt samisk reindrift	22 %	43 %	35 %
<i>Totalt samisk reindrift 2023</i>	<i>26 %</i>	<i>41 %</i>	<i>33 %</i>

Det fremgår av tabell 4.5.1 at i alt 35 prosent av siidaandelslederne i utvalget oppnådde fullt reindrifftsfradrag på 195 000 kroner for regnskapsåret 2024., en økning fra 33 prosent i 2023.

Andelen siidaandelsledere som oppnådde fullt reindriftsfradrag var høyest i Sør-Trøndelag/Hedmark (88 prosent).

I 2024 fikk siidaandelsledere et totalt reindriftsfradrag på 54,2 millioner. (2023: 50,8 mill. kroner). Det var 397 siidaandelsledere som hadde reindriftsfradrag i 2024. Dette utgjør 74 prosent av alle siidaandelsledere.

4.6 Tap av rein

Erstatningsutbetalingene skjer på grunnlag av dokumenterte og sannsynliggjorte skader. Grunnsatsen for erstatninger beregnes på grunnlag av gjennomsnittlig slaktevekter fra de tre foregående år (distriktsvis) og en indeksregulert pris pr. kg kjøtt ved leveranse til slakteri (gjennomsnittlig nettopris fra de tre siste år; områdevis). Grunnsatsen er produktet av disse to verdiene. Satsene reguleres årlig ut ifra innrapporterte tall.

Hovedårsaken til at reindriftsnæringen er spesielt utsatt for rovvilttap, er at rein er det eneste beitedyret som finner sin næring i utmark hele året. Dette innebærer at driftsformen i seg selv gir økt tapsrisiko, og det gjør reindriftsnæringen spesielt sårbar ved økning i rovviltbestanden. Det finnes få taksforebyggende tiltak som er effektive for reindriften. Tiltakene er ofte kostnadskrevende, og de kommer ofte i konflikt med reindriften tradisjonelle driftsmåter.

For tap av rein til rovvilt blir det blant annet lagt vekt på om tapet er skjedd i et område hvor det er dokumentert forekomst av rovvilt, eller det i flere foregående år er påvist rovvilttap. Det er vanskelig å dokumentere tap av rein til rovvilt, og dokumentasjonskravet er strengt. Dokumentasjonsandelen for rovvilttap er dermed lav. Det er i første rekke sannsynliggjorte tap som erstattes.

For mer informasjon henvises det til Ressursregnskapet.

Tabell 4.6.1 viser utviklingen i innrapporterte rovvilttap i forhold til totale innrapporterte tap for driftsårene i perioden 2020/2021-2024/2025.

Tabell 4.6.1 Andel innrapporterte rovvilttap av innrapporterte totale tap (prosent).

Reinbeiteområde	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Øst-Finnmark	83 %	88 %	90 %	87 %	87 %
Vest-Finnmark	87 %	89 %	92 %	92 %	88 %
Finnmark	85 %	89 %	91 %	90 %	87 %
Troms	86 %	89 %	93 %	87 %	87 %
Nordland	89 %	88 %	93 %	90 %	91 %
Nord-Trøndelag	91 %	90 %	95 %	93 %	94 %
Sør-Tr./Hedmark	85 %	87 %	90 %	88 %	89 %
Reinlag	77 %	66 %	69 %	82 %	89 %
Landet	86 %	88 %	92 %	90 %	88 %

Av tabellen framgår det at andelen innrapporterte rovvilttap i 2024/25 totalt er på 88 prosent av de innrapporterte tapene. Det er to prosentpoeng lavere enn året før.

Tabell 4.6.2 og 4.6.3 viser dyr det er gitt erstatning for fordelt på skadevolder. Tallene er hentet fra Miljødirektoratets rovbaser, Bane NOR og melding om reindrift.

Tabell 4.6.2 Antall erstattede rein fordelt på skadevolder i perioden 2022-2024.

Tapsårsak/ skadevolder	2022			2023			2024		
	Kalv	Simle	Okse	Kalv	Simle	Okse	Kalv	Simle	Okse
Gaupe	4 514	1 809	417	4 196	1 636	373	3 803	1 687	382
Jerv	4 623	1 697	481	4 444	1 642	427	4 560	1 761	436
Bjørn	310	33	2	333	38	3	390	58	4
Ulv	81	41	5	115	61	7	165	71	14
Kongeørn	7 690	403	34	6 361	329	18	6 208	342	26
Ukjent fredet rovdyr	572	108	18	475	114	21	589	124	38
Tog	54	276	135	14	114	38	41	227	77
Veitrafikk	241	319	93	173	500	184	132	283	111
Totalt	18 085	4 686	1 185	16 111	4 434	1 071	15 888	4553	1088

Tabell 4.6.3 Antall erstattede rein per område i 2024 fordelt på skadevolder.

Tapsårsak/ skadevolder	Øst- Finnm.	Vest- Finnm.	Troms	Nordland	Nord- Tr. lag	Sør- Tr.lag	Reinlag
Gaupe	1 208	1 377	619	1 541	811	268	48
Jerv	1 656	1 210	378	1 201	1 740	474	98
Bjørn	228	12	0	17	134	61	0
Ulv	202	11	0	0	0	37	0
Kongeørn	1 659	2 845	990	381	347	312	42
Ukjent fredet rovdyr	37	27	19	223	322	90	33
Tog	0	0	3	232	110	0	0
Veitrafikk	171	163	97	235	151	43	8
Totalt	5 161	5 645	2 106	3 830	3 615	1 285	229

Tabell 4.6.4 Andel erstattede rovvilttap av innrapporterte rovvilttap (prosent).

Reinbeite-område	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Øst-Finnmark	21 %	23 %	30 %	23 %	23 %
Vest-Finnmark	25 %	25 %	25 %	19 %	19 %
Finnmark	23 %	24 %	27 %	21 %	20 %
Troms	41 %	40 %	41 %	38 %	38 %
Nordland	53 %	50 %	49 %	51 %	50 %
Nord-Trøndelag	46 %	44 %	45 %	48 %	54 %
Sør-Tr./Hedmark	45 %	49 %	59 %	55 %	60 %
Reinlag	21 %	29 %	69 %	67 %	44 %
Landet	31 %	30 %	32 %	28 %	29 %

Tabell 4.6.5 viser en oversikt over rovvilt og antall rein i samisk reindrift i de ulike fylkene. Tallene for rovvilt er hentet fra Rovdata, og de ulike rovdypene er ulikt fordelt på antall individer, antall familiegrupper, bestandsestimat og antall hekkende par. Tidsanvisningen er også ulik for noen av gruppene. Noen av tallene er estimerer eller anslag, mens andre er dyr påvist eller foreløpig dokumentert og kartlagt.

Tabell 4.6.5 Rovvilt og reintall i samisk reindrift

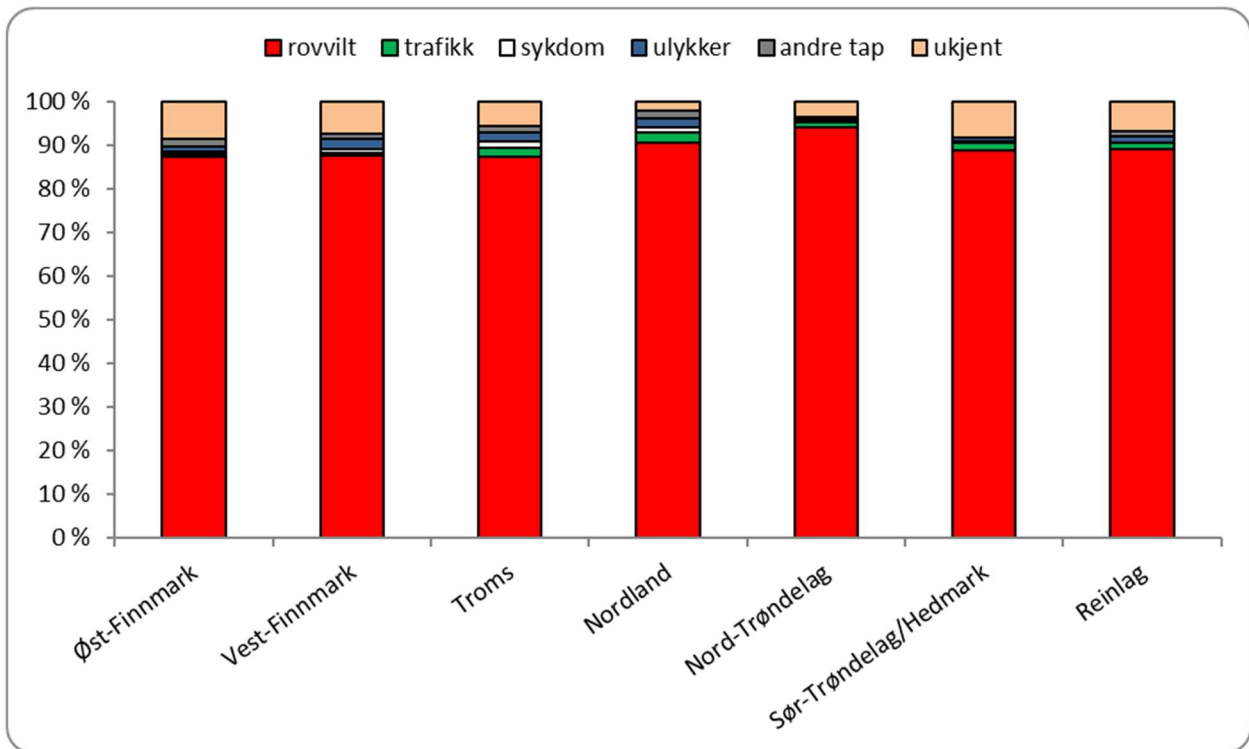
Fylke	Reintall 2024	Gaupe - antall familiegrupper 2024/2025 (1okt-28 feb)*	Jerv - bestandsestimat for årene 2022-2024**
Finnmark	149 718	2	75,2
Troms	12 908	8,5	
Nordland	13 835	16,5	89,8
Trøndelag/Innlandet /Møre og Romsdal	38 558	28	156,6
Sum	215 019	55	321,6

Tabell 4.6.5 forts. Rovvilt og reintall i samisk reindrift

Fylke	Bjørn - antall individer 2024	Ulv - antall individer 2023/2024***	Kongeørn - antall hekkende par i perioden 2020-2024****
Finnmark	71	0	90
Troms	5	0	101
Nordland	3	0	121
Trøndelag/Innlandet /Møre og Romsdal	111	34,5	340
Sum	190	35	652

- Gaupe er antall familiegrupper av gaupe påvist for jakt.
- Jerv er bestandsestimat på antall jerv for årene 2022-2024.
- Bjørn er antall identifiserte individer.
- Ulv er antall foreløpige dokumenterte og kartlagte ulv vinteren 2023/2024, noen av individene har tilhold i både Norge og Sverige.
- Tallene på gaupe, jerv, bjørn og ulv har vi fått fra Rovdata.
- Kongeørn er anslagsvis antall hekkende par i perioden 2020-2024.

Figur 4.6.1 viser samlede tap av rein i driftsåret 2024/2025 (innrapporterte tap) fordelt på tapsårsak. På grunn av at opplysningene er hentet fra melding om reindrift presenteres de for driftsåret i denne figuren.

Figur 4.6.1 Innrapporterte tap av rein i driftsåret 2024/2025 fordelt på tapsårsak (prosent).

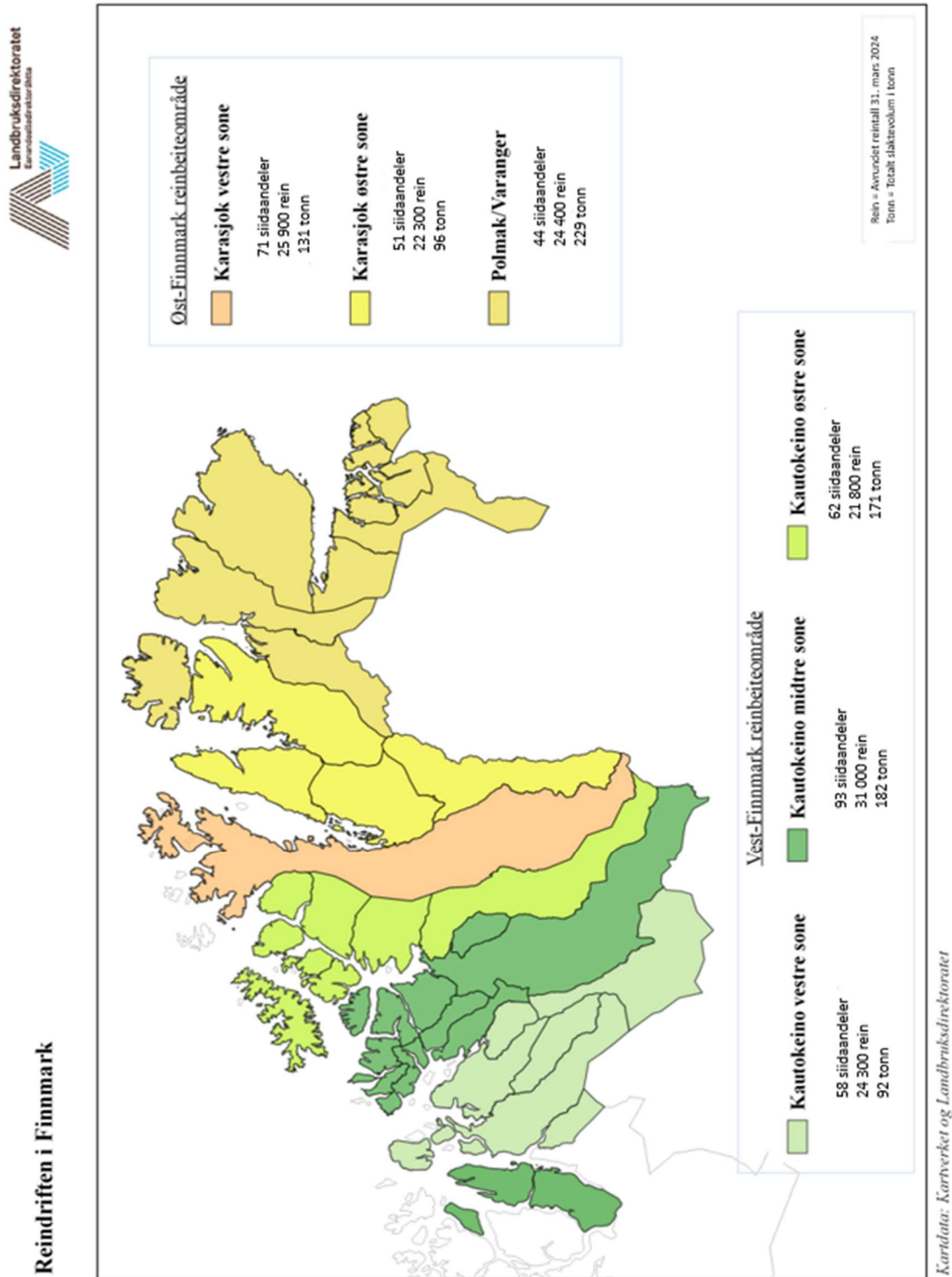
Vedlegg

1. Tabeller

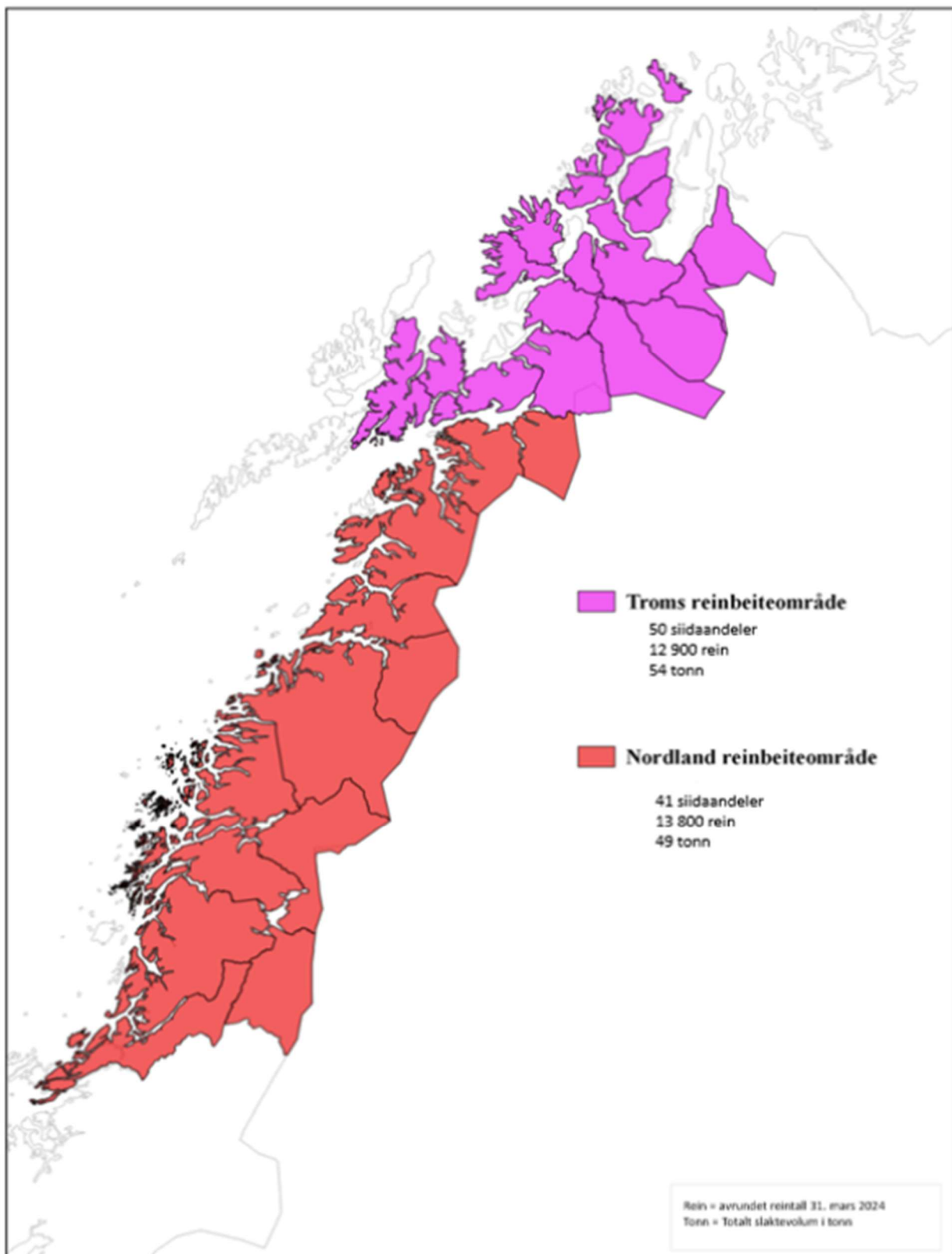
Vedleggstabell 1 Tiltak mot radioaktivitet i perioden 1991-2024 (1 000 kroner).

År	Anlegg/ foring/tap	Tidlig slakt	Kostholds- komp.	Nedføring	Totalt
1991	2200	-	2515	-	4 715
1992	2 811	-	1 358	-	4 169
1993	2 306	682	1 276	-	4 264
1994	1 017	1 360	1 492	-	3 869
1995	3 352	2 005	1 217	-	6 574
1996	1 702	778	855	-	3 334
1997	867	1 892	866	-	3 625
1998	1 613	1 312	807	-	3 732
1999	1 276	1 560	806	-	3 633
2000	554	1 597	618	30	2 799
2001	498	1 456	775	192	2 921
2002	173	1 234	403	85	1 894
2003	270	1 186	1 021	180	2 657
2004	310	1 013	707	197	2 227
2005	186	1 673	686	-	2 545
2006	-	1 075	156	-	1 231
2008	343	156	132	-	631
2009	412	518	4	1	935
2010	545	273	13	6	837
2011	755	774	4	-	1 532
2012	266	530	3	37	835
2013	337	377	-	-	715
2014	-	57	-	224	281
2015	-	-	-	167	167
2016	-	-	-	-	-
2017	-	-	-	-	-
2018	909	-	-	-	909
2019	-	-	-	-	-
2020	-	-	-	-	-
2021	-	-	-	-	-
2022	-	-	-	-	-
2023	-	-	-	-	-
2024	-	-	-	-	-
Total	24 534	21 508	18 994	1 118	66 144

2. Kart over reinbeiteområdene

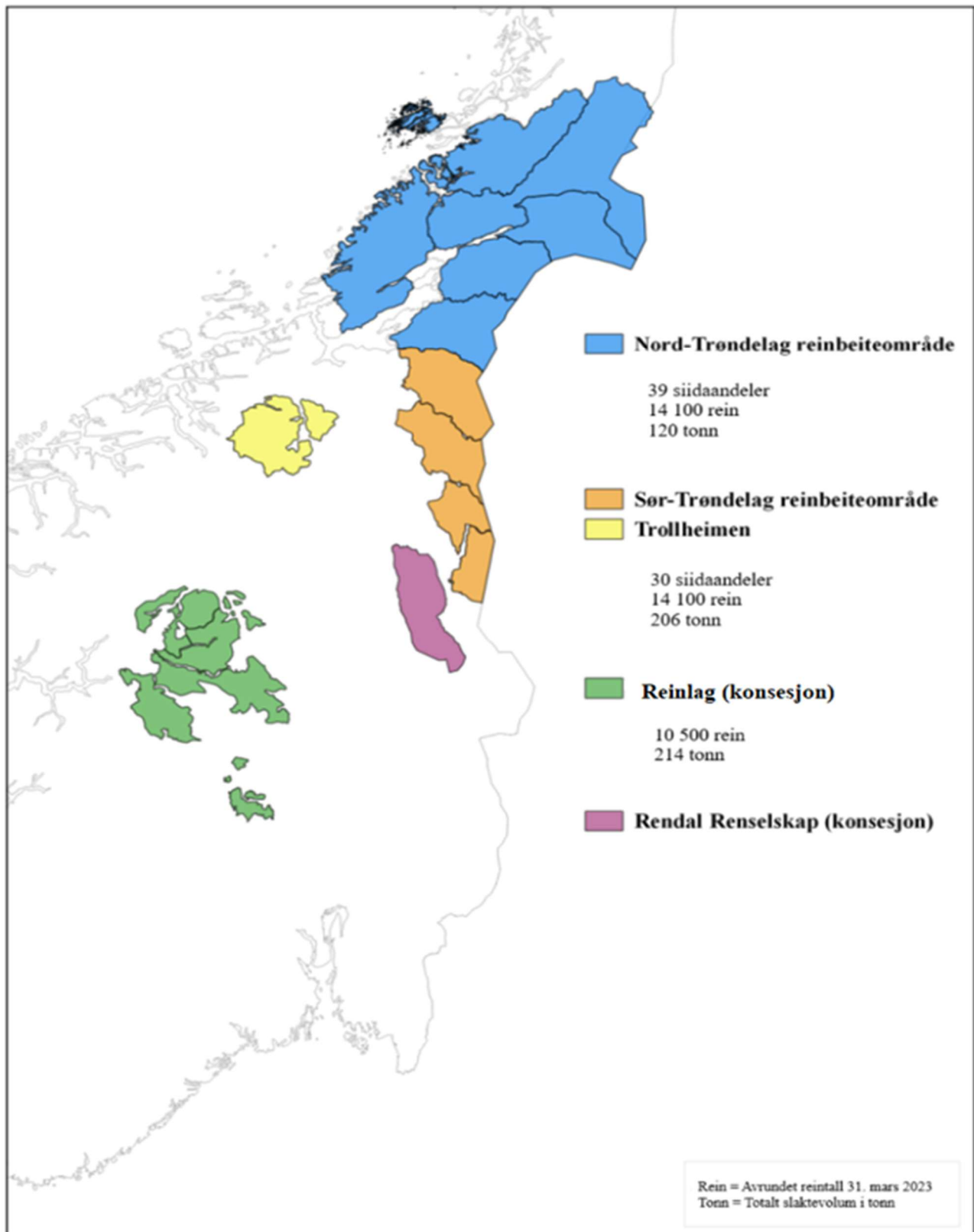

Reindriften i Troms og Nordland

Kartdata: Kartverket og Landbruksdirektoratet

Reindriften i Trøndelag og konsesjonsområder

Kartdata: Kartverket og Landbruksdirektoratet

3. Ordforklaringer

<i>Aktiv siidaandel</i>	Siidaandel som er oppført med rein i utgående beholdning (per 31. mars) i melding om reindrift.
<i>Binæringsinntekter</i>	Inntekter av duodji, jakt, fiske, bærplukking og annen virksomhet knyttet til reindrift.
<i>Becquerel (Bq)</i>	Måleenhet for radioaktivitet.
<i>Bruttopris</i>	Pris til reineier fra slakteri, inkludert eventuelle slakte- og fraktekostnader.
<i>CWD</i>	Chronic Wasting Disease eller skrantesyke er en prionsykdom hos hjortedyr.
<i>Driftsresultat</i>	Inntekter minus kostnader. Kostnader til arbeid og renter på lånt kapital er ikke tatt med.
<i>Driftstilskudd til ungdom og kvinner</i>	Særskilt driftstilskudd til kvinner som står alene som leder av siidaandel og ungdom under 30 år med egen siidaandel.
<i>Driftsår</i>	1. april – 31. mars (reindriftsåret).
<i>Duodji</i>	Samisk husflid.
<i>Ektefelle/ samboertillegg</i>	Direkte tilskudd til siidaandeler der begge ektefeller/samboere utøver aktiv reindrift og står som leder av siidaandelen.
<i>Felles siidaandel</i>	Siidaandel drevet av to ansvarlige ledere i fellesskap (ektefeller/samboere).
<i>Felleskostnader</i>	Felles kostnader som dekkes av reinbeitedistriktet, reindriftsfondet eller særskilte erstatningsfond.
<i>Gápmasat</i>	Leggskinn.
<i>Hovedavtalen</i>	Avtale som ligger til grunn for de årlige reindriftsforhandlingene (revidert i 1992/93 – St.prp. nr. 66 (1992-1993)), inngått mellom staten ved Landbruksdepartementet og Norske reindriftsamers landsforbund (NRL).
<i>Kalveslaktetilskudd</i>	Direkte tilskudd til siidaandel og reinlag for slakt av kalv.
<i>Kapitalinnsats</i>	Innsats av kapital, for eksempel i form av rein, snøscooter og lignende.
<i>Konsumprisindeks</i>	Statistisk forholdstall for forbruksvarer (viser prisstigningen).

<i>Korrigert reintall</i>	Reintall per 31. mars korrigert i henhold til opplysninger i siidaandelens melding om reindrift påfølgende år.
<i>Kostholdskompensasjon</i>	Tilskudd til kompensasjon for alternativt kosthold som følge av radioaktivitet i matrein.
<i>Livdyrverdi</i>	Verdi av levende rein (livdyr).
<i>Låste beiter</i>	Beiter som ikke er tilgjengelige på grunn av is eller snø.
<i>Lærings og omsorgsbaserte tjenester</i>	Tilleggsnæring hvor det ytes tjeneste for å gi læring, mestring, trivsel og forståelse av samisk kultur. Et eksempel er «ut på vidda».
<i>Melding om reindrift</i>	Melding som siidaandelsleder leverer inn hvert driftsår med oversikt over reintall, tap, slakteuttak, siidaandelens medlemmer, med videre.
<i>Nettopris</i>	Pris til reineier fra slakteri eksklusiv merverdiavgift og uten slakte-/ og eventuelle fraktkostnader.
<i>NRL</i>	Norske Reindriftsamers Landsforbund (næringsorganisasjon for norske reindriftsamer).
<i>Innrapportert rovvilttap</i>	Rovvilttap oppgitt i siidaandelens melding om reindrift.
<i>Populasjon</i>	Alle individer innenfor et visst område.
<i>Produksjonspremie</i>	Tilskudd til siidaandeler og reinlag som beregnes med utgangspunkt i en prosentsats av avgiftspliktig salg av kjøtt og avgiftspliktige inntekter fra reinen.
<i>Produktivitet</i>	Kjøttproduksjon per dyr eller per arealenhet.
<i>Reinbeitedistrikt</i>	Reinbeiteområdet er delt inn i flere reinbeitedistrikter (etter reindriftsloven §6).
<i>Reinbeiteområde</i>	Største forvaltningsenhet innenfor det samiske reindriftsområdet (etter reindriftsloven §5).
<i>Reindriftsavtalen</i>	Ettårig økonomisk avtale mellom staten (ved Landbruks- og matdepartementet) og NRL.
<i>Reindriftsfond</i>	Fond som forvaltes og disponeres av distriktsstyret (etter reindriftsloven §47).
<i>Reinlag</i>	

	Sammenslutning av andelshavere med konsesjon for reindrift i enkelte sørnorske fjellområder utenfor det samiske reinbeiteområdet (etter reindriften §8).
<i>Reinmerke</i>	All rein skal være øremerket ved snitt i ørene med eierens registrerte merke. Merking skal foregå innen 31. oktober det året dyret er født. Alle registrerte reinmerker i Norge finnes i et merkeregister.
<i>Samlet livdyrverdi</i>	Summen av alle livdyrverdier.
<i>Ressursregnskapet</i>	Økologisk regnskap over reindriften ressursgrunnlag og ressursutnyttelse.
<i>RUF</i>	Reindriften Utviklingsfond.
<i>Samisk reindrift</i>	Reindrift innenfor reinbeitedistrikt, inkludert Trollheimen i Sør-Trøndelag/Hedmark.
<i>Siida/sijte</i>	Geografisk og sosial betegnelse for en gruppe av reineiere som utøver deler av driften i fellesskap innenfor et bestemt areal.
<i>Siidaandel</i>	En familiegruppe eller enkeltperson som er del av en siida, og som driver reindrift under ledelse av en person eller ektefeller/samboere i fellesskap.
<i>Slakteuttak</i>	Antall slaktedyr eller antall kg slakt.
<i>St.meld. nr. 32 (2016-2017)</i>	Stortingsmeldingen "Reindrift. Lang tradisjon – unike muligheter".
<i>Tilskudd til siidaandeler og reinlag</i>	Omfatter produksjonspremie, særskilt driftstilskudd til ungdom, særskilt driftstilskudd til kvinner med egen siidaandel, kalveslaktetilskudd, etableringstilskudd og ektefelle-/samboertillegg.
<i>Totalkostnader</i>	Summen av siidaandelens kostnader, felleskostnader og kostnader i reinlag.
<i>Totalkvantum</i>	Summen av kjøttmengde levert slakteri, privat omsetning og privat forbruk.
<i>Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftenbasert vekst og verdiskapning</i>	Det tidligere <i>Reinprogrammet</i> inngår fra 2015 i <i>Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftenbasert vekst og verdiskapning</i> . Programmet administreres av Innovasjon Norge.

Årsresultatet Inntekter minus kostnader. Kostnader til leid arbeid er ikke trukket fra. Skal dekke godtgjørelse til alt arbeid og egenkapital som er satt inn i siidaandelen.

Årsverk Normert arbeidsinnsats gjennom året (i reindriften 1.800 timer).

LANDBRUKSDIREKTORATET OSLO

POSTADRESSE:

Postboks 1450 Vika, 0116 Oslo

BESØKSADRESSE:

Stortingsgt. 28, 0161 Oslo

TELEFON: 78 60 60 00

E-POST: postmottak@landbruksdirektoratet.no

LANDBRUKSDIREKTORATET ALTA

BESØKSADRESSE:

Løkkeveien 111, 9510 Alta

LANDBRUKSDIREKTORATET STEINKJER

BESØKSADRESSE:

Skolegata 22, C-bygget, 7713 Steinkjer

www.landbruksdirektoratet.no